

Gemeente Assen

Voorjaarsnota 2012

Inhoudsopgave

1	Voorstel	5
2	Inhoud Voorjaarsnota	5
3	Samenvatting beleidsuitvoering	5
4.	Ontwikkeling financiële positie	7
5.	Beleidsmaatregelen 2012	17
6	Rapportage stand van zaken begrotingsprogramma's	21
	Bestuur en burger	21
	Stadsontwikkeling	23
	Mobiliteit	27
	Stads- en wijkbeheer	31
	Onderwijs	35
	Kunst en cultuur	39
	Zorg en welzijn	43
	Werk en inkomen	47
	Sport en ontspanning	51
	Veiligheid	55
	Duurzaamheid en milieu	57
	Bouwen en wonen	61
	Algemene dekking	65
7	Bestuurlijk relevante investeringsprojecten	71
8.	Rapportage bedrijfsvoering	79
Bijlage I		
	Toelichting voorstel herziene exploitatie De Nieuwe Kolk	83

1 Voorstel

- Instemmen met de Voorjaarsnota 2012 en de daarin voorgestelde wijzigingen en bijstellingen van de programmabudgetten 2012 en de Programmabegroting 2012 (begrotingswijziging nummer 14).
- Instemmen met de voorgestelde bijstellingen van de bezuinigingsmaatregelen 2012-2014.
- Instemmen met de voorgestelde beleidslijn ten aanzien van de exploitatie van De Nieuwe Kolk en de inzet van de reserve Weiersstraat in verband daarmee.
- Instemmen met de voorgestelde aanpak voor wat betreft de verdere uitvoering van de begroting 2012.
- Kennisnemen van de rapportage over de stand van de beleidsuitvoering en de bestuurlijk relevante investeringen.
- Kennisnemen van de geactualiseerde uitkomsten van de meerjarenprognose 2013-2015 en de daarbij behorende risico's.

2 Inhoud Voorjaarsnota

Aan de hand van de Voorjaarsnota bespreken we de voortgang en de resultaten van de beleidsuitvoering alsmede de toestand van de gemeentelijke financiën. Als dat nodig is sturen we het beleid en de productie van de programmabudgetten bij. Tevens vindt een eerste oriëntatie plaats op de beleidsinvulling voor het volgende begrotingsjaar. Concreet komen in de Voorjaarsnota de volgende zaken aan de orde:

- voortgangsrapportage over de beleidsuitvoering
- beleidsbijsturing en besluitvorming over beleidsmaatregelen in verband daarmee
- bijstellen van de lopende begroting op basis van besluiten en autonome ontwikkelingen
- actualisering van de financiële prognoses voor de komende jaren
- oriëntatie op de beleidsinvulling en de begroting voor het jaar 2013

We rapporteren over de voortgang van het beleid zoals dat in november vorig jaar in de Programmabegroting 2012 door uw raad is vastgesteld. Die begroting bevat naast het reguliere beleid de tweede jaarschijf met beleidsintensiveringen en middeleninzet bestemd voor de realisatie van de beleidsdoelen uit ons collegeprogramma en de bezuinigingen die op grond van besluitvorming voor 2012 vastliggen.

Rapportages over de stand van zaken en uitvoering van het collegeprogramma aan de hand van de beleidsrelevante thema's en de bestuurlijk relevante investeringsprojecten vormen de hoofdbestanddelen van de nota. Waar nodig actualiseren we de begroting, de programmabudgetten en de meerjarenprognose. We doen dat om te kunnen blijven werken met en binnen de door uw raad geautoriseerde budgetten. Gelijktijdig beschikken we daarmee over een actuele basis voor het maken van de beleidsafwegingen en het voorbereiden van de begroting voor 2013.

De Voorjaarsnota is niet bedoeld als eerste prognose van het rekeningresultaat 2012 en voor het daarop afstemmen van de budgetten. Daartoe dient de Naajaarsnota. Wel worden trends en risico's gesignaleerd die van invloed kunnen zijn op de einduitkomst van de lopende exploitatie.

De inhoud van de Voorjaarsnota is in overeenstemming met de afspraken die we met uw raad hebben gemaakt over de periodieke informatievoorziening over de stand en voortgang van het gemeentebrede beleids- en begrotingsproces.

3 Samenvatting beleidsuitvoering

Beleidsuitvoering

Het wil nog niet vlotten met het herstel van de Nederlandse economie. De verwachting van het CPB is dat er pas vanaf de tweede helft van het lopende jaar weer sprake zal zijn van een voorzichtig herstel en een bescheiden economische groei. Ons land loopt achter bij de ontwikkelingen in de omringende landen. Het kabinet wil en gaat in verband daarmee verdergaand bezuinigen. Gedacht wordt aan bezuinigingen in de orde van grootte van € 9 tot € 16 miljard. Daar plukken wij als gemeenten vroeg of laat de wrange vruchten van.

De financieel-economische omstandigheden waarin we verkeren bemoeilijken de uitvoering van ons beleid. We zijn niettemin nog steeds op de goede weg en boeken voortgang. We moeten daarbij, mede gezien de forse bezuinigingsopgaaf die er al ligt, behoedzaam manoeuvreren en creatief zijn in het vinden van oplossingen. De maatschappelijke belangen zijn groot, de financiële speelruimte is klein en er staat voor de komende jaren op een aantal belangrijke beleidsterreinen nog een flink aantal maatschappelijke en financiële uitdagingen op de agenda. We hebben het dan onder meer over de komende extra

bezuinigingen van het kabinet, de invoering van de Wet werken naar vermogen, de overname van de taken in het kader van de algemene Wet bijzondere ziektekosten (AWBZ-begeleiding) en de jeugdzorg en het gezond houden en het in goede banen blijven leiden van de gemeentelijke grondexploitatie. Tevens zetten we de afgesproken investeringen in het voorzieningenniveau in onze stad voort, ronden die af en werken we in het kader van de FlorijnAs verder aan de verbetering van de bereikbaarheid en de infrastructuur van de stad.

Dat we ook in 2012 voortgang boeken bij de beleidsvorming en beleidsuitvoering blijkt uit de besluiten die u sinds de vaststelling van de begroting in november 2011 op basis van onze voorstellen over tal van onderwerpen heeft genomen. We noemen in dit verband onder andere de beschikbaarstelling van middelen voor de bouw en exploitatie van een multifunctionele accommodatie in Assen-Oost, de realisatie van een sporthal op de locatie Quintus, de uitbreiding van het Kompas, en de bodemsanering aan de Talmastraat. Met de vaststelling van de notitie 'Op Elkaar Bouwen' hebben we richting gegeven aan het beleid dat we de komende jaren op het terrein van zorg en welzijn willen voeren. Ook hebben we nieuwe regelgeving rondom de uitvoering van de Wet werk en bijstand (WWB) en het Meedoenbeleid vastgesteld en werkafspraken gemaakt over de inhoud en het proces rondom de invoering van containermanagement en tariefdifferentiatie en over de kadernotitie burgerparticipatie. Verder hebben we aan de hand van visiedocumenten en uitwerkingsvoorstellen uitgebreid met u van gedachten gewisseld en besluiten genomen over onderwerpen die belangrijk zijn voor de bereikbaarheid, de inrichting en daarmee de toekomstbestendigheid van onze stad. We noemen in dit verband de revitalisering van het stadsbedrijvenpark, de vaststelling van de visie voor de Stadsboulevard en de keuze voor hoog water in het Havenkwartier. Tot slot mag de ingebruikname van het nieuwe kunst- en cultuurcentrum De Nieuwe Kolk hier niet onvermeld blijven. In de aanloop naar de Voorjaarsnota hebben we de exploitatie van het centrum verder geactualiseerd.

Daarnaast zijn we doorggegaan met de uitvoering van het reguliere beleid en de voorbereiding en implementatie van onze bezuinigingen. Over de voortgang die we daarbij maken en keuzevraagstukken die daarbij aan de orde zijn informeren we u in hoofdstuk 6 van deze Voorjaarsnota.

Financiën

Voor wat betreft de financiën zitten we in een situatie die vergelijkbaar is met die van vorig jaar. De begroting en meerjarenprognose blijven op basis van de in het kader van de Voorjaarsnota uitgevoerde actualisatie sluitend. Daaromheen speelt echter opnieuw, of beter gezegd nog steeds, een groot aantal onzekerheden. De uitkomst nu is dan ook slechts een momentopname gebaseerd op de stand van de beleidsuitvoering en de kennis van externe ontwikkelingen aan het eind van het eerste kwartaal. Conclusie op grond

daarvan is dat daar waar we zelf aan het stuur zitten we de zaken in control hebben. De realisatie van de eigen bezuinigingen ligt mede dankzij een strakke interne sturing goed op koers. Bij het verder uitwerken en invullen ervan lopen we aan tegen de grenzen van wat haalbaar en verantwoord is. In die zin is er in de realisatie sprake van risico's. Die zijn bij een bezuinigingsopgave die circa tien procent van onze begroting omvat echter ook niet op voorhand uit te sluiten. Mogelijke knelpunten en tegenvallers die zich als gevolg daarvan voor dreigen te doen lossen we op conform de daarover met u gemaakte werkafspraken. De Voorjaarsnota bevat als resultaat daarvan een aantal wijzigingsvoorstellen.

De risico's in de gemeentelijke grondexploitatie worden voortdurend gemonitord; we geven uitvoering aan de optimalisaties die nodig zijn om nieuwe (gebieds)ontwikkelingen te kunnen financieren.

Belangrijk extern risico voor het beleid en de financiën in de nabije toekomst is de ontwikkeling en uitwerking van het rijksbeleid. Daar kunnen we omdat hetzij de invulling daarvan ontbreekt dan wel wetgeving nog niet is afgerond, tot nu toe financieel gezien geen grip op krijgen. We doelen dan onder andere op de onderhandelingen over nieuwe bezuinigingen die nodig zijn om de rijksbegroting op orde te houden, op de lopende wetgevingstrajecten met betrekking tot de invoering van de Wet werken naar vermogen met de hervorming van de sociale werkvoorziening en de Wajong en de decentralisaties van de algemene Wet bijzondere ziektekosten en de Jeugdzorg. Begin april bent u in een informatieve raad hierover bijgepraat. Parallel daaraan loopt de evaluatie van de verdeling van het gemeentefonds met de onzekerheden rondom de uitkomsten daarvan. Verder hebben we nog geen zekerheid over de definitieve Cao voor het gemeentelijk personeel en de daaruit uiteindelijk voortvloeiende budgettaire effecten.

Het gaat in veel gevallen om ingrijpende hervormingen met grote maatschappelijke gevolgen voor de betrokken inwoners in de stad, voor de organisaties die met de uitvoering zijn belast en voor de gemeentelijke financiën. Omdat 1 januari van het jaar 2013 in veel gevallen de beoogde ingangsdatum is, zijn en worden intern de nodige voorbereidingen getroffen om op tijd te kunnen anticiperen op de komende veranderingen; de inhoudelijke en financiële kaders waarbinnen we daarmee straks aan de slag moeten staan op dit moment echter nog niet vast.

Dat gegeven maakt het voor ons dan ook niet mogelijk om nu, dat wil zeggen in deze Voorjaarsnota, reeds aan te geven of en zo ja in welke mate we vanaf 2013 door extra bezuinigingen verder in het bestaande beleid moeten ingrijpen om ruimte vrij te maken om die ontwikkelingen financieel gezien in goede banen te kunnen leiden. Belangrijk in dat verband zijn de uitkomsten van het kabinetseraad over de omvang en de strekking van de extra bezuinigingen die nodig zijn om de overheidsfinanciën op orde te houden en om te kunnen voldoen aan de als resul-

taat van de schulden crisis door de lidstaten aangescherpte Europese begrotingsregels.

Zoals het nu lijkt komt daarover op zijn vroegst in de rijks Voorjaarsnota, de meicirculaire gemeentefonds of mogelijk zelfs niet eerder dan in de Miljoenennota 2013 informatie in de vorm van concreet uitgewerkte voorstellen en maatregelen naar buiten. Dat is een complicerende factor voor de voorbereiding van het in de Programmabegroting 2013 te presenteren eigen beleid.

Middeleninzet Uitvoering collegeprogramma

In november 2010 bij de vaststelling van de Programmabegroting en het Uitvoeringsprogramma 2011-2014 zijn door uw raad middelen beschikbaar gesteld ten behoeve van de realisatie van onze ambities en de beleidsdoelen uit het Collegeprogramma 2010-2014. Gelijkijdig zijn afspraken gemaakt en besluiten genomen over de dekking ervan. Het eindresultaat van die besluiten en afspraken ziet er als volgt uit:

Uitwerking Collegeprogramma 2011-2014				
(bedragen x € 1.000)				
Thema /jaar	2011	2012	2013	2014
Aantrekkelijke stad	815	965	965	965
Sociale stad	1.223	645	650	656
Dienstbare stad	40	40	40	40
Groeiende stad	500	500	500	200
Totaal	2.578	2.150	2.155	1.861
inzet vrije beleidsruimte	- 1.000	- 2.000	- 2.500	- 2.500
inzet reserve Grondbedrijf	- 300	- 300	- 300	-
Per saldo ten laste/ten gunste algemene middelen	- 1.278	+ 150	+ 645	+ 639

In 2012 is in totaal dus € 2,15 miljoen beschikbaar voor de uitvoering van onze beleidsspeerpunten uit het Collegeprogramma. Een deel van de uitvoeringskosten wordt, om extra druk op de begroting te voorkomen, vanuit de bestaande middelen gedekt. Daarnaast is de vrije beleidsruimte als dekkingsmiddel ingezet en wordt gebruik gemaakt van de middelen uit het Grondbedrijf. Die inzet bedraagt in 2012 € 0,3 miljoen en is bestemd voor de cofinanciering van projecten (reserve cofinanciering economisch beleid).

Alle in het Uitvoeringsprogramma 2011-2014 opgenomen beleidsintensiveringen zijn tijdgebonden. Dat betekent dat de beschikbaarheid ervan beperkt is tot de looptijd van de huidige bestuursperiode i.c. tot en met 2014. Vanaf 2015 stoppen de afgesproken beleidsintensiveringen uit de periode 2010-2014 en vervalt de extra middeleninzet. Die beleidslijn is in de meerjarenprognose 2013-2015 tot uitdrukking gebracht. Voor continuering van de middeleninzet na 2014 is, conform de afspraken in het Collegeprogramma, in alle gevallen voorafgaande beleidsevaluatie en besluitvorming vereist.

4. Ontwikkeling financiële positie

In dit onderdeel van de Voorjaarsnota vatten we de financiële positie zoals die zich sinds de vaststelling van de begroting in november jl. heeft ontwikkeld voor u samen.

Eerst staan we eerst stil bij de uitkomst van de jaarrekening 2011. Vervolgens komen de geactualiseerde

de uitkomsten van de begroting 2012 en van de meerjarenprognose 2013-2015 aan bod.

Daarnaast behandelen we de stand en voortgang van de bezuinigingen, de gemeentelijke reservepositie en de exploitatie van De Nieuwe Kolk.

Resultaat jaarrekening 2011

De gemeentelijke exploitatie over 2011 is, rekening houdend met de voor dat jaar voorgestelde budgetoverheveling van € 1,2 miljoen afgesloten met een tekort van € 0,8 miljoen. Daarmee zijn de sombere voorspellingen op dit punt uit de Najaarsnota 2011 gelukkig slechts ten dele uitgekomen. De noodzakelijke inzet van de algemene reserve voor tekortafdekking blijft daarmee beperkt tot dit tekort.

In de Najaarsnota was aanvankelijk een tekort voor 2011 geprognosticeerd van € 4,7 miljoen.

Voor nadere toelichting op en analyse van het gerealiseerde resultaat wordt in dit verband kortheidshalve verwezen naar de inhoud van het Jaarverslag 2011. Van belang voor de beoordeling van de resultaten van de Voorjaarsnota is dat we daarin, waar nodig, rekening hebben gehouden met ontwikkelingen die op basis van de exploitatie 2011 bekend zijn geworden en naar de komende jaren doorwerken.

De gemeentelijke grondexploitatie is afgesloten met een tekort van € 7,3 miljoen. De economische recessie en stagnatie in de woningbouw waren hiervan de hoofdoorzaken. Het resultaat is overeenkomstig de financiële grondslagen van het gemeentelijk Grondbedrijf verrekend met de betreffende bestemmingsreserves. De uitkomst van de bouwgrondexploitatie heeft geen effect gehad op het rekeningresultaat van de Algemene Dienst. Op basis van de Kadernota weerstandsvermogen en risicomanagement was een ophoging van de weerstandsreserve van het Grondbedrijf met € 5,1 miljoen noodzakelijk. Daarmee waren de financiële risico's in de grondexploitatie in control. De totale onttrekking aan de algemene reserve van het Grondbedrijf bedroeg daarmee in 2011 totaal € 12,3 miljoen.

In 2011 zijn de eerste tranches van de afgesproken bezuinigingen op de producten van € 5,7 miljoen en op de bedrijfsvoering van € 3,4 miljoen vrijwel volledig gerealiseerd. Die constatering geeft vertrouwen voor het vervolgtraject.

Voor een nadere inhoudelijke toelichting op de verslaglegging over het jaar 2011, het in dat jaar behaalde resultaat en de financiële aandachtspunten verwijzen we in dit verband naar de jaarstukken. Het Jaarverslag en de Jaarrekening 2011 staan voor bespreking en vaststelling geagendeerd voor de raad van 24 mei a.s. Daarmee hebben we de afgesproken versnelling van het verantwoordingsproces kunnen continueren. De accountant heeft zowel voor wat betreft de getrouwheid als de rechtmatigheid een goedkeurende verklaring afgegeven.

Korte terugblik begrotingsvaststelling 2012

Hierna presenteren we de geactualiseerde eindresultaten van de begroting 2012 en de meerjarenprognose 2013-2015 samen met de achtergronden daarvan. Als geheugensteun zetten we daaraan voorafgaand kort de belangrijkste beleidsmaatregelen en de financiële uitkomsten uit de begrotingsbehandeling en -vaststelling van november 2011 voor u op een rij.

Resultaten begrotingsbehandeling 2012

De begroting voor het lopende jaar en de bijbehorende prognoses voor 2013-2015 zijn in november sluitend door u vastgesteld. Om dat te realiseren moest een pakket aanvullende bezuinigingen op de producten en de bedrijfsvoering worden vastgesteld oplopend van € 1,8 miljoen in 2012 tot € 5,7 miljoen structureel vanaf 2015.

Geactualiseerd financieel kader 2012-2015		(bedragen x € 1.000)			
Omschrijving/jaar	2012	2013	2014	2015	
Te dekken begrotingstekort 2012-2015	-2.631	-3.149	-3.484	-3.138	
- aanvullende bezuinigingen producten	1.500	2.500	2.520	2.520	
- aanvullende bezuinigingen bedrijfsvoering	300	1.200	2.200	3.200	
- financieel technische maatregelen en bijstellingen	831	-450	-700	-2.150	
Eindresultaten 2012-2015	0	101	536	432	

De belangrijkste beleids- en financiële maatregelen waartoe in het kader van de beleidsinvulling en het sluitend maken van de begroting 2012 is besloten luiden samengevat als volgt:

Afgesproken beleidsintensiveringen

- Het creëren van financiële ruimte van € 5,6 miljoen voor het opvangen van de gevolgen van de eerste economische recessie, waaronder extra instroom in de Wet werk en bijstand.
- Het beschikbaar stellen van € 1,0 miljoen extra begrotingsruimte voor de exploitatie van De Nieuwe Kolk.
- De inzet van € 250.000 aan extra middelen voor schuldhulpverlening en € 20.000 voor camera-toezicht tijdens de TT.
- Structurele verlaging van de op het bibliotheekwerk rustende bezuinigingstaakstelling met € 147.000.

Vastgestelde dekkingsmaatregelen

- Dekking van extra begrotingsruimte voor De Nieuwe Kolk door versnelde inzet van de reserve Weiersstraat en de extra Essent-gelden. Het totale jaarlijks rendement is € 1,0 miljoen structureel.
- Tot en met 2014 afzien van jaarlijkse indexatie van de bestemmingsreserves van € 1,5 miljoen in 2012.
- Tot en met 2014 afzien van de jaarlijkse automatische prijscompensatie van € 0,6 miljoen op jaarbasis 2012.
- Afzien van het opnemen van financiële ruimte in de jaarschijf 2015 van de meerjarenprognose voor nieuw beleid in de bestuursperiode 2014-2018.
- Vanaf 2012 aanvullende bezuinigingen treffen oplopend tot € 5,7 miljoen structureel vanaf 2015.

Afweegpunten voor de Voorjaarsnota 2012

Verder hebben we in het kader van de beraadslagingen over de beleidsinvulling voor de periode 2012-2015 en de vaststelling van de Programmabegroting 2012 afgesproken dat we de Voorjaarsnota 2012 gebruiken om:

- aan de hand van de dan beschikbare actuele informatie over de bouw en exploitatie van De Nieuwe Kolk te bezien of we de eigen begroting

op dat punt nog verder op de actualiteit zou moeten bijstellen en

- op basis van de dan bekende lokale en macro economische ontwikkelingen na te gaan of en zo ja in welke mate er in het kader van de Voorjaarsnota of anders bij de begroting 2013 tot aan vullende bezuinigingsmaatregelen moet worden besloten.

In het vervolg van deze Voorjaarsnota komen we inhoudelijk op beide afweegpunten terug.

Geactualiseerde financiële prognoses 2012-2015

Tussentijdse actualisatie van de budgetten in de lopende begroting en van onze meerjarencijfers is een vast onderdeel van de Voorjaarsnota. Dat gebeurt aan de hand van besluiten die sinds de vaststelling van de begroting in november 2011 zijn genomen en de autonome ontwikkelingen die zich sindsdien hebben voorgedaan. Die actualisatie hebben we ook nu weer uitgevoerd. De Voorjaarsnota is niet bedoeld als een eerste prognose van het rekeningresultaat 2012.

Resultaten Voorjaarsnota 2012

Er treden geen grote wijzigingen op in het in november 2011 vastgestelde financiële beeld. Begroting en meerjarenprognose blijven sluitend. Het financieel perspectief voor de periode 2013-2015 verslechterd licht.

Bij dit beeld hoort de kanttekening dat de uitkomsten met onzekerheden en risico's zijn omgeven waarvan we de financiële impact op dit moment niet goed kunnen inschatten. Voor het lopende jaar hebben we het dan onder meer over mogelijke extra kortingen op rijksuitkeringen en over de inhoud van een nieuw cao voor het gemeentelijk personeel. De geactualiseerde uitkomsten en de opbouw ervan luiden als volgt.

Resultaten Voorjaarsnota 2012 (bedragen* € 1.000)

Omschrijving	2012	2013	2014	2015
Eindresultaten begroting en meerjarenprognose november jl.	0	101	536	432
- bijstelling budgetten beleidsprogramma's	-2.149	-1.567	-1.148	-1.059
- bijstelling budgetten programma algemene dekking	1.013	1.172	226	226
- bijstelling inzet reserves	1.759	345	635	635
Geactualiseerde Resultaten Voorjaarsnota 2012	623	51	249	234

Financieel totaalbeeld Voorjaarsnota 2012

De bijstelling van de programmabudgetten in de begroting 2012 resulteert, rekening houdend met extra inzet van reserves, over de gehele linie in een beperkte verbetering van het geraamde begrotingsresultaat met circa € 0,6 tot 0,7 miljoen. De effecten van de actualisatie op de uitkomsten meerjarenprognoses zijn marginaal; deze blijven net als in november 2011 sluitend.

In de geactualiseerde cijfers is rekening gehouden met een stelpost in verband met "nog nader in te vullen bezuinigingen". De stelpost dient als tijdelijke compensatie voor een aantal niet of niet volledig realiseerbare bezuinigingsmaatregelen uit het oorspronkelijk bezuinigingspakket van € 16,5 miljoen.

Het gaat hierbij om alternatieve bezuinigingen die noodzakelijk zijn geworden als gevolg van het verzachten van de bezuinigingen die op de exploitaties van het ICO en de Bibliotheek rusten en als gevolg

van noodzakelijke correcties op de taakstelling die drukken op de terreinen Zorg en Welzijn en op onze bijdrage aan de Regio Groningen-Assen. De totaalomvang van de als compensatie hiervoor in te vullen alternatieve bezuinigingen bedraagt in 2012 en 2013 resp. € 0,8 miljoen en € 1,2 miljoen. Vanaf 2014 loopt deze terug tot € 0,6 miljoen. Voor het overige gaan we er in dit stadium van uit dat de bezuinigingen zoals die nu op grond van besluitvorming voor de periode 2012-2015 vastliggen ook volledig en volgens de planning worden gerealiseerd. We zijn ons er van bewust dat daarin risico's schuilen.

De positieve bijstelling van de begroting 2012 is voor een belangrijk deel terug te voeren op de geactualiseerde raming van de uitkering uit het gemeentefonds en op een lichte verlaging van de middeleninzet voor de uitvoering van de WWB. We sluiten daarmee aan op de bijgestelde begroting 2012 van

de ISD en de daarin voor de komende jaren opgenomen bijgestelde financiële prognoses.

Met het mogelijk in 2012 alsnog beschikbaar komen van € 1,0 miljoen als aanvullende financiële compensatie voor de extra bijstandsuitgaven die we in 2010 (de IAU 2010) hebben moeten maken, hebben we in de geactualiseerde resultaten geen rekening gehouden. De bezwarenprocedure liep ten tijde van de opstelling van de Voorjaarsnota nog.

Verder is op een belangrijk aantal onderdelen van de begroting sprake van bijstelling van product- en programmabudgetten die gedekt worden door het gericht en conform de bestemming inzetten van onze reserves en van het in de begroting beschikbare budget voor onvoorziene uitgaven.

De additionele inzet van reserves waartoe we sinds de vaststelling van de begroting hebben besloten bedraagt in 2012 in totaal € 1,75 miljoen en loopt af tot ruim € 0,6 miljoen vanaf 2014. We gebruiken de middelen uit de reserves o.m. voor het verder in control brengen van de exploitatie van De Nieuwe Kolk, voor dekking van onze bijdrage in de realisatie van de Toegangspoort Drentse Aa en in de bodemsanering Talmastraat, voor de eenmalige afkoop/dekking van de beheerskosten die verbonden zijn aan het verstrekken van startersleningen en voor de medebekostiging van de toekomstige exploitatie van de multifunctionele accommodatie Assen-Oost (vanaf 2014).

Ook hebben we de ramingen van het programma Duurzaamheid aangepast in verband met het tijdelijke uitstel van de invoering van het containermanagement en tariefdifferentiatie in de afvalstoffeninzameling en afvalstoffenheffing. Het gaat daarbij om:

- Het afvoeren van de tot nu toe voor dat doel in de begroting opgenomen inverdientaakstellingen.
- Het optrekken van de raming van de opbrengst van de afvalstoffenheffing (raad december 2011).
- Het afvoeren van het vanaf 2013 in meerjarenprognose geprognosticeerde voordeel als gevolg van het wegvallen van de tijdelijke onderdekking in de afvalstoffenheffing.

Het knelpunt in de exploitatie van het milieupark van € 0,2 tot € 0,3 miljoen merken we in dit stadium voornamelijk als financieel risico aan.

Verder hebben we, aan de hand van besluitvorming en voortschrijdend inzicht, het merendeel van de binnen het programma Algemene Dekking opgenomen stelposten afgevoerd en doorvertaald in de budgetten van de betrokken begrotingsprogramma's.

Het gaat daarbij onder andere om de beschikbare middelen voor deelname aan het Nationaal Uitvoeringsprogramma's (NUP) e-overheid, de van het rijk ontvangen middelen voor de transitie van de AWBZ en de Jeugdzorg, en de verlaging van budgetten ter invulling van de in 2012 resterende taakstelling Zorg en Welzijn.

Belangrijkste besluiten en financiële mutaties

Hieronder in kort bestek een overzicht van de belangrijkste bijstellingen van de begroting die op grond van besluitvorming c.a. sinds de vaststelling ervan in november 2011 noodzakelijk zijn geworden.

- Opnemen in het programmabudget Bestuur en Burger van de middelen die het Rijk in de periode 2012-2015 via gemeentefonds beschikbaar stelt voor deelname aan het Nationaal Uitvoeringsprogramma e-overheid.
- Beschikbaar stellen middelen voor de bodemsanering Talmastraat en vanuit het budget voor onvoorziene uitgaven vrijmaken van financiële ruimte voor de meerjarenbodemsanering 2013-2017.
- Inzet van middelen uit de reserve grote projecten (fietsbeleidsplan) voor plaatsing van fietsenstallingen bij De Nieuwe Kolk en het busstation in de wijk Marsdijk.
- Beschikbaar stellen voorbereidingskrediet werkprogramma 2012 FlorijnAs van € 5,5 miljoen.
- Beschikbaar stellen van middelen voor het treffen van beheers- en beveiligingsmaatregelen aan de parkeergarages in de Triade en aan de Torenlaan.
- Aanvullend krediet voor realisatie van een sporthal op de locatie Quintus en de uitbreiding van de basisschool het Kompas.
- Extra en versnelde inzet van de reserve Weiersstraat voor het verder in control brengen van de exploitatie van de Nieuwe Kolk
- Verzachting bezuinigingstaakstelling ICO, Bibliotheek en correctie taakstellingen Zorg en Welzijn bijdrage Regio Groningen Assen.
- Opnemen in het programmabudget Zorg en Welzijn van de tijdelijke middelen die het Rijk via het gemeentefonds beschikbaar stelt voor de transitie AWBZ en Jeugdzorg.
- Beschikbaar stellen middelen voor de cofinanciering van de Toegangspoort Drentse Aa.
- Actualisering ramingen en prognoses betreffende de middeleninzet en het op peil brengen van de rijksuitkering voor de uitvoering van de Wet Werk en Bijstand.
- Vervanging van de toplagen van de kunstgrasvelden van Leo en Achilles.
- Invulling en doorvertaling naar het programmabudget Veiligheid van de bezuinigingstaakstelling "toezicht en handhaving".
- Aanpassing kosten- en opbrengstramingen en financiële prognoses huisvuilinzameling n.a.v. uitstel invoering containermanagement en besluitvorming over de tariefstelling afvalstoffenheffing 2012.
- Bijstelling financierings- en renteramingen in verband met de vervroegde aflossing van de Enexis brugleningen.
- De kredietverlening voor de implementatie van de Nieuwe Werkomgeving c.a.
- Actualisering raming/prognoses uitkering gemeentefonds aan de hand van rijksbeleid en lokale ontwikkelingen (onder andere ontwikkelingen

inwoners, woningen, bijstands- en uitkering cliënten).

- Bijstelling van diverse product- en programma-budgetten op grond van autonome ontwikkelingen en andere noodzakelijke aanpassingen waaronder de verwerking van de gevolgen van de verhoging van de ABP-premie.

Bijzondere onderwerpen

In dit hoofdstuk van de Voorjaarsnota gaan we in op een tweetal onderwerpen die zowel beleidsmatig als financieel van bijzonder belang zijn en om die reden hetzij nadere toelichting en/of afweging en besluitvorming vragen. Het gaat dan meer specifiek om de stand en voortgang van de bezuinigingen en om de exploitatie van De Nieuwe Kolk.

Stand en voortgang van de gemeentelijke bezuinigingen

De bezuinigingsopgave die op grond van besluitvorming over het Uitvoeringsprogramma 2011-2014 en de Aanvullende bezuinigingen van november 2011 door ons moet worden ingevuld bedraagt in totaal € 22,2 miljoen. Deze dient voor het eerst vanaf 2015 in zijn volle omvang te zijn gerealiseerd. In de jaren die daaraan vooraf gaan is sprake van gefaseerde opbouw. Die ziet er als volgt uit.

Totaalbeeld bezuinigingen bestuursperiode 2010-2014

Bezuinigingsmaatregelen 2011-2014 (bedragen* € 1.000)					
Omschrijving	2011	2012	2013	2014	2015
Producten:					
- Uitvoeringsprogramma 2011-2014	5.175	7.013	9.112	9.711	9.711
- Aanvullende bezuinigingen 2012-2015	-	1.500	2.500	2.520	2.520
Bedrijfsvoering					
- Uitvoeringsprogramma 2011-2014	3.366	5.053	5.543	5.793	5.793
- Aanvullende bezuinigingen 2012-2015	-	300	1.200	2.200	3.200
Verbonden partijen					
- Uitvoeringsprogramma 2011-2014	500	1.000	1.000	1.000	1.000
Totaal bezuinigingsmaatregelen 2011-2015	9.041	14.866	19.355	21.224	22.224

Intern wordt voortvarend gewerkt aan de voorbereiding en implementatie van het bezuinigingspakket en de maatregelen die daar onderdeel van uit maken. Overall conclusie is dat voortgang en realisatie ervan op schema liggen.

De tranche 2011 van de bezuinigingen is vrijwel volledig en volgens plan gerealiseerd. Daarmee is een goede basis gelegd voor de invulling van de taakstellingen die volgen; voor 2012 bedraagt die ruim € 14,8 miljoen. De bezuinigingen op onze bijdragen aan de verbonden partijen worden nagenoeg volledig gerealiseerd.

We hebben met uw raad afgesproken dat we stand, voortgang en mogelijke knelpunten die zich in de uitvoering voordoen periodiek met u bespreken. Dat hebben we voor het laatst gedaan in november 2011 bij de behandeling en vaststelling van de Begroting 2012. In de aanloop naar de Voorjaarsnota hebben we een nieuwe tussenstand gemaakt. De bevindingen die daar het resultaat van zijn treft u aan bij de rapportage over de uitvoering van de begrotingsprogramma's.

Hier beperken we ons tot die punten waarover ons inziens afstemming met en besluitvorming door uw raad noodzakelijk is. Het gaat daarbij om het volgende:

Kunst en cultuur

Midden vorig jaar heeft u besloten tot substantiële verlaging van op het bibliotheekwerk drukkende bezuinigingen. Doelstelling was om de in verband daarmee noodzakelijke compensatie te vinden door vaststelling van alternatieve bezuinigingen elders binnen het programma Kunst en cultuur. We zijn, mede gezien de beperktheid van de binnen dat programma beschikbare middelen, tot de conclusie gekomen dat dat geen haalbare optie is en stellen daarom voor af te zien van het zoeken naar alternatieve bezuinigingen binnen dat programma.

Concreet betekent dit een structurele verlaging van de taakstelling met € 72.000 vanaf 2012. In 2013 komt daar incidenteel € 375.000 bij.

ICO

Op grond van bezuinigingen in de vorige en de lopende bestuursperiode bedraagt de structurele bezuiniging die door het ICO moet worden ingevuld in totaal € 300.000. Op basis van nadere verkenning zijn we tot de slotsom gekomen dat invulling van een taakstelling van die omvang onevenredig zwaar op de exploitatie van het ICO drukt. Bovendien is er als gevolg van de 7% taakstelling die verbonden partij-

en, waaronder het ICO, is opgelegd sprake van dubbelingen.

Wij stellen daarom voor het totaalpakket aan taakstelling in 2012 en 2013 met € 200.000 terug te brengen en vanaf 2014 uiteindelijk blijvend met € 150.000 te verlagen. Zoals we hiervoor al hebben aangegeven is zoeken naar compensatie binnen het programma Kunst en Cultuur geen haalbare optie.

Dubbelingen

Verder zijn we bij het monitoren van de bezuinigingen aangelopen tegen het feit dat er op een tweetal punten in de totale taakstelling sprake is van zogenoemde dubbelingen. Wij verstaan daaronder dat er vanuit verschillende invalshoeken op hetzelfde beleidsterrein en/of product bezuinigingen zijn ingeboekt. Het gaat hierbij meer in het bijzonder om een dubbeling van € 425.000 op het programma Zorg en welzijn en van € 130.000 op de bijdrage aan de Regio Groningen-Assen. Het vasthouden aan die dubbelingen is gelet op de impact die dat zou hebben op de beleidsuitvoering niet gewenst. Wij stellen dan ook voor deze taakstelling in te trekken.

Oplossingen

De voorgestelde bijstellingen resulteren in 2012 en 2013, zonder tegenmaatregelen, in een nadeel voor de begroting van respectievelijk € 827.000 en € 1.202.000. Vanaf 2014 zou in dat geval sprake zijn van een blijvend nadeel van € 647.000. Om dat te voorkomen en om de bezuinigingsopgave als geheel dicht te houden zoeken we binnen het totaal van de gemeentelijke middelen naar alternatieve bezuinigingen die hiervoor als compensatie/vervanging kunnen gaan dienen. De taskforce bezuinigingen werkt hiervoor voorstellen uit.

Over de uitkomst van de zoektocht naar de voor het lopende jaar in te vullen alternatieve taakstelling van € 0,8 miljoen informeren we u uiterlijk in de Najaarsnota 2012. De invulling van de vervolgoopgave die op grond hiervan vanaf 2013 open staat betrekken we bij de voorbereiding van de begroting 2013. Wij stellen u voor om met deze beleidslijn in te stemmen.

Bijstelling bezuinigingen 2012-2015 * € 1.000				
Omschrijving	2012	2013	2014	2015
- Afzien vervangende bezuinigingen Kunst en Cultuur (bibliotheek)	-72	-447	-72	-72
- Verlaging taakstellingen ICO	-200	-200	-150	-150
- Afvoeren dubbele taakstelling programma Zorg en Welzijn	-425	-425	-425	-425
- Afvoeren dubbele taakstelling Regio Groningen Assen	-130	-130	-	-
Totale bijstellingen van de taakstelling	-827	-1.202	- 647	-647
- Alternatieve opgave in te vullen bij de Najaarsnota 2011	827	-	-	-
- Alternatieve opgave structureel in te vullen bij de Begroting 2013	-	1.202	647	647
Totaal effect op begroting 2012 en meerjarenprognose 2013- 2015	-	-	-	-

Exploitatie De Nieuwe Kolk

Naar aanleiding van de second opinion op de bouw en exploitatie van De Nieuwe Kolk, is er samen met de culturele partners gewerkt aan een herziene exploitatieopzet opgesteld voor tenminste tien jaar waar zowel de gemeente als de culturele partners in De Nieuwe Kolk hun instemming aan kunnen verlenen.

In het najaar heeft uw raad bij de begroting van 2012 voor de exploitatie van De Nieuwe Kolk structureel € 1 miljoen beschikbaar gesteld, naar aanleiding van de second opinion en de inschattingen die toen bekend waren. Na veelvuldig overleg met de culturele partners en de betrokken wethouders is er een financieel meerjarenperspectief opgesteld dat gedragen wordt door ons en de culturele partners van De Nieuwe Kolk. De herziene exploitatieopzet is gebaseerd op de oorspronkelijke uitgangspunten van het raadsbesluit Cultureel Kwartier van april 2008.

De exploitatie van De Nieuwe Kolk laat ten opzichte van 2008 een uitzetting zien voor de jaarschijf 2013 van per saldo € 1,35 miljoen. Doordat er bij de be-

groting 2012 rekening gehouden is met ongeveer € 1 miljoen structureel, blijft het tekort bij deze Voorjaarsnota beperkt. Op basis van de huidige prognoses verslechteren in de periode 2013-2025 de exploitaties van de verbonden partijen gehuisvest in De Nieuwe Kolk verder met ongeveer € 1,15 miljoen. In de eerste 4 tot 5 jaren verwachten wij dat de exploitaties van de verbonden partijen zullen fluctueren.

Voor de uitzetting van de exploitatie ten opzichte van de aannames uit 2008 zijn verschillende oorzaken, zoals de verslechterde exploitatie van Theater en Bioscoop De Nieuwe Kolk als gevolg van onder andere het veranderde economische tij waardoor de verwachte inkomsten bijgesteld zijn, verslechterde exploitatie van het Centrum Beeldende Kunst Drenthe als gevolg van voorgenomen bezuinigingen van de Provincie Drenthe, uitzetting van kosten van het cultuurportaal en de gezamenlijke beheersstichting, het oplopen van de exploitatielast doordat wij verwachten dat de bouwkosten hoger zullen uitvallen, het ontbreken van financiële dekking voor een deel van bouw-

rente en het ontbreken van financiële dekking voor de subsidie van SNN (Samenwerkingsverband Noord-Nederland) die niet is toegekend.

Het tekort van € 1,35 miljoen kan worden opgevangen met extra miljoen die tijdens de vaststelling van de begroting 2012 door uw raad structureel beschikbaar is gesteld en door (versneld) gebruik te maken van de voor De Nieuwe Kolk beschikbare reserves en incidentele middelen. Wij stellen daarom voor om:

- De reserve Weiersstraat in te zetten ten behoeve van de totale exploitatie van De Nieuwe Kolk, in plaats van alleen voor het onderdeel theater en bioscoop zoals in 2008 beoogd was.
- De reserve Weiersstraat en overige reserves versneld in te zetten.
- De reserve Weiersstraat in te zetten als amortisatie (of egaliseringsreserve) om de fluctuaties van de exploitaties van de verbonden partijen gehuisvest in De Nieuwe Kolk op te vangen.

In de toekomst zouden eventuele tegenvallers ook kunnen worden opgevangen door het inzetten van de reserve Weiersstraat. Deze voorgestelde oplossingsrichting is in lijn met het advies van de second opinion.

In de door ons voorgestelde oplossingsrichting kan de structureel negatieve exploitatie van De Nieuwe Kolk gedurende een langere tijd geëgaliseerd worden tot ongeveer 2025. Wij verwachten dat rond het jaar 2025 de Reserve Weiersstraat uitgeput zal zijn. Daarna is onze inschatting dat er een structureel te-

kort in de dekking op de exploitatie ontstaat van ongeveer € 2,5 miljoen op jaarbasis. Wij stellen daarom voor om na vier jaren, wanneer de exploitaties van culturele partners meer gestabiliseerd zijn, de exploitatie De Nieuwe Kolk te evalueren en indien nodig geleidelijk begrotingsruimte vrij te maken.

Daarnaast achten wij het, gezien de uitzetting en de onzekere exploitatie voor de lange termijn, noodzakelijk om te onderzoeken welke mogelijkheden en financiële voordelen verregaande samenwerking en synergie van de culturele partners in De Nieuwe Kolk en/of soortelijke organisaties in de regio kunnen bieden. Met implementatie van deze voordelen kunnen de mogelijke risico's in de exploitatie worden gedempt.

Tot slot willen wij voor 2012 eenmalig het programmabudget Kunst en cultuur voor 2012 met € 750.000 verhogen. Van een groot deel van het bedrag worden door de Bibliotheek Assen digitale multi touch tafels en een grote multi touch video wall aangeschaft en social spots en de mediaruimte boven het cultuurcafé ingericht om invulling te geven aan de 'spraakmakende bibliotheek in De Nieuwe Kolk'. De gemeente Assen heeft hiervoor een bijdrage van de NAM ontvangen die wij overeenkomstig de afspraak met de NAM aan de bibliotheek beschikbaar stellen voor digitale vernieuwingen. Daarnaast willen wij een deel van bovengenoemd bedrag beschikbaar stellen aan Theater en Bioscoop De Nieuwe Kolk als risicobuffer om eventuele kleine tegenvallers te kunnen opvangen. Dit bedrag wordt gedekt uit de reserve Weiersstraat.

Gemeentelijke reservepositie

Totaalbeeld

Bij de voorbereiding en uitvoering van ons beleid maken we, binnen de daarvoor geldende kaders gericht gebruik van de gemeentelijke reserve middelen.

De stand van onze reserves en voorzieningen bedroeg ultimo 2011 in totaal € 167,0 miljoen. De opbouw en samenstelling er van ziet er op hoofdlijnen als volgt uit:

Overzicht reserves/voorzieningen (bedragen* € 1 miljoen)			
Omschrijving	Algemene Dienst	Grondbedrijf	Totaal
- Algemene reserve(s)	7,4	36,8	44,2
- Reserve Essent-aandelen	39,4	-	39,4
- Overige bestemmingsreserves	65,7	-	65,7
- Voorzieningen	17,6	-	17,6
Totaal	130,1	36,8	166,9

Toelichting reservepositie

Algemene reserve

De voor gemeentebrede risicoafdekking beschikbare algemene reserve bedroeg, rekening houdend met de noodzakelijke tekortafdekking over 2011 van € 0,8 miljoen in totaal nog € 6,7 en voldeed daarmee juist aan de minimaal noodzakelijke omvang van € 100

per inwoner. Op basis van besluitvorming rust op dit moment alleen de bijdrage ten behoeve van de kostendekking bodemsanering Talmastraat ad € 150.000 als verplichting op de reserve. Voeding van de algemene reserve, anders dan via mogelijk positieve rekeningresultaten, is voor de komende jaren niet voorzien.

Reserves Grondbedrijf

De in het kader van de gemeentelijke grondexploitatie beschikbare reserves bedroegen eind 2011 in totaal € 36,8 miljoen. Deze bestaan uit de algemene reserve van € 16,5 miljoen en een de weerstandsreserve van € 20,3 miljoen. De algemene reserve is ten opzichte van 2010 met € 7,3 miljoen afgenomen als gevolg van afwaarderingen en met € 5,1 miljoen in verband met de noodzakelijke versterking van de weerstandsreserve. De minimaal noodzakelijke omvang van de weerstandsreserve wordt vanaf 2011 bepaald op basis van de zogenoemde Iflo-norm.

Reserve grote projecten

De reserve Grote Projecten vertoonde eind 2011 nog een positieve stand van € 5,0 miljoen. Het in deze reserve voorziene tekort doet zich volgens de actuele planning voor het eerst voor in 2013. Voor dekking en aanvulling is op grond van de besluitvorming naar aanleiding van de doorlichting van de reservepositie een ruimte van € 8,3 miljoen gereserveerd binnen de Essent-reserve.

Essent-reserve

De Essent-reserve bedroeg aan het eind van 2011 in totaal € 39,4 miljoen. In deze stand zijn nog de middelen begrepen die in 2011 zijn ontvangen voor de verkoop van de kerncentrale in Borssele en de vrijval van voorzieningen in verband met het vervallen van garantieverplichtingen. Het gaat hierbij in totaal om een bedrag van € 7,0 miljoen. Bij de begrotingsbehandeling 2012 is besloten om deze extra middelen van de eigenlijke Essent-reserve af te zonderen en in een tijdsbestek van 20 jaar in te zetten voor de exploitatie van De Nieuwe Kolk. Daarnaast is binnen de Essentreserve € 8,3 miljoen gereserveerd

voor de versterking van de Reserve Grote Projecten. Het resterende deel van de reserve ligt vast in verband met noodzakelijke dividendcompensatie.

Reserve Weiersstraat

De bestemmingsreserve Weiersstraat beliep eind 2011 € 22,6 miljoen. De middelen in deze reserve spelen een prominente rol in de jaarlijkse kostendekking van De Nieuwe Kolk en liggen op grond daarvan volledig vast. Op basis van de voorstellen voor de verdere actualisering van de exploitatieopzet voor De Nieuwe Kolk en de in dat verband aan de orde zijnde versnelde inzet van de reserve Weiersstraat zal deze reserve, naar de huidige inzichten, omstreeks 2025 volledig zijn uitgeput.

Onderhoudsvoorzieningen

Op basis van de voor dit doel beschikbare meerjaren onderhoudsplannen is afgelopen periode verder gewerkt aan de inhoudelijke en financiële onderbouwing van de gemeentelijke onderhoudsvoorzieningen. Op dit moment zijn voorzieningen toereikend om te kunnen voldoen aan de daarop rustende onderhoudsverplichtingen. Bij een aantal voorzieningen zou, indien het bestaande beleid wordt voortgezet, op termijn (vanaf 2020) een tekortsituatie kunnen ontstaan.

Additionele inzet reserves voor beleidsuitvoering

De gemeentelijke reserves worden, als dat mogelijk en verantwoord is, gericht ingezet voor de uitvoering en bekostiging van onze plannen, activiteiten en projecten. Die lijn hebben we sinds de vaststelling van de begroting in november als volgt voor de volgende doeleinden voortgezet.

Aanvullende inzet van de reserves * € 1.000

Omschrijving	Reserve	2012	2013	2014	2015
- beheerskosten startersleningen	- reserve woningbouw	100	-	-	-
- cofinanciering bodemsanering Talmastraat	- algemene reserve	150	-	-	-
- exploitatie De Nieuwe Kolk	- reserve Weiersstraat	1.095	345	345	345
- voortzetting schoolmaatschappelijk werk	- reserve jaarovergang	98	-	-	-
- exploitatie MFA Assen-Oost	- reserve MFA Assen-Oost	-	-	290	290
- fietsenstalling De Nieuwe Kolk	- reserve grote projecten	20	-	-	-
- bijdrage Junior Track	- reserve economisch beleid	25	-	-	-
- fietsenstalling Marsdijk	- reserve grote projecten	25	-	-	-
- Toegangspoort Drentse Aa	- reserve groenontwikkeling	150	-	-	-
- Invoering 30- km zone Weiersstraat	- reserve straten en wegen	40	-	-	-
- Invoering 30- km zone Weiersstraat	- reserve verkeersmaatregelen	15	-	-	-
- onderzoek grondstromen	- reserve Duurzaamheid	10	-	-	-
- continuering vrijwilligerswerk	- reserve WMO	31	-	-	-
Totaal additionele inzet reserves		1.759	345	635	635

Op basis van sinds de vaststelling van de begroting genomen besluiten is er in 2012 in de reserve multifunctionele accommodatie Assen-Oost totaal sprake van een aanvullende inzet van middelen uit de reser-

ves van ruim € 1,7 miljoen. Hiervan heeft € 1,4 mln een incidenteel karakter. De versnelde inzet van de reserve Weiersstraat als bijdrage in de exploitatie van De Nieuwe Kolk loopt door tot en met 2025.

Op basis van de huidige planning starten we voor het eerst vanaf 2014 met de jaarlijkse uitputting van de amortisatiereserve MFA Assen-Oost. Deze reserve dient ter gedeeltelijke dekking van de jaarlijkse ex-

ploitatiekosten van de in Assen-Oost nieuw te realiseren multifunctionele centrum. De reserve heeft een looptijd van 20 jaar (conform raadsbesluit).

5. Beleidsmaatregelen 2012

Begroting 2012

Werken met en binnen een sluitende begroting is en blijft het basisprincipe voor het financieel beleid dat we voeren.

Samenvatting

De programmabudgetten zijn bijgesteld op grond van besluitvorming en autonome ontwikkelingen die zich sinds de vaststelling van de begroting in november 2011 hebben voorgedaan. De doorgevoerde bijstellingen hebben in dit stadium geen ingrijpende gevolgen voor het eindresultaat van de begroting 2012. Die blijft met een gecalculeerd overschot van ruim € 0,6 miljoen sluitend. Dat betekent dat we hiervoor op dit moment geen bijzondere maatregelen hoeven te treffen.

Wij zijn ons ervan bewust dat er rondom de lopende exploitatie sprake is van onzekerheden en risico's. Wij doelen onder meer op de nieuwe Cao voor het gemeentelijk personeel en de financiële impact daarvan en op in 2012 aan te kondigen extra rijksbezuinigingen.

De recessie zorgt ook op andere beleidsterreinen voor risico's. We hebben de ramingen in het programma Werk en inkomen geactualiseerd maar we moeten afwachten of de daaraan ten grondslag liggende aannames met betrekking tot de hoogte en het verloop van de cliëntenaantallen ook voldoende toekomstbestendig zijn.

De WWB is een openeinderegeling; de kosten van hogere cliëntenaantallen werken één op één door in de gemeentelijke exploitatie.

Een ander risicopunt in dit verband is de ontwikkeling van onze inkomsten.

De bezuinigingsopgave 2012 is, met een bezuinigingstaakstelling van € 1,0 miljoen op het program-

ma Werk en Inkomen, niet zonder risico's. Uitgangspunt is dat we de bezuinigingstaakstelling 2012 van ruim € 14 miljoen volledig realiseren. Dat geldt ook voor de alternatieve bezuinigingen van € 0,8 miljoen die we moeten treffen om de totale taakstelling voor het lopende jaar als geheel gesloten te houden. Bij de Najaarsnota informeren we u over de voortgang die we daarmee gemaakt hebben en over de aanpak en oplossingen die we hebben gekozen en gevonden om het gat van € 0,8 miljoen te dichten. Het feit dat we in dit stadium voor dit jaar een positief resultaat ramen kan daarin bijdragen.

Verder zijn we in afwachting van de beslissing op het bezwaar dat we hebben ingediend tegen de afwijzing van onze IAU-aanvraag van € 1,0 miljoen.

Conclusie

Voor dit moment zullen we het moeten doen met de informatie en de kennis die we thans, ultimo maart, over deze en andere onderwerpen hebben. We gaan verder met de uitvoering van de begroting 2012 en het daarin opgenomen beleid.

Gelijktijdig houden wij de ontwikkelingen die daarop van invloed zijn nauwlettend in de gaten en prepareren we ons zo goed mogelijk op de zaken die komen gaan. Uitkomsten van het kabinetseraad over de aanvullende rijksbezuinigingen spelen daarin een centrale rol. Als de situatie daar aanleiding toe geeft zullen we u daarover tussentijds informeren.

Financieel gezien geldt onverkort het vertrekpunt 'budget is budget'. Daar blijven we ook de komende maanden strak op sturen.

Afsluitend stellen wij u voor in te stemmen met de in de Voorjaarsnota 2012 voorgestelde wijzigingen en bijstellingen van de programmabudgetten 2012.

Meerjarenprognose 2013-2015

Duurzaam evenwicht tussen de inkomsten en uitgaven van onze gemeente is het voornaamste financiële toetsingscriterium voor onze meerjarenprognose.

Samenvatting

De einduitkomst van de geactualiseerde meerjarenprognose laat in dit stadium over de gehele lijn nog steeds sluitende resultaten zien. In die zin zijn er in het kader van deze Voorjaarsnota dan ook geen bijzondere maatregelen noodzakelijk. Dat betekent niet dat we financieel volledig 'in control' zijn.

Hoofdoorzaken daarvoor liggen buiten onze directe invloedssfeer. In die zin bevinden we ons, zoals we in de inleiding hebben aangegeven feitelijk in een vergelijkbare situatie als vorig jaar bij de Voorjaarsnota 2011.

Het beeld is op dit moment te onduidelijk om daar in dit stadium al verstrekkende conclusies voor het eigen beleid en de financiën uit te kunnen trekken. In de begroting 2012 en de besluitvorming over de aanvullende bezuinigingen 2012-2015 hebben we reeds de verwachting uitgesproken dat we er als het gaat om de bezuinigingen op het eigen beleid er waarschijnlijk nog niet zouden zijn.

Zolang we niet weten hoe de algemene economische situatie zich ontwikkelt en in onzekerheid blijven verkeren over de beleidsinhoudelijke en financiële gevolgen van de diverse rijksmaatregelen houden we ernstig rekening met de noodzaak van verdergaande en dieper ingrijpende bezuinigingen.

De kans daarop is, zeker nu het kabinet ook op grond van Europese begrotingsregels genooddaakt is

verder op de rijksuitgaven te bezuinigen, alleen maar groter geworden. Gelet op de bedragen waar het op macroniveau om gaat is de vraag niet meer of gemeenten daar last van gaan krijgen maar veel meer wanneer en in welke omvang. Wij verwachten dat het kabinet hierover in de eigen Voorjaarsnota of anders in de Miljoenennota 2013 duidelijkheid over zal verschaffen.

Conclusie

In de aanloop naar de begroting 2013 beoordelen we de situatie opnieuw en bereiden we ons voor op de ontwikkelingen die vanaf 2013 op de agenda staan.

Als de situatie daartoe aanleiding geeft leggen we bij die gelegenheid opnieuw een pakket met extra bezuinigingen ter afweging en besluitvorming aan u voor.

Voor nu stellen we u voor de geactualiseerde resultaten van de meerjarenprognose 2013-2015 uit de Voorjaarsnota 2012, zoals we die in het overzicht hierna presenteren, voor kennisgeving aan te nemen.

Samenvatting bijstellingen programmabudgetten 2012 en prognoses 2013-2015

Samenvatting mutaties per programma (bedragen * € 1.000)						
Programma/beleidsproduct	exploitatie 2012		resultaat 2012	mutatie meerjarenprognose		
	Lasten	Baten		2013	2014	2015
Financiële resultaten november 2011	235.917	235.917	-	101	536	432
-Bestuur en Burger	111	-20	-131	-131	-131	-131
-Stadsontwikkeling	5.585	5.460	-125	-	-	-
-Mobiliteit	122	10	-112	-37	-25	-25
-Stads- en wijkbeheer	136	-3	-139	11	11	11
-Onderwijs	112	100	-12	-	-290	-290
-Kunst en Cultuur	1.366	-17	-1.383	-1.008	-584	-584
-Zorg en welzijn	254	54	-200	-293	-61	-61
-Werk en inkomen	768	998	230	241	282	321
-Sport en ontspanning	83	56	-27	-	-	-
-Veiligheid	-100	-	100	100	100	100
-Milieu	1.059	859	-200	-400	-400	-400
-Bouwen en wonen	150	-	-150	-50	-50	-
Totaal mutaties programma's	9.646	7.497	-2.149	-1.567	-1.148	-1.059
-Onvoorzien	-125	-	125	-	-	-
-Belastingheffing en invordering	-40	-	40	-	-	-
-Beleggingen financiering	-	-23	-23	-23	-23	-23
-Algemene uitkering	-	524	524	602	485	485
-Overige algemene dekkingsmiddelen	-633	-377	256	582	-247	-247
-Bedrijfsvoering	-91	-	91	11	11	11
Totaal algemene dekking	-889	124	1.013	1.172	226	226
Resultaten voor bestemming	244.674	243.538	-1.136	-294	-386	-401
Mutaties reserves en voorzieningen:	-	1.759	1.759	345	635	635
Eindresultaten Voorjaarsnota 2012	244.674	245.297	623	51	249	234

Vorbereiding beleidsinvulling 2013

Beleidsrichtingen begroting 2013

We blijven ook onder moeilijke omstandigheden vasthouden aan de ambities die we bij aanvang van deze bestuursperiode hebben vastgesteld.

Hoofddoelstelling van het beleids- en begrotingsproces 2013 is voorbereiding en vaststelling van een Programmabegroting 2013 die:

- Ruimte biedt voor de verdere uitvoering van het Collegeprogramma en de realisatie van de daarin

voor de periode 2011-2014 opgenomen beleidsintensiveringen en investeringsprojecten.

- Met inbegrip van de reeds afgesproken en mogelijk noodzakelijke nieuw af te spreken extra bezuinigingen, financieel gezond en in evenwicht is.

In de programmabegroting 2013, de beleidsinvulling en de opbouw van de programmabudgetten geven we hier als volgt invulling aan:

- Verder uitvoering geven aan en budgetteren van het op programmaniveau aanvaarde beleid.
- Oplossen van daarin voor 2013 aanwezige beleidsmatige en/of financiële knelpunten.
- Verder, dat wil zeggen tot en met de jaarschijf 2013, budgetteren en uitvoeren van de speerpunten uit het collegeprogramma.
- Het verder, dat wil zeggen tot en met de jaarschijf 2013, uitvoeren van de bezuinigingen op de producten en bedrijfsvoering.
- Het beleidsmatig en financieel in control brengen van andere voor het eigen beleid relevante ontwikkelingen waaronder mogelijke nieuwe rijksbezuinigingen en de decentralisaties van de Awbz en de Jeugdzorg.
- Het verder voorbereiden, uitvoeren en afronden van de lopende investeringsprojecten waaronder de FlorijnAs-projecten.
- Het gezond, financieel zelfstandig en actueel houden van de gemeentelijke grondexploitatie.
- Het voortzetten van de lopende organisatieontwikkeling en implementatie van het nieuwe werken.
- Het zo mogelijk voortzetten van een terughoudend belasting- en tarievenbeleid.
- Het blijven zorgen voor een goede en gezonde reservepositie.

- Het zo nodig verder bezuinigen om de begroting 2013 en meerjarenprognose 2014-2016 sluitend te houden.
- het behouden van repressief financieel toezicht.

We zien er gezien de financiële situatie waarin gemeenten verkeren en de financiële onzekerheden en risico's die nog steeds boven de markt hangen nauwlettend op toe dat er scherp en realistisch wordt gebudgetteerd.

Dat betekent geen automatismen, geen veiligheidsmarges, maar begroten op basis van realistische en haalbare uitvoeringsplanningen in combinatie met daarop aansluitende meerjarenramingen.

Financiële ruimte die niet meer voor beleidsuitvoering benodigd is, wordt niet onnodig vastgehouden maar valt direct en volledig vrij ten gunste van de begroting en het begrotingsresultaat.

Einduitkomst van dat proces is wat ons betreft een sluitende Programmabegroting 2013 in combinatie met een duurzaam meerjarig financieel evenwicht.

Binnen dat kader is, voor zover de financieel economische omstandigheden dat toelaten, ruimte aanwezig om verder uitvoering te geven aan ons collegeprogramma en daarmee om verder te bouwen aan onze stad.

6 Rapportage stand van zaken begrotingsprogramma's

Programma 1 Bestuur en burger

Bestuurlijke relevante beleidsthema's 2012

Stand van zaken / voortgang van de tot het programma behorende bestuurlijk relevante beleidsthema's (integraal)

Kwaliteitsverbetering (digitale) dienstverlening (e-participatie)

Het Digitaal loket wordt in volle omvang in gebruik genomen. De meldingen openbare ruimte, subsidies, leerlingenvervoer en bedrijvenloket worden dit jaar in het zaakstelsel geïmplementeerd.

Vereenvoudiging procedures, minder regels en snelle afhandeling klachten

Geen bijzonderheden.

Verbetering communicatie burgers, bedrijven en instellingen

Het aantal volgers van het gemeentelijke Twitter-account groeit. De teller staat inmiddels op 2.700.

Betrokkenheid burgers, bedrijven en instellingen bij beleidsontwikkeling c.a.

Met name rond het traject Zorg en Welzijn is veelvuldig contact geweest met inwoners en betrokkenen. Uw raad heeft zich in februari over burgerparticipatie gebogen en besloten hierover een conferentie te houden.

Om een nieuw voorstel uit te werken voor de inzameling van afval is een participatietraject uitge-

werkt. Hierover is een principebesluit genomen dat nog verder uitgewerkt moet worden.

Voortgang invoering regionale uitvoeringsdiensten

In januari jl. is bestuurlijk in Drenthe de contourennota vastgesteld. In de eerste helft van 2012 wordt het bedrijfsplan uitgewerkt, gebaseerd op een nulmeting. Bij de uitwerking wordt een capaciteitsprobleem voorzien. Uitgangspunt is dat elke deelnemende partij 1 fte hiervoor beschikbaar heeft, hetgeen niet is begroot.

Uitwerking kadernota en bestuursopdracht handhaving

Het Integrale Jaarplan Toezicht en Handhaving 2012 is door ons college vastgesteld en in maart ter informatie aan uw raad gezonden.

De pilot digitaal werken in combinatie met checklists en toezichtprotocollen start in april, onder verantwoordelijkheid van de lijn. De pilot wordt gemeenschappelijk in Noord-Drenthe gedaan. Eind 2012 vindt de evaluatie van de pilot plaats. De pilot moet ook nieuwe, door uw raad vastgestelde, toezichtprotocollen opleveren.

Beleidsuitvoering 2012; ontwikkelingen/knelpunten/oplossingsrichtingen

Rapportage reguliere beleidsuitvoering, uitvoering collegeprogramma, gevolgen kabinetsbeleid en rijksbezuinigingen

RUD en Stadspas

Zie bijstelling van het programmabudget, hieronder

Bijstelling van het programmabudget 2012 en de meerjarenprognose 2013-2015

Rapportage financiële effecten van besluitvorming en ontwikkelingen sinds de vaststelling van de Begroting 2011 (integraal)

Via het gemeentefonds ontvangen gemeenten de komende vier jaar middelen voor deelname aan en uitvoering van het Nationaal Uitvoeringsprogramma e-overheid (NUP). Voor Assen gaat het op jaarbasis om € 111.000. De middelen zijn aan het programmabudget toegevoegd.

De raming van de legesopbrengsten is afgestemd op de aangepaste tarieven in de Legesverordening. Deze is in december 2011 door uw raad vastgesteld. De opbrengst is als resultaat hiervan met € 20.000 verlaagd.

RUD

Het bedrag van de budgetbijstelling moet nog nader worden bepaald. Dit kan pas na de provinciebrede nulmeting die in de eerste helft van 2012 spatie wordt uitgevoerd.

Implementatie Stadspas

In juni 2012 wordt aan uw raad een voorstel over invoering van de stadspas voorgelegd, waarin ook het benodigde implementatiebudget wordt behandeld en/of, afhankelijk van besluitvorming, wordt betrokken bij het opstellen van de begroting 2013.

Voortgang realisatie bezuinigingen producten

Rapportage over stand, voortgang en knelpunten die zich voordoen bij de bezuinigingen op de producten (geen bericht is goed bericht)

Op het programma Bestuur en burger drukt, na actualisatie, een structurele bezuinigingstaakstelling van € 271.000. Deze moet, te beginnen vanaf 2012, voor het eerst volledig worden gerealiseerd. De oorspronkelijke bezuinigingsopdracht bevatte een dubbeling van € 375.000 met de taakstelling op het programma Zorg en welzijn. Deze is op de taakstelling Zorg en welzijn gecorrigeerd.

De resterende bezuinigingen bestaan uit een verlaging van de budgetten voor de organisatie van de 'Ik

en mijn gemeentedag', van het telefonisch servicecentrum en de publieksbalie, de beveiliging van de centrale hal en internationale contacten. Daarnaast betreffen de taakstellingen onder andere efficiencyverbetering bij de vergunningverlening en geografische informatievoorziening.

De bezuinigingen liggen op koers, dus geen bijzonderheden.

Risico's in de beleidsuitvoering

Rapportage wijzigingen in het risicoprofiel sinds de vaststelling van de Begroting 2012 (geen bericht is goed bericht)

Geen bijzonderheden.

Nieuwe ontwikkelingen van belang voor de beleidsinvulling 2013

Inventarisatie In- en externe ontwikkelingen, die meegewogen moeten worden bij de beleidsinvulling 2013 en/of 2014-2016.

Geen bijzonderheden.

Bestuurlijke relevante beleidsthema's 2012

Stand van zaken / voortgang van de tot het programma behorende bestuurlijk relevante beleidsthema's (integraal)

Invulling groeiopgave Assen 2030

De compacte stad is uitgangspunt. Er wordt gekeken hoe de bestaande bebouwde omgeving beter gebruikt kan worden, met behoud van kwaliteit (cultuurhistorische elementen en monumentale bebouwing). Voor de herontwikkeling van de bestaande stad worden visies en bestemmingsplannen gemaakt, onder andere voor de Molenbuurt en het bestemmingsplan Binnenstad.

Over de groeiopgave voor wonen, werken, recreatie en toerisme wordt afzonderlijk gerapporteerd en in het programma Bouwen en wonen.

Meerjarig uitvoeringsprogramma (MUP)

Het meerjaren uitvoeringsprogramma (MUP) geeft voor de looptijd van de structuurvisie (tot 2030) inzicht in hoe de ambities worden uitgewerkt (strategische ontwikkeling) in concrete acties en hoe deze acties zich vertalen in prioriteit, tijd en geld. Hiermee wordt het MUP onder andere een sturingsmiddel voor de langere termijn. Dit programma is een verplicht onderdeel van de structuurvisie op grond van de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Met de ontwikkeling van het eerste MUP wordt een periodieke cyclus gestart. Het proces van het opstellen van het MUP wordt gekoppeld aan de gemeentelijke planning en controlcyclus. De eerste conceptversie van het MUP is gereed. Hierin worden zowel trends en ontwikkelingen beschreven, alsook ambities en doelstellingen. De huidige strategie van ontwikkelingen en de trajecten, projecten en programma's die nu worden uitgevoerd om de doelstellingen en ambities te verwezenlijken worden hier in de loop van 2012 aan toegevoegd. Daarnaast vindt er in 2012 een verdere doorontwikkeling plaats, met inbedding van het instrument als sturend beleidskader binnen de nieuwe organisatie.

Uitwerking visie aantrekkelijke binnenstad

Op 8 maart jongstleden is de Visie Aantrekkelijke Binnenstad Assen 2030 met het uitwerkingsprogramma door uw raad vastgesteld. In het uitvoeringsprogramma staan meerdere projecten. Met een aantal zal op korte termijn worden gestart. Het betreft onder andere de aanpak van leegstand, het ondersteunen van startende ondernemers, introductie van nieuwe winkelconcepten, het herinrichten van gedeelten van de openbare ruimte (Brink), de gebiedsvisie voor de Molenbuurt en het instellen van een gevelrestauratiefonds.

Uitvoering economische beleidsagenda (op de Boeg golf)

Op aandrang van de Tweede Kamer heeft de minister van Binnenlandse Zaken afgezien van zijn voor-

nemen de rijkskantoren in twaalf zogenoemde concentratielocaties te huisvesten. Belangrijkste uitgangspunt is nu dat rijksdiensten bij voorkeur in gebouwen worden gehuisvest die eigendom van het Rijk zijn en dat huurcontracten niet worden verlengd. Aangezien Assen niet was aangemerkt als concentratielocatie en de rijkskantoren aan de Mandemaat bij het Rijk in eigendom zijn, vergroot dit de kansen dat deze rijksdiensten in Assen blijven. Dit laat onverlet dat de gevolgen van de reorganisaties van de ministeries en de invulling van de financiële taakstellingen op dit moment nog niet helder zijn.

Onder andere ten gevolge van de recessie is er sprake van forse leegstand bij kantoren, die het afgelopen jaar verder is gegroeid naar rond de 19%. Dit ligt boven het landelijk gemiddelde van 15%, en ruim boven de frictieleegstand van 5%. Dit is aanleiding geweest om een kantorenstrategie op te stellen. Doelstellingen zijn nu het streven naar een evenwichtige, gezonde kantorenmarkt met een frictieleegstand van ongeveer 5% en het geven van helderheid over onze langetermijnstrategie en plannen. We willen dit bereiken door actief samen te werken met marktpartijen zoals eigenaren en bedrijfsmakelaars.

Behalve de resultaten van het kantorenonderzoek van 2010, waarin de lange termijn ontwikkelingen worden geschetst, vraagt de strategie voor de komende jaren ook om regelmatige aanpassingen aan de hand van actuele ontwikkelingen. De huidige leegstand en de onvoorspelbaarheid van de ontwikkelingen op de markt vragen om monitoring. De kantorenstrategie is opgesteld samen met marktpartijen en op dit moment zijn we bezig met de uitvoering van de strategie. Uw raad is medio maart 2012 hierover per brief geïnformeerd.

Met de introductie van het topsectorenbeleid heeft het rijk afscheid genomen van het regionaal-economisch beleid. In het topsectorenbeleid ligt het zwaartepunt bij de innovatiecontracten en human capital agenda's die het rijk per sector afsluit met speciaal daarvoor ingestelde topteams, waarin vertegenwoordigers van het bedrijfsleven leidend zijn. De regionale agenda's proberen hierop aan te sluiten. Sensortechnologie is met name terug te vinden in de topsector High Tech Systemen en Materialen (HTSM). In de regionale agenda is met minister Verhagen voor het komende jaar een aantal actiepunten vastgelegd; voor sensortechnologie is de financiering van het DOME-project in dit opzicht belangrijk.

In de eerste maanden van 2012 hebben we voor twee projecten een beroep gedaan op de Reserve Cofinanciering. Het betreft een bijdrage van € 25.000 voor de aanleg van een Junior TT-Circuit en het verstrekken van een lening van € 100.000 aan twee bedrij-

ven, die beide met sensortechnologie een nieuwe methode ontwikkelen voor efficiënte en effectieve monitoring van patiënten.

Het gebruik van breedband stijgt het komende decennium fors. Reggefiber heeft inmiddels het besluit genomen om in Kloosterveen glasvezel aan te leggen. De aanleg van glasvezel is primair een aangelegenheid van marktpartijen. De aanleg van het meetnetwerk van Sensor-City kan het voor marktpartijen interessant maken om meteen mee te investeren. Wij gaan na in hoeverre voor ons een aanvullende rol is weggelegd.

Detailhandel

Op 17 november 2011 heeft uw raad de oplegnotitie 'Detailhandel in Assen, kwaliteit en beleving centraal' vastgesteld. De beleidsregels uit deze notitie zijn vertaald in de visie Aantrekkelijke Binnenstad en komen terug in het uitvoeringsprogramma van de visie Aantrekkelijke Binnenstad.

Ondernemersfonds

De Stichting Ondernemersfonds Assen heeft de uitvoeringscondities uitgewerkt en teruggekoppeld aan het Platform Ondernemend Assen. Inmiddels hebben diverse projecten een bijdrage gekregen, het gaat hierbij onder andere om China Town Assen, Living Statue Festival, Kerststad Assen, project professionalisering parkmanagement en verbetering van de samenwerking tussen het beroepsonderwijs en het bedrijfsleven. Voor een actueel en volledig beeld verwijzen wij u naar de website www.ondernemersfondsassens.nl.

Stimulering bedrijvigheid/aantrekken nieuwe bedrijven

We werken aan een acquisitiestrategie voor het Meschenveld en het Peelerpark. Deze ingrediënten worden voor de zomer uitgewerkt in een integrale acquisitiestrategie. De effecten van de transformatie van een deel van het Stadsbedrijvenpark wordt hierin meegenomen. Daarbij wordt dankbaar gebruik gemaakt van de strategie die voor Assen-Zuid al is opgesteld. Voor Assen-Zuid is namelijk een viertal product-marktcombinaties (sensortechnologie, zorg, logistiek centrum en toeristisch recreatieve zone) onderscheiden, waarvoor per combinatie op hoofdlijnen een acquisitiestrategie is ontwikkeld.

Doorontwikkeling ondernemersloket

Er wordt extra inzet gepleegd op de afstemming met de accountmanagers van Alescon en ISD. Een goede interne communicatie in de eigen organisatie behoudt de aandacht.

Er wordt ook gewerkt aan de verbetering van de digitale dienstverlening. De eerste verkennende gesprekken zijn geweest en binnenkort zal worden gekeken bij best practises bij andere gemeenten.

Marketingactiviteiten en strategisch en regionaal economisch beleid

Vanuit citymarketing legt de gemeente Assen de hoogste prioriteit bij het verzamelen en tonen van bewijsvoering voor de gewenste propositie van Assen Sensorstad. Het is een ambitieuze doelstelling waar nog weinig concreets van te zien is in de openbare ruimte. In samenwerking met Sensor Universe en Sensor City wil gemeente Assen onderzoeken hoe we de marketing van Assen Sensorstad samen kunnen optuigen.

Voorts steken we energie in het versterken van samenwerking tussen gemeente Assen en de citymarketing stakeholders (MKB, gilde Bart en Marketing Drenthe). Anticiperend op de toekomstige situatie is het van belang dat deze partijen met elkaar de marketingcommunicatie voor Assen oppakken en uitvoeren. De gemeente trekt zich meer en meer terug en wil de verantwoordelijkheid neerleggen bij de partijen die er belang bij hebben dat Assen op de kaart wordt gezet bij bezoekers, bedrijven en bewoners. De gemeente zet in op het leggen van verbindingen en het faciliteren en ondersteunen van initiatieven.

Parallel aan deze activiteiten ligt intern een grote uitdaging om onze eigen organisatie meer citymarketing minded te maken. Door meer integraal samen te werken en meer nadruk leggen op de citymarketingthema's in de corporate communicatie van de gemeente Assen.

Sensor-City /Incas³

De aanleg van het sensor meetnetwerk Sensor City (een glasvezel netwerk met circa 200 meetpunten) verloopt volgens planning. Het eerste deel dat is aangelegd tussen Assen-Noord en het centrum is inmiddels operationeel en wordt in het voorjaar 2012 in gebruik genomen door het consortium mobiliteit. Er wordt een test gestart met proefpersonen als voorloper op het grote onderzoek.

Incas³ groeit volgens de prognose. Op dit moment werken er 48 medewerkers (waarvan 9 internationaal). Het zijn onder andere promovendi, post docs en ingenieurs. Incas³ levert de door haar ontwikkelde onderzoeksresultaten aan projecten, bijvoorbeeld het SAWA-project (Sensor and Water) en bedrijven die deze kennis nodig hebben. Het uiteindelijk beoogd aantal medewerkers is 70 in het vijfde jaar. Incas³ krijgt een leerstoel (bijzonder hoogleraar) aan de rijksuniversiteit Groningen. Hierdoor krijgt Incas³ het recht om wetenschappers te laten promoveren.

Uitvoering Zorgagenda

'Zorg en Innovatie' heeft een nauwe relatie met de projecten in Assen-Zuid, de Stadsboulevard en het Havenkwartier. Binnen de gemeente Assen vormt zorg/innovatie één van de speerpunten voor de komende jaren. Een gemeenschappelijke zorginvesteringagenda met alle zorginstellingen, die in Assen gevestigd zijn, is op dit moment niet haalbaar. Wel is een aantal thema's benoemd waar zorginstellingen de komende jaren op willen samenwerken en der-

halve is een werkagenda opgesteld. In deze werkagenda is de verbinding gelegd met een andere groeiende sterkte van Assen: de sensortechnologie.

In het eerste kwartaal van 2012 zal een eerste concrete sensor-in-de-zorg-project van start gaan. Trekker is een innovatief bedrijf uit Assen. Dit project wil op een heel nieuwe wijze patiënten monitoren met gebruikmaking van sensortechnologie. De eerste pilot zal bij een zorginstelling in Assen plaatsvinden. Dit project heeft ondersteuning gevraagd in de vorm van een lening uit het fonds Reserve Cofinanciering van de gemeente Assen. Het project is zeer innovatief en kansrijk. Door de hoge mate van innovatie is dit project risicovol, de kans van slagen van de uitvoering van het project is niet zeker, maar bij succes zal dit project leiden tot een toename van hoogwaardige werkgelegenheid in Assen (15 fte's). Bovendien krijgt de samenwerking in Assen tussen techbedrijven en zorginstellingen de gewenste stimulans.

Zorgpartijen tonen belangstelling om in het werklandschap Assen-Zuid nieuwe zorgactiviteiten te vestigen. De economische tegenwind en de wijzigingen in de bekostiging van de zorgsector temporiseren wel de beslissingen tot vestiging of nieuw-

bouw. Over de eventuele komst van een nieuwe particuliere kliniek (aangekondigd in 2011) zal in de loop van 2012 duidelijkheid ontstaan.

In 2011 is het Wilhelmina Ziekenhuis Assen gestart om een ontwikkelvisie op te stellen voor de toekomst van het ziekenhuis in Assen. Deze visie wordt in de loop van 2012 vastgesteld.

Verbeteren toeristisch recreatieve structuur

In het kader van het FlorijnAs-project Assen-Zuid heeft acquisitie voor de gebiedsontwikkeling van de Toeristische en Recreatieve Zone (TRZ) ertoe geleid dat een aantal plannen/initiatieven van ondernemers in 2012 waarschijnlijk tot uitvoering worden gebracht. Het betreft onder andere de bouw van het TT-Instituut.

Het Recreatieschap Drenthe zal in 2012 ondersteuning en bijdragen leveren in projectinitiatieven welke op toeristisch of recreatief gebied een bijdrage kunnen leveren aan de samenhang in deelprojecten van de FlorijnAs zoals fiets- en wandelverbindingen, toegankelijkheid natuurgebieden en ontwikkeling vaarrecreatie.

Beleidsuitvoering 2012; ontwikkelingen/knelpunten/oplossingsrichtingen

Reguliere beleidsuitvoering, uitvoering collegeprogramma, gevolgen kabinetsbeleid en rijksbezuinigingen (geen bericht is goed bericht)

Ondernemersfonds

De inkomsten van de onroerendezaakbelasting kunnen dit jaar lager uitvallen. Deze inkomsten vormen de voeding voor het ondernemersfonds, hetgeen beperking van budget voor dit fonds met zich mee kan brengen.

Bijstelling van het programmabudget 2012 en de meerjarenprognose 2013-2015

Rapportage financiële effecten van besluitvorming en ontwikkelingen sinds de vaststelling van de Begroting 2011(integraal)

In de raadsvergadering van december 2011 is een budget van € 5,46 miljoen beschikbaar gesteld voor de voorbereiding van het Werkprogramma 2012 FlorijnAs. Het budget en de dekking daarvoor maakten tot nu toe nog geen onderdeel uit van het programmabudget.

In het kader van de uitvoering van Meerjarenprogramma Bodemsanering 2013-2017 is een eenmalig projectbudget van € 125.000 voor grondwatermonitoring beschikbaar gesteld en aan het programmabudget toegevoegd. Voor de dekking is gebruik gemaakt van het budget onvoorziene uitgaven.

Voortgang realisatie bezuinigingen producten

Rapportage over stand, voortgang en knelpunten die zich voordoen bij de bezuinigingen op de producten (geen bericht is goed bericht)

Op het programma Stadsontwikkeling drukt een uiteindelijk bezuinigingstaakstelling van € 236.000. In 2012 moet een taakstelling van € 316.000 worden gerealiseerd.

De invulling van de taakstelling vindt onder andere plaats door het versoberen van de inzet Regio Groningen-Assen, fasering van de actualisatie van bestemmingsplannen, de verbetering van de exploitatie

van de gemeentelijke eigendommen en de verlaging van het subsidiebudget voor monumenten. De bezuiniging op de bijdrage aan de Regio bedraagt € 130.000 en stopt in 2014. De oorspronkelijke bezuinigingsopdracht bevatte op dit onderdeel een dubbeltelling. Deze is gecorrigeerd.

Verwacht wordt dat de bezuinigingen gerealiseerd gaan worden met de genomen maatregelen.

Risico's in de beleidsuitvoering

Rapportage wijzigingen in het risicoprofiel sinds de vaststelling van de Begroting 2012 (geen bericht is goed bericht)

Niet van toepassing.

Nieuwe ontwikkelingen van belang voor de beleidsinvulling 2013

Inventarisatie In- en externe ontwikkelingen, die meegewogen moeten worden bij de beleidsinvulling 2013 en/of 2014-2016

Voor de Visie Aantrekkelijke Binnenstad is nog geen dekking voor een deel van het uitvoeringsprogramma gekoppeld. Voor activiteiten, zoals het instellen van een gevelrestauratiefonds zijn extra financiële middelen noodzakelijk.

Bestuurlijke relevante beleidsthema's 2012

Stand van zaken / voortgang van de tot het programma behorende bestuurlijk relevante beleidsthema's (integraal)

Bereikbaarheid binnenstad

In het jaar 2012 zal de bereikbaarheid van de binnenstad door werken in uitvoering afnemen. De Weiersstraat wordt in oude staat hersteld, de Zuider-singel en het Kerkplein worden heringericht, evenals de Jan Fabriciusstraat. Dit gebeurt aansluitend op de realisatie van de Citadel. In aansluiting op de werkzaamheden aan het winkelcentrum Mercurius is begonnen met de voorbereiding van de uitbreiding en inrichting van het voetgangersgebied voor de Ceresstraat en het Ceresplein.

In verband met deze werken wordt een plan gemaakt om de bereikbaarheid van de stad te garanderen. Belangrijk aandachtspunt daarin is de communicatie met de betrokkenen (bewoners/ondernemers en bezoekers).

Om de doorstroming in de FlorijnAs te garanderen wordt het onderzoeksconsortium betrokken bij de verdere technische uitwerking van de stadsboulevard met betrekking tot de doorstroming en mogelijke toepassing van intelligente sensoren.

Stimulering fietsverkeer, openbaar vervoer en inzet servicebus

De voorbereidingen zijn gestart voor de realisatie van nieuwe bushaltes op de kruisingen Europaweg-Zuid-Beilerstraat, Europaweg-West-Balkenweg, Europaweg-Noord-Ter Aardseweg en Europaweg-Noord-wegvak Peelo. Dit zijn bushaltes langs het hoofdwegennet en op strategische locaties voor het openbaar vervoer. De maatregelen zijn mogelijk gemaakt door een bijdrage van de het Ministerie van Infrastructuur en Milieu en de Regio Groningen Assen. Realisatie is voorzien rond de zomervakantie.

Het OV-bureau heeft net als de gemeente Assen te maken met een bezuinigingstaakstelling. Zij hebben voor de huidige dienstregeling een pakket van maatregelen genomen in Groningen en Drenthe dat gebaseerd is op het schrappen van onrendabele lijnen en het versterken van winstgevendende ritten. Zo rijdt in Assen stadslijn 4/5 niet langer overdag tussen de wijken Kloosterveen en Marsdijk via het centrum en het station. Het vervoer wordt deels overgenomen door streeklijnen.

In het voorjaar voert het OV-Bureau enkele aanpassingen door in de dienstregeling, onder andere voor het verbeteren van de overstapmogelijkheden.

Per 6 mei a.s. worden enkele besparingsmaatregelen doorgevoerd, waarbij met name de periode waarin de vakantiedienstregeling wordt gereden met twee weken wordt vervroegd. Waar nodig worden aanvullende maatregelen genomen op bekende scholierenlijnen.

In de dienstregeling 2013 moet ook een forse bezuinigingstaakstelling van het OV-bureau worden uitgewerkt.

Het OV-bureau en Qbuzz zijn gestart met de voorbereiding van die dienstregeling. Te denken valt aan bijvoorbeeld het schrappen van slecht bezette ritten en lijndelen en aanpassing van de ritfrequentie. Belangrijk uitgangspunt voor gemeenten en OV-bureau is dat het probleem niet in eerste instantie verplaatst wordt naar de gemeenten. Wanneer kleinschalig OV geschrapt wordt, is het risico groot dat een deel van deze verplaatsingen terugkomt in (individueel) Wmo-en/of leerlingenvervoer, drukkend op de begroting van de betreffende gemeenten.

De voorbereidingen zijn gestart voor nieuwe bushaltes op de kruisingen Europaweg-Zuid-Beilerstraat, Europaweg-West-Balkenweg, Europaweg-Noord-Ter Aardseweg, Europaweg-Noord-wegvak Peelo. Dit zijn bushaltes langs het hoofdwegennet, op strategische locaties voor het openbaar vervoer. De maatregelen zijn mogelijk gemaakt door een bijdrage van de Regio.

Servicebus

In 2011 is een structurele oplossing gevonden voor de continuering van de servicebus binnen de bestaande vervoersovereenkomst. Er loopt een traject om gezamenlijk met het OV-bureau te zoeken naar synergie tussen kleinschalig openbaar vervoer, leerlingenvervoer en Wmo-vervoer. Gezien de bezuinigingstaakstelling van het OV-bureau is uitbreiding van het servicebusconcept financieel nu niet haalbaar. Daarvoor dient naar de gehele dienstregeling van 2012/2013 te worden gekeken.

Uitvoering parkeerbeleid en verruiming aanbod parkeervoorzieningen

Voor het gebied langs Het Kanaal, tussen Vaart Noordzijde en de Industrierweg, heeft uw raad ingestemd met het instellen van vergunningparkeren. Dit wordt de komende maanden uitgewerkt.

In het eerste kwartaal van 2012 is de parkeergarage De Nieuwe Kolk opgeleverd. Hiermee wordt de parkeercapaciteit voor het centrum met circa 500 plaatsen uitgebreid. De planning van parkeergarage Citadel ligt op schema. Deze wordt in het voorjaar van 2013 opgeleverd.

Verbeteren verkeersveiligheid/gedragsbeïnvloeding

Sinds 2010 geeft de politie in Nederland geen prioriteit meer aan de ongevallenregistratie. Daardoor zijn feitelijke gegevens omtrent de ongevallen en slachtoffers niet meer bekend. Dit heeft consequenties voor de uitvoering van het verkeersveiligheidsbeleid

in de komende jaren. Dit beleid is dan niet meer gebaseerd op feitelijke gegevens, maar zal onderbouwd moeten worden op basis van richtlijnen, aanvullend onderzoek, overleg met betrokkenen en observaties.

Het beleid ten aanzien van verkeersveiligheid rust op drie pijlers: infrastructuur, educatie en handhaving. Met infrastructuur zijn de laatste jaren de grootste knelpunten aangepakt.

Met voorlichting en handhaving wordt een beperking van de verkeersoverlast nagestreefd. De provincie stelt samen met gemeenten in het Verkeers- en Vervoers Beraad Drenthe jaarlijks een programma vast voor educatie in verkeersveiligheid. Per 2012 is er structureel €1 per inwoner beschikbaar voor de Permanente Verkeers Educatie. Met deze middelen, aangevuld met middelen van de Provincie, via de Brede Doel Uitkering (BDU) en waar mogelijk ondernemers, worden allerlei verkeer educatieve projecten gecoördineerd. Momenteel is er vooral aandacht om door educatie onder alle doelgroepen het verkeersgedrag positief te beïnvloeden.

Verkeersveiligheid bij scholen

Scholen worden gestimuleerd om het Drents Verkeersveiligheids Label (DVL) te behalen. Het Drents Verkeersveiligheids Label is een kwaliteitslabel dat toegekend wordt aan scholen die zich aantoonbaar sterk maken voor de verkeersveiligheid rond de school. Het zorgt ervoor dat de beginnende verkeersdeelnemers van groep 1 tot en met 8 ervaring in het verkeer opdoen.

De gemeente Assen heeft met verkeersouders contact over de verkeerssituatie bij scholen. Daar waar nodig wordt gezamenlijk gezocht naar een passend maatregelenpakket om de verkeersveiligheid te verbeteren. De openbare ruimten rondom de school Kloosterveste, de multifunctionele accommodatie Pittelo en Christelijke basisschool De Borg zijn dit voorjaar opgeleverd en in gebruik genomen. Voor de multifunctionele accommodatie Assen-Oost en de uitbreiding van de openbare basisschool Het Kompas worden dit jaar de plannen gemaakt.

Handhaving van de verkeersregels in het kader van verkeersveiligheid pakken politie en gemeentelijke toezichthouders gezamenlijk op.

Beleidsuitvoering 2012; ontwikkelingen/knelpunten/oplossingsrichtingen

Reguliere beleidsuitvoering, uitvoering collegeprogramma, gevolgen kabinetsbeleid en rijksbezuinigingen (geen bericht is goed bericht)

Goede bereikbaarheid

De Provincie Drenthe en de gemeente Assen hebben eind februari 2012 afgesproken om de plannen die er liggen voor het Norgerbrugtracé niet door te laten gaan. Aanleiding hiervoor zijn de nieuwe afspraken voor woningbouw in de regio Groningen-Assen. Partijen gaan nu nader onderzoeken in hoeverre de ontwikkelingen in Assen andere varianten voor de ontsluiting van de woonwijk Kloosterveen en de aanpassing van het Norgerbrugtracé mogelijk maken.

In de begroting voor 2012 is vermeld dat de Nota Mobiliteit wordt afgerond. De start loopt vertraging op als gevolg van de werkzaamheden voor de FlorijnAs.

Gebruik fiets en openbaar vervoer

Met de realisatie van De Nieuwe Kolk is er ook een nieuwe fietsstalling gereed voor gebruik. De fietsstalling heeft primair een functie voor personeel en bezoekers van De Nieuwe Kolk. Afhankelijk van het gebruik kan de fietsstalling ook een functie krijgen voor bezoekers van de binnenstad. De stallingsruimte en de fietsenrekken zijn geplaatst. In de komende maanden zal de fietsstalling beheerd worden met camera's en bewaking overdag en op de zaterdag gedurende de winkeltijden. In hoeverre dit voldoende is zal in de praktijk moeten blijken. In de periode tot en met oktober 2012 worden ervaringen opgedaan. Op basis hiervan zullen concrete voorstellen gedaan worden voor het structureel beheren van de fietsstalling en zo nodig de financiële dekking daarvan.

De uitbreiding en vervanging van de fietsenstalling in de binnenstad is vertraagd vanwege het opstellen van een raamcontract voor de levering hiervan. Realisatie voor de zomervakantie blijft mogelijk. Om kosten te besparen is uitvoering van een deel pas gepland na afloop van de TT.

De voorbereiding en de invoering in Assen van een Dynamisch Reizigers Informatie Systeem (DRIS), wordt uitgevoerd in combinatie met de gemeente Groningen en de provincie Groningen. Door de samenwerking wordt het aantal DRIS-panelen zo groot, dat schaalvoordelen worden verwacht. Voor een goede samenwerking en afstemming zijn de gezamenlijke werkzaamheden voor DRIS ondergebracht bij het OV-Bureau Groningen Drenthe. De planning is dat eind oktober 2013 Assen de beschikking heeft over een 54-tal DRIS-panelen.

Verhoogde verkeersleefbaarheid

Om de overlast van het gemotoriseerd verkeer te beperken, wordt (conform de Wet geluidhinder) gestreefd naar maatregelen bij de bron of in de overdracht. Het toepassen van stil asfalt is onderzocht voor de belangrijkste verkeersaders, zoals de Balkenweg, de Jan Fabriciusstraat, Het Kanaal en de Stadsboulevard. Stil asfalt blijkt niet toepasbaar te zijn op kruispunten. Op wegvak Peelo is eveneens stil asfalt toegepast. De gemeente is nog in overleg met de bewoners van de wijk Peelo, op welke manier de snelheid op het wegvak en daarmee de geluidhinder beperkt kan worden.

Bij de uitwerking van de Stadsboulevard van schetsontwerp naar ontwerp, wordt onderzoek in het kader van de Wet geluidhinder uitgevoerd.

Veilige stad voor al het verkeer

Vanwege de bezuinigingen zijn er geen mogelijkheden meer om infrastructurele maatregelen uit te voeren. Het accent van de advisering is verschoven naar gedragsbeïnvloeding en handhaving.

Goede parkeervoorzieningen

Mogelijkheden tot straatparkeren nemen af. Dit aspect en de effecten daarvan zullen in een dit jaar uit te voeren parkeeronderzoek nader worden onderzocht. Daarentegen komt er een groter aanbod aan (betaald) parkeren in parkeergarages: parkeergarage De Nieuwe Kolk is opgeleverd: 500 parkeerplaatsen zijn daarmee aan het areaal toegevoegd. De parkeergarage Citadel ligt op schema en wordt in het voorjaar van 2013 opgeleverd.

De parkeeropbrengsten en -lasten tot en met maart blijven achter bij de begroting. In de begroting was

uitgegaan dat de ingebruikname van de parkeergarages De Nieuwe Kolk in het voorjaar plaats zou vinden en de oplevering van de Citadel aan het einde van 2012. Doordat de activering van de garages later plaats zal vinden, worden de kapitaallasten lager dan vooraf begroot. Als gevolg van de iets latere ingebruikname zullen de bezoekersaantallen ook lager uitvallen, wat doorwerkt in de baten. Daarnaast zijn er minder straatparkeerplaatsen dan waarmee in de begroting rekening is gehouden. Als gevolg hiervan is de prognose dat de inkomsten op straatparkeren lager uitvallen. Per saldo wordt verwacht dat een lagere onttrekking van de parkeerreserve nodig zal zijn om het beoogde resultaat van € 750.000 te realiseren.

Voor de periode 2013 en verder zijn aannames gemaakt voor de exploitatie van de nieuwe parkeergarages (De Nieuwe Kolk en Citadel). Het verder dalen van het aantal bezoekers aan de binnenstad en andere economische onzekerheden hebben effect op de aannames. De gevolgen van een eventuele bijstelling worden meegenomen in het meerjarenperspectief.

Dynamisch Reizigers Informatie Systeem (DRIS)

In tegenstelling tot wat eerder is besloten hoeft de gemeente geen eigen bijdrage van circa € 202.000 te benutten voor realisatie van het Dynamisch Reizigers Informatie Systeem. De bijdrage kwam uit de gereserveerde middelen (uitvoeringsprogramma college 2011-2014) voor versterking van het openbaar vervoer.

Budget algemene verkeersmaatregelen

Door de bezuinigingen is er geen budget meer om algemene (kleine) verkeersmaatregelen uit te voeren. Als er vragen zijn vanuit de bevolking of de organisaties, of als er knelpunten zijn, kunnen deze niet meer met infrastructurele maatregelen opgelost worden. We gaan na of er in de begrotingen 2013 en 2014 weer een budget voor algemene verkeersmaatregelen is vrij te maken.

Programma Mobiliteit Voorjaarsnota 2012				(bedragen in € *1.000)	
	begroot	realisatie maart	jaarprognose	saldo	
straatparkeren	655	144	638	17	
garageparkeren	3451	294	3095	356	
<i>subtotaal lasten</i>	<i>4106</i>	<i>439</i>	<i>3733</i>	<i>373</i>	
straatparkeren	1571	383	1339	-232	
garageparkeren	2480	484	2365	-115	
<i>subtotaal baten</i>	<i>4050</i>	<i>867</i>	<i>3704</i>	<i>-347</i>	
toevoeging reserve	0	0	0	0	
onttrekking reserve	805	0	780	26	
saldo	750	428	750	0	

Bijstelling van het programmabudget 2012 en de meerjarenprognose 2013-2015

Rapportage financiële effecten van besluitvorming en ontwikkelingen sinds de vaststelling van de Begroting 2011 (integraal)

Het programmabudget is in 2012 eenmalig met € 45.000 verhoogd in verband met de realisatie van de fietsenstallingen bij het busstation in Marsdijk en bij De Nieuwe Kolk. Dekking van deze kosten vindt plaats door de inzet van de reserve grote projecten, onderdeel uitvoering fietsbeleidsplan. Voor het beheer en onderhoud van de stallingen is vanaf 2013 € 25.000 in de meerjarenprognose opgenomen.

Voor inrichtingsmaatregelen van de Weiersstraat is in 2012 een eenmalig budget van € 65.000 beschik-

baar. Dekking van deze kosten vindt plaats uit de reserve straten en wegen, de reserve verkeersmaatregelen, en uit de lopende grondexploitatie.

Er zijn middelen beschikbaar gesteld voor de vervanging van de parkeerinstallatie in de parkeergarage Torenlaan (€ 70.000) en voor het treffen van maatregelen ter beveiliging van de parkeergarage Triade (€ 80.000). Dekking van deze kosten dan wel de daaruit voortvloeiende lasten vindt plaats binnen het totaal van de exploitatie betaald parkeren.

Voortgang realisatie bezuinigingen producten

Rapportage over stand, voortgang en knelpunten die zich voordoen bij de bezuinigingen op de producten (geen bericht is goed bericht)

De op het programma Mobiliteit rustende bezuinigingstaakstelling bedraagt in totaal € 620.000. Hiervan dient vanaf 2012 € 320.000 structureel te zijn gerealiseerd. Invulling van de taakstelling vindt plaats door te besparen op de beleidsinzet voor het gemotoriseerd verkeer, de beëindiging van de bij-

drage aan de luchthaven Eelde (vanaf 2013) en door gefaseerde verhoging van de inkomsten uit betaald parkeren.

Verwacht wordt dat de bezuinigingen gerealiseerd gaan worden met de genomen maatregelen.

Risico's in de beleidsuitvoering

Rapportage wijzigingen in het risicoprofiel sinds de vaststelling van de Begroting 2012 (geen bericht is goed bericht)

Vermindering kortparkeerplaatsen in centrum

De afgelopen jaren is door diverse ontwikkelingen het aantal kortparkeerplaatsen in het centrum afgenomen van 1.200 naar 900 plaatsen. In het kader van de plannen voortvloeiend uit het project De Aantrekkelijke Binnenstad is het de verwachting dat door herinrichting van delen openbaar gebied vooral kortparkeerplekken (in totaal 250 in het centrum) kunnen komen te vervallen. Het in het plan gewenste schonere straatbeeld met minder auto's kent een financiële keerzijde. Minder straatparkeerplaatsen betekent minder inkomsten. Het wegvallen van een kortparkeerplaats kost gemiddeld op jaarbasis € 2.500. De praktijk heeft geleerd dat kortparkeerders nauwelijks gebruik maken van parkeergarages.

Derhalve kan gesteld worden dat vermindering van inkomsten door het wegvallen van kortparkeerplaatsen niet volledig gecompenseerd wordt door extra inkomsten in de parkeergarages.

Inkomsten parkeergarage Citadel

De inkomsten voor de nieuwe parkeergarage Citadel zullen mede bepaald worden door de aantrekkingskracht/aantrekkelijkheid van dit complex, de gewenste toestroom van parkerend winkelend publiek zal vooral bepaald worden door de kwaliteit/formules van de invulling van de commerciële plint. Snelle invulling van de plint met kwaliteitswinkels is derhalve van groot belang.

Nieuwe ontwikkelingen van belang voor de beleidsinvulling 2013

Inventarisatie In- en externe ontwikkelingen, die meegewogen moeten worden bij de beleidsinvulling 2013 en/of 2014-2016.

Niet van toepassing.

Bestuurlijke relevante beleidsthema's 2012

Stand van zaken / voortgang van de tot het programma behorende bestuurlijk relevante beleidsthema's (integraal)

Invulling Schoon, Heel en Veilig

Voor 2011 wordt de bezuinigingstaakstelling gehaald door het uitstellen van groot onderhoud en vervangingen in de Openbare Ruimte (wegen, verlichting, wegmeubilair, speelvoorzieningen). Hiermee is er tijd om andere bezuinigingsopties uit te werken die vanaf 2012 gefaseerd ingaan. Op termijn kunnen groot onderhoud en vervanging wel weer plaatsvinden. In het eerste kwartaal van 2012 wordt gestart met de nadere uitwerking van de bezuinigingsopties.

Het opstellen van het nieuwe Gemeentelijk Rioleringsplan Assen 2013-2017 is gestart evenals de herziening van de Nota Wegbeheer 2008. Hierbij wordt rekening gehouden met de bezuinigingstaakstelling.

Continueren gebiedsgericht werken (GGW)

In 2012 wordt er in GGW zoals voorgenomen gewerkt in robuuste gebieden. De samenhang tussen fysieke ingrepen als groot onderhoud, sloop en nieuwbouw en de sociale problemen in een gebied wordt hiermee nog beter benadrukt. Betrokkenheid van bewoners vanaf het begin van het proces is hierbij de spelregel.

Er is dit jaar een sterke koppeling tussen GGW en de veranderagenda van de bestuursopdracht Zorg en Welzijn. GGW is een goed podium om al werkende een nieuwe wijkaanpak te ontwikkelen, waarin sociaal en fysiek samen gaan.

GGW is een belangrijke nieuwe manier van werken binnen de eigen organisatie, maar ook in sterke samenhang met onder andere de woningcorporaties, maatschappelijk werk en politie. Met de corporaties is in december 2010 een convenant afgesloten waarin ook de financiële afspraken tot 2015 zijn vastgelegd.

Activeren en participeren bewoners in de wijken

Bewoners willen in toenemende mate mede verantwoordelijk gehouden worden voor de kwaliteit van hun directe leefomgeving. De inspanningen zijn erop gericht bewoners daartoe ook zoveel als mogelijk in staat te stellen. Bewoners worden in een zo vroeg mogelijk stadium bij de ontwikkeling van projecten, de totstandkoming van voorzieningen en de uitvoering van werkzaamheden betrokken.

Bundeling voorzieningen in de wijken

In 2012 wordt gewerkt aan het inrichten en uitbouwen van wijkservicepunten in Assen-Oost en Kloosterveen. Vanuit deze servicepunten zal op wijkniveau een geïntegreerd aanbod worden ontwikkeld van welzijn en zorg.

Deze ontwikkeling wordt aangestuurd vanuit de regiegroep Wonen, Zorg en Participatie. In deze groep

hebben bestuurders zitting vanuit zorg, welzijn, werk en inkomen en gemeente.

Momenteel ontwikkelt de gemeente - in het kader van de Bestuursopdracht Zorg en Welzijn - samen met inwoners en instellingen de veranderagenda Zorg en Welzijn. Deze agenda zal eind mei 2012 in concept beschikbaar zijn. Op basis van deze agenda zal worden besloten of we verdergaan met woonservicezones en hoeveel budget hiervoor beschikbaar is.

Planontwikkeling het Groene Frame

De meerjarenplanning voor het opstellen van de plannen loopt enige vertraging op, een aantal plannen schuift door naar volgende jaren. Dit komt doordat momenteel prioriteit gegeven wordt aan de uitwerking van de bezuinigingen en aan de grote projecten (FlorijnAs, Blauwe As en dergelijke).

Overigens nemen Groen, ecologie en duurzaamheid in plannen zoals FlorijnAs en Assen aan de Aa een prominente plaats in, de uitgangspunten en kansen van de Groenstructuurvisie en het Groene Frame worden zoveel mogelijk toegepast. Zo krijgt uw raad medio dit jaar een voorstel voor de groene ontwikkeling van het gebied Amelte aan de rand van de wijk Assen Oost. Dit is een onderdeel van de visie 'Assen aan de Aa' en leidt tot een duurzame stadsrand en recreatieve ommetjes. Eco-verbindingen en passages worden ook nadrukkelijk meegenomen in FlorijnAs-projecten. Het gaat hierbij onder andere om de Stadsboulevard en Assen-Zuid. Ook worden, samen met een groot aantal partijen waaronder de provincie, de mogelijkheden verkend om de natuur van het Witterveld te versterken. Het gaat hierbij onder andere om het maken van ecologische verbindingen naar het Esmeer-gebied en Geelbroek.

De volgende plannen zijn medio 2012 gereed: berm- en oeverbeheerplan en groenstructuren per wijk inclusief het vormgeven van de entrees.

De volgende plannen worden opgestart medio 2012: Asser Ecologische Hoofdstructuur en een plan voor het versterken en herstellen van stedelijke groenstructuren.

De volgende plannen worden doorgeschoven naar 2013 en 2014: stimuleringsregeling groene initiatieven, ontwikkeling duurzame stadsranden, ontwikkelen ecologische verbindingen en eco-passages, ontwikkelen recreatieve ommetjes.

Evaluatie groenstructuurvisie en monumentale boomlijst

Dit is medio 2012 gereed.

Planontwikkeling beheer natuurlijke graslanden

Dit berm- en oeverbeheerplan is gereed en zodra alle uitvoeringsplanningen en bestekken ook zijn aangepast vindt het beheer volgens dit plan plaats. Door te werken volgens dit plan verbeteren we het ecologische en duurzame beheer dat in Assen al is ingevoerd sinds ca. 1985. Dit verbeterde ecologisch beheer leidt tot een grotere biodiversiteit: een grotere variatie aan planten en dieren (insecten, bijen, kleine zoogdieren etc.).

Stimuleren/faciliteren activiteiten in recreatiegebieden

Het aanbod van recreatieve en sportieve activiteiten is minimaal hetzelfde als in 2011. Nieuwe activitei-

ten, die passen in het gebied, worden gestimuleerd. Binnen de gemeente is hiervoor één centraal aanspreekpunt.

Evaluatie dienstverlening en beheer met betrekking tot begraven en begraafplaatsen

Deze evaluatie wordt in mei aan uw raad voorgelegd, tezamen met een meerjareninvesteringsprogramma voor ruiming en herinrichting van de begraafplaatsen. Medio dit jaar zullen wij u ook vragen om de nieuwe beheersverordening voor de begraafplaatsen vast te stellen.

Beleidsuitvoering 2012; ontwikkelingen/knelpunten/oplossingsrichtingen

Reguliere beleidsuitvoering, uitvoering collegeprogramma, gevolgen kabinetsbeleid en rijksbezuinigingen (geen bericht is goed bericht)

Beheer natuurlijke graslanden

Voor het beheer van natuurlijke graslanden zetten we vanaf dit voorjaar een schaapskudde in onder leiding van een herder: dit ter verhoging van de ecologische waarden, maar ook vanwege de levendigheid en educatieve waarde.

Intensivering betrokkenheid bij het groen

We gaan bewoners actiever betrekken bij het groen in hun leefomgeving, bijvoorbeeld door het vernieuwen en verbreden van de activiteiten van de Natuur- en Milieueducatie. Ook door kleinschalige verfraaiingsacties, waarbij de bewoners het plantwerk zelf uitvoeren, bijv. bollenacties, stadsmoestuinen.

Rotonde adoptieplan

In dit plan biedt de gemeente Assen het bedrijfsleven, verenigingen, scholen of groepen bewoners aan rondes te adopteren. De gemeente Assen wil hier-

mee meer mogelijkheden aanbieden voor bedrijven en anderen om zich binnen de gemeente te profileren en daarmee de rondes representatief te houden of representatiever te maken.

In april 2012 is dit plan gereed en uw raad is geïnformeerd.

Voorlichting en educatie

De voorbereiding voor de programmering van het Milieu Educatief Centrum (MEC) en vooral de samenwerking met diverse partijen, zijn in volle gang. Ook de regionale contacten zijn geïntensiveerd; omdat Assen een voortrekkersrol heeft op het gebied van duurzaamheidseducatie is de interesse bij anderen gewekt. Dit moet leiden tot een betere regionale samenwerking waarin het MEC een prominente rol krijgt.

Bijstelling van het programmabudget 2012 en de meerjarenprognose 2013-2015

Rapportage financiële effecten van besluitvorming en ontwikkelingen sinds de vaststelling van de Begroting 2011 (integraal)

We hebben besloten medewerking te verlenen aan de realisatie van de Toegangspoort voor het Drentsche Aa-gebied nabij het Deuzerdiep. We hebben daarvoor een bijdrage beschikbaar gesteld van € 150.000. Voor dekking van deze bijdrage wordt de reserve groenontwikkeling ingezet. Dat is conform de lijn die ook ten aanzien van de voorbereidingskosten is gevolgd.

Er is een voorbereidingskrediet van € 30.000 beschikbaar gesteld voor het vaststellen van de rand-

voorwaarden planologische procedure restaurant-schepen. Deze kosten kunnen vanuit de bestaande productbudgetten voor bestemmingsplannen en waterwegen gedekt.

Het gemeentelijke pand aan de Beilerstraat is in de loop van 2011 verkocht. De opbrengst maakt onderdeel uit van het exploitatieresultaat 2011. In verband met de verkoop zijn de tot nu toe voor het pand in de begroting opgenomen exploitatielasten en huuroopbrengsten afgevoerd.

Voortgang realisatie bezuinigingen producten

Rapportage over stand, voortgang en knelpunten die zich voordoen bij de bezuinigingen op de producten (geen bericht is goed bericht)

In de periode tot 2015 moet er op het programma Stads- en wijkbeheer gefaseerd een bezuiniging van ruim € 1,9 miljoen structureel worden gerealiseerd. Hiervan dient vanaf 2012 in totaal € 1,6 miljoen met concrete maatregelen te zijn belegd.

Het belangrijkste onderdeel is het afgesproken maatregelenpakket in het kader van 'Schoon, Heel en Veilig'. Dit pakket heeft een totale omvang van € 1,7 miljoen. Daarnaast wordt bezuinigd op het wijkbeleid, op de exploitatie van de kinderboerderijen en op de toekomstige exploitatie van het milieu-

educatief centrum (MEC). De invulling van de bezuinigingen ligt op schema.

Bezuiniging kinderboerderijen

De bezuiniging op de kinderboerderijen wordt niet gerealiseerd in 2012. Deze bezuiniging hangt samen met het tijdstip van realisatie van het MEC (Milieu Educatief Centrum) in het Asserbos. Om het bezuinigingsbedrag wel te realiseren wordt er binnen het programma Stads- en Wijkbeheer naar een alternatief gezocht.

Risico's in de beleidsuitvoering

Rapportage wijzigingen in het risicoprofiel sinds de vaststelling van de Begroting 2012 (geen bericht is goed bericht)

Geen bijzonderheden

Nieuwe ontwikkelingen van belang voor de beleidsinvulling 2013

Inventarisatie In- en externe ontwikkelingen, die meegewogen moeten worden bij de beleidsinvulling 2013 en/of 2014-2016

Herinrichtingsplan begraafplaatsen

In mei van dit jaar wordt aan uw raad het herinrichtingsplan begraafplaatsen 2013 tot en met 2017 voorgelegd met een bijbehorende investeringsaanvraag. De herinrichting en het opnemen van de kapitaallasten vinden gefaseerd plaats vanaf begroting 2013. De extra lasten die dit tot gevolg heeft worden opgenomen in de grondslag voor de lijkbezorgings-tarieven. Deze tarieven dienen 100% kostendekkend te zijn, uw raad stelt ze jaarlijks vast.

Bestuurlijke relevante beleidsthema's 2012

Stand van zaken / voortgang van de tot het programma behorende bestuurlijk relevante beleidsthema's (integraal)

Stimulering onderwijskansen via een breed onderwijsaanbod

Alle geplande activiteiten zijn in uitvoering genomen, dan wel betreffen ze continuering van activiteiten uit 2011.

Voor wat betreft Passend Onderwijs kan worden gemeld dat in het thema Oog voor Jeugd van de bestuursopdracht Zorg en Welzijn dit als een apart deelproject is aangemerkt, er inmiddels intensief met schoolbesturen en zorgpartijen wordt overlegd over de afstemming van zorg in en om de school en er een nauwe relatie is met de proef, pilot Jeugdzorg Drenthe.

Het onderzoek naar de wijze waarop VO-adviezen (Voortgezet Onderwijs) tot stand komen is afgerond. De afsluitende bespreking heeft geleid tot een aantal nieuwe initiatieven. Uw raad is hierover geïnformeerd.

De gemeente Assen heeft voor 2012 de Volwasseneneducatie ingekocht bij het Drenthe College VE (Volwasseneneducatie).

Met de Provincie Drenthe en een aantal Drentse gemeenten wordt onderzocht of er t.b.v. de leerlingen van het Praktijkonderwijs en het Voortgezet Speciaal Onderwijs een werkschool kan worden gevormd. De werkschool bevordert het voorbereiden op en verkrijgen van duurzame arbeid. De gemeente Assen wil hiertoe het project De Navigator van MEE Drenthe als startpunt inzetten (met 'Navigator Assen' wil Stichting MEE Drenthe (voor mensen met een beperking) een allround dienstverleningsconcept voor deze doelgroep opzetten).

Stimulering ontwikkelingskansen kinderen via Brede Scholen inclusief het Centrum voor Jeugd en Gezin

Naschoolse Activiteiten

Hierover kan nu nog niets worden gezegd. Dit wordt komende maanden bepaald.

Brede School

De Stuurgroep BS (BS: Brede School) heeft een aantal richtinggevende afspraken vastgesteld, namelijk sturen op hoofdlijnen aan de voorkant, ontwikkeling en uitvoering vooral op wijkniveau, differentiatie tussen wijken en meer draagvlak en verantwoordelijkheid vanuit de wijken en partners.

De zorgstructuur in en rond de voorschoolse voorzieningen, zoals ontwikkeld in het project Samen Vroeg Erbij, wordt beschikbaar gesteld aan alle voorschoolse instellingen. Tevens wordt de zorgstructuur in en rond de Buitenschoolse Opvang (BSO) in nauwe samenhang met de zorgstructuur in de scholen vormgegeven.

De vormgeving van de zorgstructuur vindt plaats in het kader van de doorontwikkeling CJG en de transformatie van de Jeugdzorg.

Verbetering startpositie basisonderwijs voor 0 tot 4 jarigen

Eind 2010 is het beleidskader voor voor- en vroegschoolse educatie Jongleren..... vastgesteld.

Richtinggevend beleidskader voorschool 2011-2015. Op basis van dit beleidskader wordt jaarlijks een uitvoeringsplan geschreven. Voor 2012 blijven wij inzetten op het (blijven) voldoen aan de eisen uit de Wet OKE (Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie) en het realiseren van een dekkend aanbod voor alle doelgroepeuters in Assen. Daarnaast wordt ingezet op toeleiding van (doelgroep)peuters naar voorschoolse instellingen voor deelname aan voorschoolse educatie.

In 2011 heeft er een tweetal onderzoeken plaatsgevonden naar de kwaliteit van voor- en vroegschoolse educatie door het interne auditteam en de Inspectie van het Onderwijs. De uitkomsten van deze onderzoeken zijn verwerkt in het uitvoeringsplan 2012 en hebben geleid tot een drietal thema's waarop extra nadruk zal worden gelegd: doorgaande lijn, vastleggen afspraken resultaten vroegschoolse educatie en evaluatie.

Aanpak/resultaten terugdringen voortijdig schoolverlaten c.a.

RMC (Regionaal Meld- en Coördinatiepunt)

Voor de periode 2012-2015 heeft het Ministerie de doelstelling om voortijdig schoolverlaten aangescherpt. Hiervoor komt een nieuw convenant 2012-2015. Medio mei 2012 zal dit ondertekend worden binnen de RMC regio (RMC: Regionaal Meld- en Coördinatiepunt voor vroegtijdige schoolverlaters) door de RMC contactgemeente Assen, deelnemende voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijsinstellingen en het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen. Bij dit convenant komen er middelen vrij ten gunste van het onderwijs om voortijdig schoolverlaten terug te dringen.

In 2012 zal er een nieuw beleidsplan RMC komen dat gelijk op loopt met de Vroegtijdig Schoolverlaten convenant-periode.

Verdere uitvoering van de kwaliteitsimpuls onderwijshuisvesting

De kwaliteitsimpuls bevindt zich in de laatste fase. Daarmee wordt een proces afgerond dat vanaf 2004 is ingezet om de schoolgebouwen in Assen op te waarderen naar de hedendaagse eisen die aan gebouwen mogen worden gesteld. Uw raad heeft on-

langs middelen beschikbaar gesteld voor multifunctionele accommodatie Assen-Oost, waarin de basisscholen Regenboog en Vredeveld worden gehuisvest. De uitbreidingen van de basisscholen in Marsdijk worden tussen maart 2012 en maart 2013 opgeleverd. De multifunctionele accommodatie Pittelo voor de basisscholen Driemaster en de Lichtbaak is in mei 2012 gereed.

In 2012 starten de voorbereidende bouwwerkzaamheden voor de locatie Quintus van het Dr. Nassau College. Rond de zomervakantie 2012 begint de bouw voor de locatie Lariks van de Christelijke Scholengemeenschap Vincent van Gogh, die een jaar later wordt opgeleverd. Over de renovatie/gedeeltelijk vervangende nieuwbouw Penta wordt nog overleg gevoerd met de directie/bestuur van de school. De bouwvoorbereiding voor het derde cluster Kloosterveen zal dit jaar worden afgerond.

Verzelfstandiging Plateau

In september 2011 is gestart met het onderzoek naar de mogelijke verzelfstandiging van Plateau (bevoegd gezag van de dertien openbare basisscholen in Assen). Hiervoor is de volgende onderzoeksopdracht geformuleerd: 'Breng alle consequenties van de mogelijke bestuurlijke verzelfstandiging in beeld en geef op basis daarvan aanbevelingen voor het al dan niet verzelfstandigen van Plateau'. De planning is om in mei 2012 het definitieve rapport met aanbevelingen voor advies- en besluitvorming aan te bieden aan de verschillende betrokken actoren (Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad Plateau, Ondernemingsraad gemeente Assen, Bestuurscommissie Plateau, college van BenW Assen en gemeenteraad Assen).

Beleidsuitvoering 2012; ontwikkelingen/knelpunten/oplossingsrichtingen

Reguliere beleidsuitvoering, uitvoering collegeprogramma, gevolgen kabinetsbeleid en rijksbezuinigingen (geen bericht is goed bericht)

Naschoolse activiteiten

De organisatie en coördinatie van de Naschoolse Activiteiten in het kader van de Brede School is, zoals gepland, nog niet per 2012 geregeld. Het overleg met een externe partner hierover heeft nog niet tot duidelijkheid geleid.

Voor de uitvoering van de procesregie op Passend Onderwijs door de gemeente Assen zijn in de begroting 2012 geen middelen voorzien. In de procesregie wordt in activiteiten zoals bijeenkomsten, inzet deskundigen, onderzoek en evaluatie voorzien. Binnen het programma Onderwijs zijn hiervoor geen middelen beschikbaar.

In 2012 dient duidelijkheid te ontstaan over de inzet van Schoolmaatschappelijk Werk in het voorgezet

onderwijs. Tot en met 2012 is sprake van projectfinanciering. Dit thema wordt meegenomen in de uitwerking van de bestuursopdracht Zorg en Welzijn, de doorontwikkeling van het Centrum voor Jeugd en Gezin en de transitie Jeugdzorg. Het zal vooral de vraag betreffen in hoeverre Noordermaat (instelling voor maatschappelijk werk) binnen de reguliere subsidie deze taak kan uitvoeren.

De uitvoering van de nieuwbouw/uitbreidingen van de scholen kan worden vertraagd doordat omwonenden bezwaren tegen de Ruimtelijke Ordening-procedures instellen.

Bijstelling van het programmabudget 2012 en de meerjarenprognose 2013-2015

Rapportage financiële effecten van besluitvorming en ontwikkelingen sinds de vaststelling van de Begroting 2011 (integraal)

Budgetten en prognoses voor het programma Onderwijs zijn in overeenstemming gebracht met de besluitvorming die in de afgelopen maanden heeft plaatsgehad met betrekking tot onder andere de realisatie van de sporthal op de locatie Quintus van het Dr. Nassau College/Renn4, de uitbreiding van de basisschool het Kompas, de bouw van een multifunctionele accommodatie in de wijk Assen-Oost, en de bouw van een kas voor de afdeling groen van Pro Assen.

Verder is een aantal van het programma onderdeel uitmakende activiteitenbudgetten afgestemd op dan wel in overeenstemming gebracht met de subsidiebedragen en/of bijdragen die in 2012 voor die doelen van het Rijk en de provincie beschikbaar komen (onder andere onderwijsachterstandenbeleid en volwasseneneducatie). Het betreft financieel technische aanpassingen die over de gehele linie genomen bud-

gettair neutraal verlopen en dus geen effect hebben op de uitkomst van de begroting. Ter toelichting verder het volgende.

De jaarlijkse bijdrage vanuit het Rijk voor de Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB) is voor 2012 vastgesteld op € 350.394. Dit is € 86.056 lager dan het bedrag waar in de begroting voor het jaar 2012 rekening mee is gehouden. Zowel de lasten als de baten zullen hierdoor lager zijn.

De rijksbijdrage ten behoeve van Onderwijs Achterstandenbeleid voor 2012 is vastgesteld op € 378.629,37. Dat is € 5.041 lager dan wat er begroot was. Zowel de lasten als de baten zullen hierdoor lager zijn.

Uit de provinciale bijdrage Sociale Alliantie is er voor het jaar 2012 € 10.000 beschikbaar gesteld voor

de Brede School. De lasten en de baten zullen met dit bedrag verhoogd worden.

BenW heeft de gewijzigde begroting van Pro Assen vastgesteld. Naar aanleiding hiervan zijn de baten verhoogd met € 116.822 en de lasten met € 163.800. Daarnaast is dotatie aan de voorziening verlaagd met € 46.978.

De gemeentelijke lasten ten behoeve van Pro Assen zijn € 3.454 hoger dan begroot. De lasten zullen met dit bedrag verhoogd worden.

De vergoeding die de gemeente ontvangt van Pro Assen is € 1.359 hoger dan begroot. De baten zullen met dit bedrag verhoogd worden.

De gemeentelijke bijdrage aan Plateau is € 8.084 hoger dan begroot. De lasten zullen met dit bedrag verhoogd worden.

Voortgang realisatie bezuinigingen producten

Rapportage over stand, voortgang en knelpunten die zich voordoen bij de bezuinigingen op de producten (geen bericht is goed bericht)

Vanuit het programma Onderwijs wordt in totaal € 473.000 bijgedragen aan de noodzakelijke gemeentebrede bezuinigingen. Voor het lopende jaar dient daarvan € 188.000 te zijn ingevuld. De bezuinigingen worden onder meer ingevuld door verlaging van de gemeentelijke bijdrage aan het Plateau, extra huuropbrengsten en door te besparen op de educatieve voorzieningen Brede School en de mid-deleninzet voor het leerlingenvervoer.

Extra bezuinigingen op de Brede School

De realisatie van de bezuiniging op de Brede School (in 2012 in totaal € 100.000) kan worden gerealiseerd. Uw raad heeft daartoe eerder een separaat voorstel ontvangen.

Wel is daarbij het bezuinigungsobject, namelijk formatie in plaats van activiteitenbudget, gewijzigd.

Risico's in de beleidsuitvoering

Rapportage wijzigingen in het risicoprofiel sinds de vaststelling van de Begroting 2012 (geen bericht is goed bericht)

Geen bijzonderheden

Nieuwe ontwikkelingen van belang voor de beleidsinvulling 2013

Inventarisatie In- en externe ontwikkelingen, die meegewogen moeten worden bij de beleidsinvulling 2013 en/of 2014-2016.

Volwasseneneducatie

Het kabinet streeft er naar per 1 januari 2013 de Wet Educatie Beroepsonderwijs (WEB), onderdeel volwasseneneducatie op twee onderdelen aan te passen.

Het Voortgezet Algemeen Volwassenenonderwijs (VAVO), bedoeld om jongeren van 18 jaar en ouder alsnog een diploma te laten halen, zal rechtstreeks onder aansturing van het Rijk komen. Middelen zullen daarmee rechtstreeks naar een Regionaal Opleidingen Centrum (ROC) zoals het Drenthe College gaan. De verwachting is dat dit leidt tot een uitname van 50% uit het budget voor volwasseneneducatie.

De resterende middelen mogen alleen nog ingezet worden ter bestrijding van laaggeletterdheid (taal en rekenen) en voor Nederlands als Tweede Taal (NT2).

Nieuwbouw voortgezet onderwijs

In het raadsbesluit (november 2009) is aangegeven een reserve op te stellen om de lasten van rente en afschrijving van de nieuwbouw voortgezet onderwijs te dekken. Deze reserve zou gevoed worden met ingang van 2011. Voor de jaren 2011 en 2012 heeft, in het kader van het sluitend maken van de begrotingen van die jaren, de voeding van deze reserve niet plaatsgevonden. In het kader van de (aanvullende) bezuinigingen is het niet ondenkbaar dat bij de begroting 2013 dezelfde maatregel gehanteerd moet worden. Hierdoor komt de reserve mogelijk niet op voldoende niveau om de toekomstige lasten te kunnen dekken. Bij de begrotingsbehandeling 2013 zal dit, indien nodig, nader ingevuld worden.

Bestuurlijke relevante beleidsthema's 2012

Stand van zaken / voortgang van de tot het programma behorende bestuurlijk relevante beleidsthema's (integraal)

Opening en exploitatie De Nieuwe Kolk

De bouw van De Nieuwe Kolk loopt voortvarend. In de komende maanden nemen de gebruikers gefaseerd hun intrek in het nieuwe gebouw. We zetten in op een goede samenwerking tussen de instellingen, waarbij aan de ene kant gestreefd wordt naar een divers en interessant cultureel aanbod en aan de andere kant naar een marktgerichte bedrijfsvoering. De samenwerking tussen de partijen krijgt vorm in een gezamenlijk ondernemingsplan en een beheersstichting. Op 20 april 2012 is het kunstwerk Sensor Valley 8.0 voor De Nieuwe Kolk onthuld. Een dag later, op 21 april, zal er ook een open dag worden gehouden in De Nieuwe Kolk voor alle Assenaren. Op 22 september zal de officiële opening plaatsvinden. Een werkgroep bestaande uit gemeenteambtenaren, vertegenwoordigers van de gebruikers, en andere vertegenwoordigers uit het culturele veld bereidt een bijzonder programma voor de opening voor. Naar aanleiding van de second opinion op de bouw en exploitatie van De Nieuwe Kolk is er samen met de culturele partners gewerkt aan een herziene exploitatie-opzet opgesteld. Nadere informatie hierover staat in hoofdstuk 4 van deze Voorjaarsnota, in het deel Ontwikkeling financiële positie, onder het kopje bijzondere onderwerpen.

Accommodaties/huisvesting podiumkunsten

De partijen van het Mercuriustheater kunnen hun programmering vervolgen tot zomer 2013. Hun intentie is om zich daarna te vestigen in het ICO-gebouw. Aangezien eigenheid en bewegingsvrijheid van cruciaal belang zijn voor deze partijen en dit kan leiden tot nieuwe vormen van ruimtegebruik, wordt nader onderzoek gedaan naar beheerconstructies, gebouwaanpassingen, bezettingsgraad per lokaal/zaal, eventuele programmatische verschuivingen voor reeds gevestigde huurders, huurdering, verhuizing en de financiële vertaling van al deze zaken. Wij verwachten dit eind tweede kwartaal/begin derde kwartaal in een integraal plan aan uw raad voor te kunnen leggen.

Ook de partijen in de Veningerlandsschool worden, waar mogelijk, in dit onderzoek meegenomen. Zij hebben aangegeven ook een eigen traject te willen volgen.

Implementatie beleidskader 'heruitvinden bibliotheekwerk'

Per 2012 is gestart met de implementatie van het herziene beleidskader. Alle filialen zijn gesloten, met uitzondering van de filialen in Marsdijk en Kloosterveen. De bibliotheek is in de zomer gestart met de reorganisatie die nodig was om de bezuinigingen op te vangen. Dit proces is nu afgerond en per 1 april 2012 zal de nieuwe organisatie van start

gaan. De frictiekosten als gevolg van de bezuinigingen worden gedekt uit de volumerelevante van de bibliotheek, met uitzondering van de kosten die het eigen vastgoed van de gemeente betreffen. Door de bibliotheek wordt toegewerkt naar de spraakmakende bibliotheek in De Nieuwe Kolk. Er wordt op een bijzondere en innovatieve manier vormgegeven aan de digitale bibliotheek. Voor de zomer zal de bibliotheek in De Nieuwe Kolk zijn gevestigd. Met de scholen en de onderwijsorganisaties worden momenteel afspraken gemaakt voor een op maat gemaakt aanbod.

Continuëren betrokkenheid bij cultuur

De subsidieregeling cultuur is in januari geactualiseerd en gebruiksvriendelijker gemaakt. Door een bijstelling van het jaarlijks beschikbare budget is de hoogte van het maximum toe te kennen subsidie verlaagd, maar kan het aantal aanvragen gegarandeerd blijven. Vernieuwing en participatie blijven centraal staan.

Door de integrale aanpak van het Cultuurmenu door het ICO wordt beter aangesloten bij de kerntaken van het onderwijs, en krijgt elk kind in de schoolgaande leeftijd minimaal vier keer een kennismaking, actief en receptief, met diverse cultuurdisciplines inclusief erfgoededucatie. De in 2011 nieuw aangestelde combinatiefunctionaris cultuur bij het ICO maakt een belangrijke verbinding met de Brede School, het netwerk van scholen, de wijken en de culturele omgeving. Hiermee wordt met name de toegankelijkheid en participatie in hoge mate bevorderd.

Handhaven cultureel imago Assen

De Asser stadskunstenaars spelen een rol bij het op laagdrempelige wijze profileren van Assen als creatieve en culturele gemeente, bij voorkeur aan de hand van voor de stad Assen actuele thema's.

Met de handhaving van het budget levendig Assen kan het succesvolle evenementenbeleid van de gemeente grotendeels worden voortgezet. De relatie met toerisme, recreatie en stadsmarketing wordt steeds meer gevonden.

Het in 2011 opgestarte traject Cultureel Hart krijgt in 2012 meer vorm en zal zich vertalen in de eerste activiteiten waarin culturele instellingen, gemeente en ondernemers zich verbinden, bijvoorbeeld in de week Kolkend Assen. Ook worden in 2012 de branding en marketing opgepakt.

Implementatie en doorontwikkeling cultuurfonds

In voorjaar en zomer wordt nader onderzocht hoe het Cultuurfonds gevuld en ingezet kan worden.

Daarbij wordt gekeken naar gemeentelijk financiën, subsidies, percentageregeling e.d., maar ook naar de mogelijkheid om elders middelen aan te trekken, via sponsors of landelijke regelingen (bijvoorbeeld de

Geefwet). Mogelijk leidt dit naar een separate rechtspersoon van het Cultuurfonds. De focus van de inzet van de middelen is voor de komende vier jaar op het Culturele Hart gericht.

Beleidsuitvoering 2012; ontwikkelingen/knelpunten/oplossingsrichtingen

Reguliere beleidsuitvoering, uitvoering collegeprogramma, gevolgen kabinetsbeleid en rijksbezuinigingen (geen bericht is goed bericht)

Huisvesting amateurkunst

Indien de herhuisvesting amateurkunst zijn voortgang vindt in het ICO-pand kan dit financiële consequenties hebben als gevolg van eventuele gebouwaanpassingen, verhuizingskosten, wijzigingen in beheerskosten en huurtarieven. Deze consequenties moeten dan tegen de jaarlijkse huuropbrengsten worden afgezet. Deze opdracht wordt in het onder-

zoek herhuisvesting amateurkunst meegenomen. Vooruitkijkend verwachten wij niet dat hiermee aan de bezuinigingsopgave bij het ICO kan worden voldaan.

Rijks gelden Beeldende kunst en vormgeving (BKV)

Deze rijksbijdrage van € 150.000 per jaar wordt gecontinueerd van 2012 tot en met 2016.

Bijstelling van het programmabudget 2012 en de meerjarenprognose 2013-2015

Rapportage financiële effecten van besluitvorming en ontwikkelingen sinds de vaststelling van de Begroting 2011 (integraal)

Het programmabudget Kunst en cultuur wordt bijgesteld conform de beleidsvoorstellen die met betrekking tot de geactualiseerde exploitatie van De Nieuwe Kolk en de daarmee verband houdende dekking van de financiële gevolgen uit de reserve Weiersstraat. Het gaat daarbij enerzijds om de structurele verhoging van de gemeentelijke bijdrage met € 345.000 en anderzijds om het beschikbaar stellen van een incidentele bijdrage van € 750.000 respec-

tiefelijk voor de aanschaf van de Ict-hardware (Nam-bijdrage) en opbouw van een risicobuffer.

Verder dient het programmabudget te worden aangepast in verband met het schrappen van een deel van de op het ICO en het bibliotheekwerk drukkende bezuinigingstaakstellingen (zie hierna) en het vervallen van de huuropbrengst voor het bibliotheekfiliaal Assen-Oost.

Voortgang realisatie bezuinigingen producten

Rapportage over stand, voortgang en knelpunten die zich voordoen bij de bezuinigingen op de producten (geen bericht is goed bericht)

De oorspronkelijk op het programma Kunst en cultuur drukkende bezuinigingsopgave bedroeg in totaal € 535.000. Op grond van de oorspronkelijk afgesproken fasering stond hiervan aanvankelijk € 160.000 voor 2012 in de planning. Besloten is inmiddels om de taakstelling bibliotheek structureel te verlagen. In deze Voorjaarsnota stellen we voor om ook de taakstelling die op de exploitatie van het ICO drukt eveneens naar beneden bij te stellen. Het als gevolg van de verlaging van beide taakstellingen optredende nadeel wordt gecompenseerd door vaststelling van alternatieve maatregelen.

ICO

Van de taakstelling 2011 ad € 100.000 met ingang van het jaar 2012 kan voor de jaren 2012 en 2013 maximaal € 51.000 door het ICO worden opgebracht. De voor beide jaren resterende € 49.000 wordt betrokken bij de vervolfbezuinigingen. Omdat de verwachting is dat met ingang van het jaar 2014 de herhuisvesting amateurkunsten in het ICO voldoende middelen genereert, wordt er vanuit gegaan dat ingaande het jaar 2014 de volledige € 100.000 door het ICO kan worden opgebracht. Het

7%-deel van generieke bezuiniging over de huisvesting ad € 49.000 wordt ook meegenomen bij de vervolfbezuinigingen.

Wij stellen voor om de tweede € 100.000 bezuiniging op de huisvesting ICO als niet haalbaar te beschouwen en het ICO hiervoor niet te belasten.

Bibliotheek Assen

In juli 2011 heeft uw raad de bezuiniging op de bibliotheekvoorziening in totaal bepaald op € 450.000 structureel. Met het besluit van uw raad is een deel van de structurele bezuiniging op de bibliotheek niet gerealiseerd, maar heeft u besloten dat voor het tekort zal worden gezocht naar alternatieve dekkingsmiddelen binnen de programma's Kunst en Cultuur en Onderwijs. Wij hebben besloten dat een bedrag van € 75.000 zal worden gerealiseerd via het leerlingenvervoer. Het bedrag van € 72.000 structureel is niet realiseerbaar binnen bovengenoemde programma's. Dit zal worden meegenomen bij de vervolfbezuinigingen. Het incidentele tekort van € 375.000 in 2013 wordt betrokken bij het samenstellen van de begroting 2013 voor incidentele dekking.

Risico's in de beleidsuitvoering

Rapportage wijzigingen in het risicoprofiel sinds de vaststelling van de Begroting 2012 (geen bericht is goed bericht).

Exploitatie De Nieuwe Kolk

De exploitatie van De Nieuwe Kolk en waar de exploitaties van het Theater en Bioscoop De Nieuwe Kolk, Bibliotheek Assen, Centrum Beeldende Kunst (CBK) Drenthe en het cultuurportaal onder vallen, blijft de komende jaren risicovol. Er is door ons getracht om een zo goed mogelijke meerjarenraming op te stellen. De uitgangspunten ten aanzien van bezoekersaantallen en verwachte omzetten die ten grondslag liggen aan de begrotingen (bedrijfsplannen en meerjarenplannen) zijn ambitieus, maar niet onrealistisch. Hier zit een risico in. De gemeente Assen is een belangrijke subsidieverstrekker van bovengenoemde organisaties. Hoe precies de verschillende exploitaties zullen uitpakken, kunnen wij pas zien bij ingebruikname van De Nieuwe Kolk. Daarom stellen wij ook voor om na vier jaren, wanneer de exploitaties van de verschillende culturele partners in De Nieuwe Kolk meer gestabiliseerd zijn, de exploitatie te evalueren en indien nodig het meerjarenperspectief bij te stellen en eventueel aanvullende maatregelen te treffen.

De herziene exploitatie De Nieuwe Kolk is opgezet volgens de uitgangspunten 2008. Dit geldt specifiek voor de berekening van de huur en de in 2008 gehanteerde afschrijvingstermijnen. Dit brengt risico's met zich mee ten aanzien van vervangingsinvesteringen en onderhoud. Wanneer de werkelijke levensduur korter is dan de ingeschatte levensduur kan dit leiden tot extra kosten. Wij hebben u bij het raadsbesluit Cultureel Kwartier Assen in 2008 ook al over deze risico's geïnformeerd in de risicoparagraaf.

Wij hebben er voor gekozen om de meerkosten van de exploitatie van De Nieuwe Kolk af te dekken d.m.v. het versneld inzetten van de Reserve Weiersstraat en overige incidentele middelen. Op basis van de huidige meerjarenraming verwachten wij dat rond 2025 de reserve is uitgeput en derhalve niet meer ingezet kan worden ten behoeve van de verschillende exploitaties. Ten aanzien van de exploitatie De Nieuwe Kolk wordt het risico ingeschat op circa € 2,5 miljoen per jaar.

Nieuwe ontwikkelingen van belang voor de beleidsinvulling 2013

Inventarisatie In- en externe ontwikkelingen, die meegewogen moeten worden bij de beleidsinvulling 2013 en/of 2014-2016.

Cultureel Hart

De ontwikkelingen rond het Culturele Hart en het Cultuurfonds zullen leiden tot nieuwe beleidsafwegingen en invullingen in 2013. Ook wordt in 2012 een nieuwe cultuurnota of uitgangspuntennotitie verwacht waarin beide ontwikkelingen centraal zullen staan.

CBK Drenthe

De Provincie heeft aangekondigd de structurele subsidie ten behoeve van de exploitatie van het CBK stop te willen zetten per 2013. Dit gaat om een bedrag van ongeveer € 125.000 op jaarbasis. Op dit moment is deze beslissing nog niet door de Provinciale Staten genomen. De middelen voor kunst in de openbare ruimte blijven wel bestaan. In de toekomst kan het CBK op projectbasis aanvragen doen. Het CBK werkt de komende jaren aan verkrijgen van andere inkomsten. Desalniettemin blijft de exploitatie van het CBK Drenthe vanaf 2013 kwetsbaar.

Bestuurlijke relevante beleidsthema's 2012

Stand van zaken / voortgang van de tot het programma behorende bestuurlijk relevante beleidsthema's (integraal)

Voortgang uitwerking bestuursopdracht/visie Zorg en welzijn

In de afgelopen maanden is gewerkt aan de invulling van de veranderagenda. Net zoals dat met de visie 'In Assen kun je op elkaar bouwen' is gebeurd samen met inwoners, vertegenwoordigers van verschillende sociale netwerken, beleidsmakers en management van instellingen. Met de opbrengsten van de bouwmaterialendag, de bouwkrachtweek en de innovatiedag wordt de veranderagenda tijdens de bouw2daagse in mei opgebouwd. De eerste versie van de veranderagenda is rondom de Voorjaarsnota beschikbaar. Voorzien van de adviezen van de Wmo-raad c.a. (Wet maatschappelijke ondersteuning) komt de definitieve versie voor het zomerreces beschikbaar, zodat de bespreking en besluitvorming van de veranderagenda direct na het zomerreces kan worden afgerond.

De uitwerking van de verschillende transities (Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten, jeugdzorg, passend onderwijs, Wet werken naar vermogen) gebeurt in nauwe samenwerking met beide bestuursopdrachten Zorg en Welzijn en Werk en inkomen.

Decentralisatie Awbz-begeleiding

Het Rijk schrapt de functie extramurale begeleiding uit de Awbz en gaat deze overhevelen naar de gemeente, door de begeleidende activiteiten onder te brengen bij de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Het gaat hierbij om de begeleiding en dagbesteding van cliënten met een matige tot ernstige beperking, inclusief het vervoer dat aan deze activiteiten is verbonden. Hieronder vallen ook specifieke groepen zoals die van de maatschappelijke opvang en vrouwenopvang. Mensen die een verblijfsindicatie hebben, houden aanspraak op de Awbz. Het budget dat wij hiervoor ontvangen is onbekend, de schatting is, dat het om een bedrag gaat tussen de € 11 en € 13,5 miljoen.

De vermoedelijke invoeringsdatum is 1 januari 2013 voor nieuwe aanvragen en 1 januari 2014 voor mensen die nu al begeleiding ontvangen.

Decentralisatie Jeugdzorg

Per 1 januari 2013 overgang van de Awbz gefinancierde jeugdzorg naar gemeenten (mogelijk nog uitsstel invoeringsdatum). Uiterlijk 1 januari 2015 en zo mogelijk eerder: de provinciaal gefinancierde zorg uitgevoerd door Bureau Jeugdzorg Drenthe en jeugdzorgaanbieder Yorneo. Met ingang van uiterlijk 1 januari 2016 de overige jeugdzorg: Accare, GGZ-jeugd, landelijk gefinancierde jeugdzorg.

De provinciaal gefinancierde Jeugdzorg omvat jaarlijks € 11 miljoen: uitvoering taken Bureau jeugdzorg en Yorneo. In de loop van 2012 komt er een transformatieplan van BJZ en provincie. De Awbz gefinancierde zorg in Drenthe omvat eveneens een bedrag van ongeveer € 11 miljoen. Overige bedragen worden in de loop van 2012 in kaart gebracht. De jeugdzorginstellingen werken veelal (boven) regionaal, waardoor de budgetten per gemeente niet beschikbaar zijn.

Versterking en verbreding Wmo-loket c.a. (de Kanteling)

Het Wmo-loket wordt gekanteld van aanvraag naar melding door middel van integratie van Regelhulp in het digitale Wmo-loket.

Er wordt proef gedraaid met keukentafelgesprekken om de vraag achter de vraag helder te krijgen en te proberen meer te sturen op het gebruik van algemene en collectieve voorzieningen in plaats van (dure) individuele voorzieningen.

Er is een aanvang gemaakt met het Wmo-loket als centraal loket, door het toekennen van bijzondere bijstand voor eigen bijdrage individuele voorzieningen, te integreren in het Wmo-loket.

Beleidsuitvoering 2012; ontwikkelingen/knelpunten/oplossingsrichtingen

Reguliere beleidsuitvoering, uitvoering collegeprogramma, gevolgen kabinetsbeleid en rijksbezuinigingen (geen bericht is goed bericht)

Uitvoering activiteiten Stedelijk Kompas 2008-2011 (Maatschappelijke opvang, Openbare Geestelijke Gezondheidszorg [Oggz] en Verslavingsbeleid als centrumgemeente)

Het Stedelijk Kompas liep van 2008 tot en met 2011. Vanwege de lopende bestuursopdrachten om de nieuwe visie Zorg en Welzijn handen en voeten te geven wordt in de geest hiervan doorgewerkt en worden afspraken gemaakt met zorgaanbieders. De geplande opvangvoorzieningen voor daklozen en zwerfjongeren zijn gerealiseerd.

Huisverboden betreffen een open-einderegeling.

De verwachting is dat het aantal huisverboden in 2012 toeneemt ten opzichte van de voorgaande jaren. Politie en justitie hebben sinds eind 2011 een geautomatiseerd systeem voor het huisverbod waardoor de werkbelasting per huisverbod bij de politie afneemt en er meer ruimte ontstaat om een huisverbod op te leggen. Daarnaast hebben de hulpofficieren van justitie meer ruimte gekregen om huisverboden op te leggen.

Maatschappelijke dienstverlening - NoorderMaat

Met NoorderMaat zijn afspraken gemaakt over de prioritaire activiteiten die zij in 2012 uitvoert. Er wordt zo veel mogelijk een wachtlijst voor algemeen maatschappelijk werk voorkomen en begin 2012 was dit dan ook niet aan de orde.

Asielzoekers/Nieuwkomers – Wet inburgering

In de periode 2012 – 2014 bouwt het Rijk het inburgeringsbudget af naar nul. In 2012 hebben gemeenten nog wel de plicht om inburgeringstrajecten aan te bieden. Op basis van het beschikbare budget en ervaringsgegevens kan zowel aan de verplichte als vrijwillige inburgeraars in 2012 nog een aanbod voor een inburgeringstraject worden gedaan.

Vanwege het succes van het project taalcoaches is het voorstel gedaan dit project in afwachting van de bestuursopdrachten in 2012 voor te zetten. Het project is aanvullend op het inburgeringstraject.

Asielzoekers/Nieuwkomers-Vluchtelingenwerk Noord-Nederland

Voorgesteld is om Vluchtelingenwerk Noord Nederland voor de eerste helft van 2012 subsidie te verlenen voor de maatschappelijke begeleiding van statushouders (inclusief coaching pré-vestiging), het voortzetten van het project taalcoaches en fietslessen.

Asielzoekers/Nieuwkomers – Noodopvang

De verwachting is dat het aantal uitgeprocedeerde statushouders dat een aanvraag indient voor financiële ondersteuning, zal toenemen in 2012. Sinds begin 2012 wordt deelgenomen aan het Lokaal Terugkeer Overleg met de Dienst Terugkeer en Vertrek. Dit overleg draagt er toe bij dat er meer inzicht wordt verkregen in de situatie van de uitgeprocedeerde statushouders en dat afstemming op caseniveau kan plaatsvinden. Met de intergemeentelijke sociale dienst (ISD) waren reeds afspraken gemaakt.

Minderhedenbeleid – Kleurrijk Assen

In plaats van een specifiek minderhedenbeleid wordt de aandacht voor Molukse en allochtone groepen vanaf 2012 meegenomen in het (algemene) participatiebeleid. Deze ontwikkeling past in de nieuwe, brede visie op Zorg en welzijn 'In Assen kun je op elkaar bouwen' die in november 2011, door uw raad is vastgesteld. Het steunpunt Kleurrijk Assen is als aparte voorziening dan ook niet gecontinueerd. De taken worden op wijkniveau geïntegreerd in de functie van de opbouwwerkers.

Bijstelling van het programmabudget 2012 en de meerjarenprognose 2013-2015

Rapportage financiële effecten van besluitvorming en ontwikkelingen sinds de vaststelling van de Begroting 2011 (integraal)

Het programmabudget Zorg en welzijn is geactualiseerd en aangepast op basis van volgende ontwikkelingen en besluiten:

- Invulling van de tweede tranche van de bezuinigingstaakstelling Zorg en welzijn van € 725.000 (zie hierna).
- De voorbereiding van de transitie van de Awbz en de jeugdzorg conform de hiervoor in de algemene uitkering opgenomen middelen.
- Het afvoeren van de exploitatielasten en -baten in verband met de verkoop van het pand aan de Delft.
- Het opnemen van budgettaire ruimte voor de uitvoering van taken in het kader van het tijdelijk huisverbod.
- Het op niveau houden van de financiële inzet voor het vrijwilligerswerk door de inzet van de Wmo-reserve.
- Het beschikbaar stellen van middelen voor maatschappelijke begeleiding van statushouders, taalcoaches en fietslessen via inzet van de voorziening Wet Inburgering.
- Afstemming en actualisering van het budget jeugdgezondheidszorg op de provinciale bijdrage Sociale Alliantie.
- Continuering van sociale activeringsactiviteiten aan de Havenkade door het inzetten van de voor

dit doel beschikbare voorziening 'decentralisatie maatschappelijke opvang'.

- Voortzetting van het schoolmaatschappelijk werk voortgezet onderwijs.

Ter toelichting het volgende :

Gezondheidszorg

Voor de realisatie van Centra voor Jeugd en Gezin (CJG) hebben gemeenten van 2008 tot en met 2011 financiële middelen van het Rijk ontvangen via de brede doeluitkering CJG (BDU CJG). Vanaf 2012 worden de financiële middelen via een nieuwe decentralisatieuitkering binnen het gemeentefonds verstrekt, namelijk de decentralisatieuitkering Centra voor Jeugd en Gezin (DU CJG). Deze wijziging is het gevolg van een eerdere afspraak met het Rijk dat bij een landelijke dekking van CJG de financiële middelen worden toegevoegd aan het gemeentefonds. De BDU CJG is vanaf 2012 komen te vervallen. De decentralisatieuitkering CJG is voor 2012 vastgesteld op € 934.000. Begroot was een bedrag van € 917.000. Ter verwerking hiervan zullen de baten en de lasten worden opgehoogd met € 17.000. Het totale bedrag aan baten van € 934.000 is overgezet naar de Algemene Middelen.

Het deel van de beschikking van de Provincie in het kader van de Sociale Alliantie ten behoeve van

Jeugd Gezondheids Zorg is € 79.000 lager dan begroot. De lasten en baten zullen hierdoor lager zijn.

Voor de invulling van de taakstelling Zorg en Welzijn wordt € 10.000 ingezet (op basis van de oude A-lijst A46L: besparing niet wettelijke taken lokaal gezondheidsbeleid).

Wet maatschappelijke ondersteuning beleid

Voor de voorbereiding van de transitie van de Awbz begeleiding komt vanuit het Rijk € 171.000 beschikbaar.

Maatschappelijke Dienstverlening € 98.000 N

In het kader van de resultaatbestemming 2011 is uw raad gevraagd om in 2012 € 98.000 toe te voegen aan het budget voor dekking van de subsidie aan de stichting Noordermaat voor schoolmaatschappelijk werk voortgezet onderwijs.

Minderhedenbeleid € 96.000 N

Voor de invulling van de taakstelling Zorg en welzijn wordt € 96.000 ingezet (€ 35.000 lagere bijdrage aan het regionaal meldpunt discriminatie en € 61.000 bezuiniging op de formatie van het bureau Kleurrijk).

Verslavingszorg en Maatschappelijke Opvang € 23.000

Voor de invulling van de taakstelling Zorg en welzijn wordt structureel € 50.000 ingezet (bezuiniging op het lokaal Noodfonds Oggz). De doorbelasting van het pand Delft 77 komt wegens verkoop van het pand te vervallen (€ 17.000 structureel nadeel).

De aanvullende taakstelling voor Zorg en welzijn ad € 100.000 is tijdelijk ingeboekt op dit beleidsproduct. De dekking van deze taakstelling vindt plaats uit andere beleidsproducten; het budget van € 100.000 komt derhalve weer beschikbaar.

Verslavingszorg Noord-Nederland ontvangt in 2012 € 180.000 subsidie voor de kosten van sociale activering in De Havenkade. Dit wordt gedekt uit de voorziening voor regionale maatschappelijke opvang.

Lokaal jeugdbeleid (CJG-deel)

Voor de voorbereiding van de transitie jeugdzorg komt vanuit het Rijk € 39.000 beschikbaar.

Welzijnsbeleid - € 144.000

Voor de invulling van de taakstelling Zorg en welzijn wordt in 2012 € 144.000 bezuinigd op de subsidies aan de wijkverenigingen.

Vrijwilligersbeleid € 31.000

Doordat een eerder aangekondigde verhoging van de rijksmiddelen voor maatschappelijke stages per 1 januari 2011 van € 10 miljoen extra niet is doorgegaan (bezuinigingen) is er op dit beleidsproduct een structureel nadeel van € 31.000. De beleidsuitvoering (op het huidige niveau) wordt voor 2012 gedekt uit de Wmo-reserve.

Asielzoekers en nieuwkomers

De stichting Vluchtelingenwerk ontvangt in 2012 € 97.000 subsidie. Dit wordt gedekt uit de voorziening voor inburgering.

Asielzoekers/Nieuwkomers-Vluchtelingenwerk Noord-Nederland

Vanaf 2011 is er geen budget beschikbaar binnen de begroting voor de maatschappelijke begeleiding van statushouders. Deze begeleiding wordt uitgevoerd door Vluchtelingenwerk Noord-Nederland. In 2011 en 2012 is dekking gevonden binnen andere beleidsproducten. Vanaf 2013 wordt de bekostiging van deze taak meegenomen in de bestuursopdrachten.

Voortgang realisatie bezuinigingen producten

Rapportage over stand, voortgang en knelpunten die zich voordoen bij de bezuinigingen op de producten (geen bericht is goed bericht)

De oorspronkelijk op het programma Zorg en welzijn drukkende structurele taakstelling bedroeg f 1,9 miljoen. In het kader van de aanvullende bezuinigingen 2012-2015 is de taakstelling met nog eens € 0,1 miljoen verhoogd.

Bij de nadere uitwerking en invulling van de taakstelling is gebleken dat daarbinnen voor een totaalbedrag van € 425.000 sprake was van zogenoemde dubbelingen. Omdat de taakstelling daardoor onevenredig hoog dreigde te worden hebben we besloten om deze met het aangegeven bedrag te corrigeren en terug te brengen tot € 1,5 miljoen (zie voor verdere toelichting hoofdstuk 4). Voor het lopende jaar bedraagt de taakstelling € 725.000. Deze wordt, voortuitlopend op de definitieve invulling, met be-

hulp van een aantal overbruggingsmaatregelen, ingevuld. De wijzigingen die hier het gevolg van zijn, zijn in het programmabudget verwerkt. Naar het zich op grond van de huidige inzichten laat aanzien zijn in 2013 geen overbruggingsmaatregelen meer noodzakelijk. De verwachting is dat vanaf volgend jaar voor het eerst sprake kan zijn van blijvende beleidsinhoudelijke invulling en verlaging van de betrokken budgetten.

Eigen bijdrage in maatschappelijke opvang

Dit jaar wordt een wetswijziging van kracht waardoor er een wettelijke basis wordt gegeven aan de heffing en de inning van de Eigen Bijdrage in de Maatschappelijke Opvang.

Risico's in de beleidsuitvoering

Rapportage wijzigingen in het risicoprofiel sinds de vaststelling van de Begroting 2012 (geen bericht is goed bericht)

Geen bijzonderheden.

Nieuwe ontwikkelingen van belang voor de beleidsinvulling 2013

Inventarisatie In- en externe ontwikkelingen, die meegewogen moeten worden bij de beleidsinvulling 2013 en/of 2014-2016.

Minderhedenbeleid-Meldpunt Discriminatie Drenthe

Vanaf 2013 is er niet voldoende budget om de huidige taken van het Meldpunt Discriminatie Drenthe voort te laten zetten. In 2011 en 2012 is er voor public relations en voorlichting eenmalig budget van de provincie beschikbaar voor het opzetten van een

Drentse voorziening. Dit budget komt per 2013 te vervallen en daarmee de financiële ruimte voor pr en voorlichting. Voor de behandeling van de begroting 2013 wordt een voorstel aan het college gedaan over dit onderwerp.

Bestuurlijke relevante beleidsthema's 2012

Stand van zaken / voortgang van de tot het programma behorende bestuurlijk relevante beleidsthema's (integraal)

Inleiding

Door enerzijds de aanhoudende economische crisis en anderzijds de rijksbezuinigingen lopen de maatschappelijke en financiële risico's binnen het programma Werk en inkomen op. Het aantal inwoners dat een beroep doet op onze dienstverlening, onder andere bijstandsuitkeringen en schuldhulpverlening, stijgt. Met deze Voorjaarsnota informeren wij u over deze verschillende ontwikkelingen en acties die wij nu en op termijn willen nemen om deze risico's zoveel mogelijk te beperken.

Voortgang uitwerking bestuursopdracht Werk en inkomen

U bent eerder geïnformeerd over de voortgang binnen de bestuursopdracht Werk en Inkomen, uitkomsten fase I en II. Binnen de bestuursopdracht kijken wij naar het oprichten van een nieuwe uitvoeringsorganisatie waarbinnen de re-integratie- en participatieopgave van de ISD en Alescon worden gekoppeld aan de uitvoeringstaken van de gemeente. Deze nieuwe organisatie kent de voorlopige werknaam 'WERKpunt!'.

Het uitgangspunt daarbij is dat wij niet willen kijken naar separate doelgroepen en bijbehorende problemen, maar juist kijken naar de kansen van inwoners met een arbeidsbeperking.

Het strategisch plan, inclusief een uitgewerkte business case, wordt in het tweede kwartaal 2012 aan u aangeboden, waarna besluitvorming kan plaatsvinden.

De planning van de bestuursopdracht Werk en Inkomen is gericht op een fasegewijze start van WERKpunt! per 1 januari 2013.

Vooruitlopend op besluitvorming is in december 2011 gestart met de pilot 'WERKpunt'. Deze pilot is bedoeld om de verschillende aannames uit fase II en III van de bestuursopdracht te toetsen. Inmiddels zijn 85 inwoners ingestroomd in de pilot en zijn circa 15 personen uitgestroomd naar werk.

Bijstandsverlening/re-integratieontwikkeling cliënten-aantallen

Niet-werkende werkzoekenden (NWW)

Uit de meest recente cijfers blijkt dat Assen in februari 2012, 2.098 niet-werkende werkzoekenden (NWW) telt. Dit aantal staat gelijk aan 7% van de beroepsbevolking. In januari 2011 kon 6,8% van de beroepsbevolking gerekend worden tot de niet-werkende werkzoekenden. Landelijk bedraagt het percentage niet-werkende werkzoekenden 6,2%.

Na een kleine afname van het aantal niet-werkende werkzoekenden vorig jaar, blijkt het aantal niet-

werkende werkzoekenden nu toe te nemen. De aanhoudende economische crisis wordt hiervoor als voornaamste oorzaak genoemd. Daarnaast blijkt dat de werkloosheid in het noorden hoger is dan het landelijk gemiddelde, waarbij Assen het overigens beter doet dan de rest van het Noorden. Een onderdeel van het aantal niet-werkende werkzoekenden is het aantal klanten in de Wet werk en bijstand.

Wet werk en bijstand

Het Dagelijks Bestuur van de intergemeentelijke sociale dienst (ISD) heeft in december 2011 een herziene begroting 2012 vastgesteld. De aanleiding voor deze wijziging is dat de rijksbudgetten, die in het vierde kwartaal 2011 bekend werden, afwijken van de begrote bedragen in de oorspronkelijke primaire begroting.

Het aantal klanten in de Wet werk en bijstand is in het eerste kwartaal 2012 gestegen van 1.672 in de herziene begroting 2012 tot een piek in maart 2012 van 1.758. De uitkeringslasten stijgen hiermee. Het Rijk past echter in het loop van het jaar de rijksbudgetten aan. Nu is niet bekend of bijstelling van de rijksbudgetten gaat plaatsvinden. De stijgende lijn in het eerste kwartaal was ook in de jaren 2009 tot en met 2011 zichtbaar (trendmatig). In 2011 nam het aantal in de loop van het jaar dusdanig af dat het gemiddelde aantal binnen de begroting bleef. Wij blijven de ontwikkeling van de klantenaantallen in de loop van 2012 nauwlettend monitoren en zullen u in de Najaarsnota hierover rapporteren. Mocht hier toe aanleiding zijn dan zullen we u zoals gebruikelijk direct informeren.

Wijzigingen Wet werk en bijstand

In 2011 is de Wet werk en bijstand (WWB) gewijzigd. Deze wijzigingen gelden per 1 januari 2012 voor alle nieuwe aanvragen. De belangrijkste wijzigingen zijn de toets op het huishoudinkomen en een wachttijd voor jongeren van vier weken.

Vanaf 1 juli 2012 wordt de toets op het huishoudinkomen van toepassing op gezinnen met een uitkering voor 31 december 2011. De gezinssituatie waarin kinderen op het moment dat zij 18 jaar worden recht op een eigen uitkering krijgen stopt. Het aantal gezinnen met inwonende kinderen in de bijstand bedraagt in Assen (en landelijk) naar schatting 6%. Deze gezinnen worden in het ergste geval getroffen door een inkomensachteruitgang van rond de 40%.

In de nieuwe Wet werk en bijstand krijgen jongeren tot 27 jaar een wachttijd van vier weken voordat ze recht op een uitkering krijgen. Het is de bedoeling dat in die eerste vier weken de jongere zelf zoekt

naar scholing of werk. Pas na afloop kan een aanvraag om bijstand worden ingediend.

In december 2011 heeft u de verordeningen voor de wijzigingen in de Wet werk en bijstand 2012 vastgesteld. Alle betrokken uitkeringsgerechtigden zijn eind 2011 via een persoonlijke brief op de hoogte gesteld van deze wijzigingen en zijn er informatiebijeenkomsten georganiseerd.

Het Dagelijks Bestuur van de ISD heeft een monitor voor de wijzigingen in de Wet werk en bijstand 2012 vastgesteld, waarmee inzichtelijk wordt gemaakt wat de gevolgen zijn van bovenstaande rijksmaatregelen. U wordt in 2012 periodiek geïnformeerd over deze monitor.

Invoering Wet werken naar vermogen

Op 1 februari 2012 heeft de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid het wetsvoorstel Wet werken naar vermogen (WWNV) naar de Tweede Kamer gestuurd. De doelstelling van de Wet werken naar vermogen is om mensen die wel (beperkt) kunnen werken en nu in aparte regimes (Wet werk en bijstand, Wet investeren in Jongeren, Wajong en Wet sociale werkvoorziening) zitten, dezelfde rechten, plichten en arbeidskansen te geven. De gemeente wordt verantwoordelijk voor de uitvoering van deze nieuwe wet en daarmee verantwoordelijk voor een grotere groep 'arbeidsbeperkten'.

De Wet werken naar vermogen gaat daarnaast gepaard met fikse bezuinigingen (oplopend tot circa een derde van het huidige budget voor re-integratie). De beoogde invoeringsdatum van de Wet werken naar vermogen is 1 januari 2013.

De voorbereiding op deze nieuwe wetgeving vindt plaats binnen de bestuursopdrachten Zorg en Welzijn en Werk en Inkomen. Daarnaast werken wij samen met onze gemeentelijke partners binnen Alescon en de ISD om de Wet werken naar vermogen voor te bereiden. Tijdens de vergadering van 11 april jongstleden bent u over deze én de andere decentralisaties (begeleiding algemene Wet bijzondere ziektekosten en Jeugdzorg) binnen het sociale domein geïnformeerd.

Herstructureringsfaciliteit Wsw

Een gevolg van de invoering van bovengenoemde Wet werken naar vermogen is de afbouw van de huidige Wet sociale werkvoorziening (Wsw). In de komende decennia moet het aantal mensen dat gebruik maakt van de Wet sociale werkvoorziening teruggebracht worden van 90.000 naar 30.000. Dat gebeurt door natuurlijk verloop van de huidige Wsw'ers en door beperkte instroom van nieuwe Wsw'ers.

Om dit transitieproces te ondersteunen heeft het Rijk een herstructureringsfaciliteit gecreëerd. Het doel van deze faciliteit is de transformatie richting een efficiëntere bedrijfsvoering van de sector sociale werkvoorziening te ondersteunen door als Rijk een bijdrage te leveren in de herstructureringskosten. Het Rijk stelt daarvoor in de periode 2012-2018 landelijk

€ 400 miljoen beschikbaar. Ondanks het feit dat de Wet werken naar vermogen nog niet in de Tweede Kamer is besproken, moeten gemeenten voor een bijdrage uit de herstructureringsfaciliteit Wet sociale werkvoorziening voor 30 april 2012 een aanvraag indienen.

In april 2012 hebben wij u een brief gestuurd waarmee wij u hebben geïnformeerd over onze aanvraag die wij in samenwerking met de gemeentelijke partners binnen Alescon willen indienen. De totale aanvraag behelst een bijdrage van € 10,5 miljoen.

Ontwikkeling en middeleninzet schuldhelpverlening

De afgelopen jaren is het aantal verzoeken tot schuldregelingen sterk toegenomen. Dit is voor ons aanleiding geweest om u bij de behandeling van de begroting 2012 voor te stellen om het budget voor schuldhelpverlening met € 250.000 te verruimen.

Daarnaast hebben we verschillende maatregelen genomen waarbij de eigen verantwoordelijkheid van de klant centraal staat. Zo kent budgetbeheer vanaf 2012 een maximale looptijd van vijf jaar. Na afloop van deze vijf jaar wordt het budgetbeheer beëindigd of voor rekening van de klant voortgezet.

Daarnaast kent budgetbeheer per 2012 een vermogensnorm. Indien het vermogen (spaaarsaldo) van de klant met budgetbeheer de vermogensnorm van de Wet werk en bijstand overschrijdt en er geen sprake is van een actieve schuldenregeling dient budgetbeheer te worden beëindigd of voor rekening van de klant te worden voortgezet.

Ondanks deze maatregelen zien wij begin 2012 opnieuw een toename van het aantal intakes en schuldregelingen. Ook deze ontwikkeling zullen wij nauwlettend blijven volgen en wij zullen u hierover blijvend informeren.

In maart 2012 is de Wet gemeentelijke schuldhelpverlening vastgesteld. Deze wet wordt per 1 juli aanstaande ingevoerd en zorgt er voor dat de gemeente een zorgplicht krijgt op het gebied van schuldhelpverlening. Deze nieuwe gemeentelijke plicht gaat niet gepaard met extra rijksmiddelen. De invoering van deze nieuwe wet bereiden wij op dit moment voor.

Ontwikkeling met betrekking tot de sociale werkvoorziening/Alescon

Na de rijksmaatregelen van Prinsjesdag 2010 stonden de Alescon gemeenten voor de uitdaging een bezuiniging van € 5 miljoen te realiseren. Hiervoor is een maatregelenpakket ontwikkeld dat in 2010 in uw raad is gepresenteerd. Dit pakket is onverkort overgenomen in de begroting 2012 van Alescon.

Inmiddels heeft het Rijk in 2011 een aantal nieuwe maatregelen afgekondigd waardoor de inkomsten van de Alescon-gemeenten gezamenlijk nog eens met € 2 miljoen zijn gedaald. Ook deze maatregelen zijn door de gemeenten en Alescon omgezet in acties waarmee het dreigende exploitatietekort vooralsnog lijkt gedicht. De beheersbegroting 2012 van Alescon die op 16 december 2011 is goedgekeurd door het Algemeen

Bestuur, laat dan ook ongewijzigd een eindresultaat zien van € 0. De ontwikkelingen binnen Alescon zullen wij ook in 2012 nauwlettend blijven volgen en wij zullen u hierover informeren.

In 2012 stijgt het aandeel sociale werkplaats-medewerkers dat werkt via detachering of via Begeleid Werken (in dienst bij een ondernemer). Daarmee is de gemeentelijke opdracht opgave, zoals door u vastgesteld in de beleidsnotitie Modernisering Wet sociale werkvoorziening, die was gesteld voor het jaar 2014 bereikt.

Stimuleren leerwerkbanen bij bedrijven en in eigen organisatie

De gemeente is continu bezig met het stimuleren van leerwerkbanen binnen de gemeentelijke organisatie en bij andere bedrijven. Het beschikbaar stellen van leerwerkbanen en stages is dan ook onderdeel van het gemeentelijke personeelsbeleid.

De gemeente vraagt ook andere bedrijven om leerwerkbanen binnen hun organisatie aan te bieden of te creëren. Dit stimuleren wij door middel van ons sociaal inkoopbeleid bij aanbestedingen (social return on investment) maar ook door middel van het sluiten van samenwerkingsovereenkomsten met verschillende bedrijven en instellingen. Zo zijn er in de afgelopen periode samenwerkingsovereenkomsten gesloten met onder andere verschillende zorginstellingen en productiebedrijven.

Ook bij gemeentelijke aanbestedingen zoals bij verschillende projecten rondom de FlorijnAs worden ondernemers gewezen op het sociaal inkoopbeleid. Het sociaal inkoopbeleid bestaat uit het maken van al dan niet dwingende afspraken met betrekking tot arbeids- en stageplaatsen bij aanbestedingen van diensten, werken en leveringen.

Beleidsuitvoering 2012; ontwikkelingen/knelpunten/oplossingsrichtingen

Reguliere beleidsuitvoering, uitvoering collegeprogramma, gevolgen kabinetsbeleid en rijksbezuinigingen (geen bericht is goed bericht)

Incidenteel Aanvullende Uitkering (IAU) 2010/2011

Wij hebben een aanvullende uitkering van € 1 miljoen aangevraagd bij het Rijk om het tekort op uitkeringen in 2010 aan te vullen. Deze aanvraag is door het Rijk afgewezen. Hiertegen hebben wij bezwaar aangetekend, zoals u in onze brief van 31 januari 2012 heeft kunnen lezen. Mocht het Rijk alsnog positief besluiten, zal dit een incidentele opbrengst zijn voor 2012.

Ook voor 2011 zullen wij een aanvullende uitkering aanvragen van circa € 1 miljoen. Hierover zal het Rijk eind 2012 besluiten.

Wijzigingen Wet werk en bijstand

De Wet werk en bijstand is per januari 2012 gewijzigd (waaronder de eerder genoemde huishoudtoets). De gevolgen van deze wijzigingen worden op dit moment gemonitord. Het is de verwachting dat de

invoering van de wijzigingen landelijk zal leiden tot een daling van de uitkeringskosten. Hier zijn echter wel verschillende risico's bij te benoemen:

- De daling van de kosten is gebaseerd op een landelijke aanname dat de doelgroep met 6% afneemt. De lokale omstandigheden per gemeente kunnen daar echter van afwijken. Daarnaast vindt een daling pas in de tweede helft van het jaar plaats, omdat er in de eerste helft van het jaar nog een overgangsregeling van toepassing is.
- De effecten van de wetwijzigingen zijn nog niet doorgevoerd in het macrobudget. De verwachting is dat het Rijk medio 2012 het rijksbudget toch bijstelt naar aanleiding van de afname van de kosten door de wijzigingen in de Wet werk en bijstand.

Bijstelling van het programmabudget 2012 en de meerjarenprognose 2013-2015

Rapportage financiële effecten van besluitvorming en ontwikkelingen sinds de vaststelling van de Begroting 2011 (integraal)

Het budget van het programma Werk en inkomen is ten opzichte van de situatie in november 2011 bijgesteld op basis van het door Dagelijks Bestuur van de ISD vastgestelde herziene ISD-begroting 2012. Ter toelichting daarop het volgende:

Herziene begroting ISD 2012

Het Dagelijks Bestuur van de ISD heeft in december 2011 een herziene begroting 2012 vastgesteld. De aanleiding voor deze wijziging is dat de rijksbudgetten, die in het vierde kwartaal 2011 bekend waren, afwijken van de begrote bedragen in de oorspronkelijke begroting. Daarnaast zijn de klantenaantallen in

de begroting op basis van de gegevens van 31 november 2011 bijgesteld.

De budgetten voor de uitkeringen kennen een positief effect ten opzichte van de oorspronkelijke begroting. Daarentegen is het budget voor de re-integratie met bijna € 2 miljoen afgenomen. De herziene begroting 2012 van de ISD is integraal opgenomen in de gemeentelijke begroting. Dit leidt tot een bijstelling van € 230.000 voordelig.

Meerjarenprognose

Op dit moment zijn er verschillende transities waaronder de Wet werken naar vermogen en nieuwe

wetgeving (waaronder de Wet gemeentelijke schuldhelpverlening) in voorbereiding binnen het sociale domein. Deze transities en wetgeving kennen verschillende tijdspaden, maar zijn wel van invloed op elkaar. De verschillende transities en wetswijzigingen gaan gepaard met een reeks aan rijksbezuinigingen. Alhoewel de landelijke macrobudgetten dui-

delijk zijn, onder andere bezuinigingen van € 650 miljoen op de Wet sociale werkvoorziening, € 300 miljoen op het re-integratiebudget Wet werken naar vermogen, geldt dit niet voor de lokale budgetten.

Bij de verdere ontwikkeling van het beleid in 2012 zullen wij u een doorkijk geven van de gevolgen hiervan voor de gemeentelijke (meerjaren) begroting.

Voortgang realisatie bezuinigingen producten

Rapportage over stand, voortgang en knelpunten die zich voordoen bij de bezuinigingen op de producten (geen bericht is goed bericht)

Met de tweede ronde bezuinigingen is een taakstelling op het programma Werk en Inkomen opgelegd in 2012 van € 1 miljoen en 2013 tot en met 2015 van € 2 miljoen. Deze taakstelling is gebaseerd op de volgende acties: bezuinigen op bedrijfsvoering ISD, versoberen regelgeving, bestuursopdracht Werk en Inkomen.

Geconstateerd is dat deze bezuiniging moeilijk in zijn geheel te realiseren is, omdat de voorgestelde acties nog niet in 2012 gereed zijn. Ook is er besluitvorming nodig, waarbij de acties pas in 2013 kunnen starten. Daarnaast worden nog bezuinigingen vanuit het Rijk verwacht, die een risico voor de realisatie van deze bezuiniging vormen.

Risico's in de beleidsuitvoering

Rapportage wijzigingen in het risicoprofiel sinds de vaststelling van de Begroting 2012 (geen bericht is goed bericht)

Het programma Werk en inkomen kent een aanzienlijk aantal open-einderegelingen. De fluctuaties in de aantallen Wet werk en bijstanduitkeringsgerechtigden, instroom schuldhelpverlening beïnvloeden de hoogte van de uitgaven.

Onze inzet richt zich op beperking van deze instroom. De realisatie is echter moeilijk voorspelbaar, waardoor zonder compensatie vanuit het Rijk de risico's kunnen oplopen naar ruim € 1 miljoen.

Nieuwe ontwikkelingen van belang voor de beleidsinvulling 2013

Inventarisatie In- en externe ontwikkelingen, die meegewogen moeten worden bij de beleidsinvulling 2013 en/of 2014-2016.

Zoals onder meer verwoord bij de meerjarenprognose binnen het programma Werk en inkomen en de raadsbijeenkomst van 11 april jongstleden zijn er verschillende wetten en transities in voorbereiding. Deze wetten en transities zorgen er voor dat de gemeente de verantwoordelijkheid krijgt voor een grotere groep kwetsbare inwoners.

De nieuwe wetten en transities gaan echter allen gepaard met rijksbezuinigingen. Dit zorgt er voor dat de gemeente keuzes moet maken hoe wij onze rol in de toekomst willen invullen. Deze keuzes bereiden wij op dit moment voor en zullen wij u in de komende jaren voorleggen.

Bestuurlijke relevante beleidsthema's 2012

Stand van zaken / voortgang van de tot het programma behorende bestuurlijk relevante beleidsthema's (integraal)

Levendig Assen, Kloppend Hart organisatie evenementen

De subsidieverlening in het kader van het Programma Levendig Assen 2012 wordt vanaf 2012 uitgevoerd door de Frontoffice subsidies.

Samen met diverse partijen wordt steeds meer gezocht naar samenwerken, verbinden en bundeling van kosten ten gunste van het evenementenklimaat in Assen. Nieuw actiepunt voor komend jaar is om vroegtijdig op lange termijn te denken: welke mooie evenementen komen er op ons af, dan wel zouden wij voor Assen binnen willen halen?

De organisatie van de Koninginnedag en het Bevrijdingsfestival Drenthe is voor de komende drie jaren (2012 t/m 2014) uitbesteed aan Diner Mobile. De organisatie van de Koninginnedag kent geen bestuur meer, maar wel is er een adviesforum opgericht, dat als klankbord en ambassadeur voor de Koninginnedag fungeert.

Met ingang van maart 2012 is er een nieuw stichtingsbestuur voor het Bevrijdingsfestival Drenthe opgericht, bestaande uit vertegenwoordigers uit Drenthe. Gaande het proces zal de rol van opdrachtgever overgedragen worden aan het nieuwe stichtingsbestuur.

In navolging van vorig jaar is met de binnenstadsvereniging weer overeenstemming bereikt om een aantal evenementen en de daarbij behorende budgetten aan deze vereniging over te dragen. De samenwerking op het gebied van evenementen krijgt steeds meer vorm. Zowel intern (afstemming en verbinden), alsook met externen.

Uitvoering nationaal actieplan sport en bewegen

Bij het bespreken van de nulmeting van de beweging sportmonitor is gebleken dat er, met name voor het beeld per wijk, nog gegevens ontbraken. Aangezien dit voor de inzet van de sportbuurtwerkers belangrijk is, wordt er op dit moment gewerkt aan een inhaalslag.

De loopkalender gaat dit jaar voor het eerst volledig draaien en wordt deels gefinancierd uit de NASB-gelden (Nationaal Actieplan Sport en Bewegen). Gezocht wordt naar een mogelijkheid een betere aansluiting van vraag op aanbod te realiseren voor de doelgroep die zich nog geen Gezonde Leefstijl heeft aangemeten (in NASB-kader ook wel 'inactieven' genoemd). Daarbij zal kritisch worden gekeken in hoeverre met name instellingen een overlappend aanbod doen. Een voorbeeld van een betere aansluiting van dat aanbod is het activeringsprogramma voor dak- en thuislozen onder de noemer Dutch Street Cup, dat dit jaar voor het eerst in Assen wordt uitgevoerd door een marktpartij.

Uitvoeren nota's sport en bewegen, sportaccommodaties en -subsidies

De voorbereidingen op het EK beach <23 (Europees kampioenschap beachsporten voor deelnemers onder de 23 jaar) zijn in volle gang. Ook de nationale sportweek komt er weer aan.

Op verschillende domeinen wordt gestaag voortgang geboekt en worden clubs en verenigingen betrokken.

Wij besteden dit jaar intensief aandacht aan communicatie, de lancering van een nieuwe website is daar een onderdeel van.

De Sportverkiezingen die dit jaar in het ICO plaatsvonden hebben samen met de Positief Coachen trajecten 2012 weer een enthousiaste start gegeven.

Op het gebied van de accommodaties ligt de bouw van sporthal Stadsbroek op schema. Bij gereedkomen deze zomer zal de gymzaal Baggelhuizen verdwijnen, en wordt ook de koppeling met het wielercentrum steeds duidelijker. Steeds meer partijen haken aan bij deze ontwikkeling. Ook de voorbereidingen voor het nieuwe hockeycomplex op de Groene Dijk liggen op schema, net als die van de nieuwe sporthal bij Nassau Quintus.

Dit jaar vervangen we de toplagen van de kunstgrasvelden van Achilles 1894 en voetbalvereniging LEO. Daarnaast weten we dat voetbalvereniging LEO met ruimtegebrek kampt. Een oplossing daarvoor zal niet eenvoudig zijn gezien het landschappelijke gebied waarin de vereniging zich bevindt.

De Nota sportaccommodaties wordt jaarlijks doorgelopen op houdbaarheid van de in 2009 genomen maatregelen en inzichten. In 2012 zal er een herijking plaatsvinden om het beeld weer volledig actueel te hebben.

Uitvoering impuls brede scholen sport en cultuur

De uitvoering van de impuls om de Assense jeugd in beweging te krijgen dient met ingang van 2012 met volle inzet van 10,1 fte aangepakt te worden. Door de vacaturestop en de tijd die het vergt om interne kandidaten voor opengevallen functies in te kunnen zetten, is de personeelsbezetting voor Uitvoering impuls brede scholen sport en cultuur begin 2012 niet volledig. Deze onderbezetting verwachten we voor de zomer op te kunnen lossen.

Een deel van de inzet zal verschuiven naar de meest kwetsbaren, waarbij de aandacht ook uit zal gaan naar oudere doelgroepen dan de jeugd. Dit past in de lijn van de nieuwe regeling die het Rijk aan het uitrollen is, de BuurtSportCoaches. Met ingang van 2013 zal Assen daar ook gebruik van kunnen maken.

De pilot (proef) voor het Voortgezet Onderwijs is geëvalueerd en begin 2012 zal een besluit worden genomen of en in welke vorm dit wordt voortgezet.

Sport en bewegen voor kinderen, ouderen en sporters met beperkingen

Het programma van de SportBuurtWerkers, bijvoorbeeld het naschoolse programma, wordt ook in 2012 doorgezet, maar met accentverschillen. De samenwerking met verenigingen en andere aanbieders blijft belangrijk, maar de inzet zal vooral in die wijken en scholen zijn die dat het meest nodig hebben. In 2012 wordt de huidige inzet van de sportbuurtwerkers en de jongerenwerkers daarom nader bekeken. Dit als onderdeel van de bestuursopdracht Zorg en Welzijn, pijler Gezonde Leefstijl. We willen kijken of een bredere inzet naar andere doelgroepen dan alleen jeugd mogelijk is. Wel moeten we hierbij de subsidievoorwaarden van VWS (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport) in acht nemen. Het doel is om een verschuiving te realiseren naar de

meer kwetsbaren in de samenleving zonder afbreuk te doen aan de reeds behaalde resultaten.

Realisatie openluchtzwembad

We hebben gesprekken gevoerd met de Bonte Wever omtrent toekomstige samenwerking en het programma van eisen. Insteek was om aanleg, beheer en exploitatie bij De Bonte Wever neer te leggen tegen een jaarlijkse instandhoudingsvergoeding van € 275.000. Gebleken is dat deze jaarlijkse instandhoudingsvergoeding wordt aangemerkt als staatssteun. De procedure die doorlopen moet worden om het als geaccepteerde staatssteun aan te merken is complex en langdurig. Tevens wordt onderzocht of het mogelijk is om het openlucht zwembad op gemeentegrond te realiseren en beheer en exploitatie bij De Bonte Wever neer te leggen. Over de (financiële) voorwaarden waaronder dit eventueel dient te geschieden moet zowel intern als met De Bonte Wever nog afstemming plaatsvinden.

Beleidsuitvoering 2012; ontwikkelingen/knelpunten/oplossingsrichtingen

Reguliere beleidsuitvoering, uitvoering collegeprogramma, gevolgen kabinetsbeleid en rijksbezuinigingen (geen bericht is goed bericht)

TT Festival

De organisatie van het TT Festival 2012 is voor één jaar gegund aan Diner Mobile uit Assen, bekend als organisator van stedelijke evenementen. Een organisatie, bekend met het TT Festival als onderaannemer van de horeca-activiteiten. De TT, waaronder het TT Festival, is van grote waarde voor Assen en een van de marketingpeilers. We zijn zeer actief en betrokken bij de organisatie van het festival. Direct na het TT Festival zal de inschrijving voor de aanbesteding voor het TT Festival voor de jaren 2013 en daarna worden opengesteld. De voorbereidingen hiervoor starten in het voorjaar 2012.

Naast de nieuwe ontwikkelingen aangaande het festival 2012 zijn er ook ontwikkelingen voor 2012 en later gaande ten aanzien van het imago van het TT-Festival.

Herijking nota Sportaccommodaties

Met de bouw van diverse sportaccommodaties verwachten we goed uit de herijking te komen, maar van één voetbalclub weten we al dat die met ruimtegebrek kampt. Dat geldt voor voetbalvereniging LEO. Een oplossing daarvoor zal niet eenvoudig zijn gezien het landschappelijke gebied waarin men zich bevindt.

Bijstelling van het programmabudget 2012 en de meerjarenprognose 2013-2015

Rapportage financiële effecten van besluitvorming en ontwikkelingen sinds de vaststelling van de Begroting 2011 (integraal)

Het programmabudget Sport en ontspanning is aangepast aan de besluitvorming die in maart 2012 heeft plaats gehad met betrekking tot de vervanging van de kunstgrasvelden van LEO en Achilles. De hiermee gepaard gaande budgettaire effecten worden binnen het totale sportbudget opgevangen.

Verder hebben we besloten om vanuit reeds beschikbare budgetten en met gebruikmaking van de middelen die beschikbaar zijn in de reserve cofinanciering economisch beleid een bijdrage van € 50.000 te verstrekken in de aanlegkosten van een Junior Track op het TT-circuit. Verder zijn de op de verpachting van de TT-kermis betrekking hebbende ramingen geactualiseerd.

Voortgang realisatie bezuinigingen producten

Rapportage over stand, voortgang en knelpunten die zich voordoen bij de bezuinigingen op de producten (geen bericht is goed bericht)

De uiteindelijk vanaf 2014 in het kader van Sport en ontspanning in te vullen bezuinigingstaakstelling bedraagt in totaal € 475.000 structureel. Invulling van de taakstelling vindt onder meer plaats door efficiënter beheer van sportgebouwen en van de wijk-

accommodaties, het versoberen van het voorzieningenniveau, door versnelde inzet van de reserve voor het openlucht zwembad en door het verhogen van de inkomsten vanuit de TT-bijdrage van ondernemers.

TT-bijdragen ondernemers Assen

Hiervoor is geen structurele dekking in de begroting maar wij zijn bezig hiervoor een oplossing te vinden. De koers zal worden opgenomen in een nog vast te stellen Ambitiedocument.

Toekomstvisie TT Festival.

Wij verwachten de vaststelling van het ambitiedocument nog voor de zomer. Aansluitend worden nadere voorstellen gedaan.

Risico's in de beleidsuitvoering

Rapportage wijzigingen in het risicoprofiel sinds de vaststelling van de Begroting 2012 (geen bericht is goed bericht)

Geen bijzonderheden.

Nieuwe ontwikkelingen van belang voor de beleidsinvulling 2013

Inventarisatie In- en externe ontwikkelingen, die meegewogen moeten worden bij de beleidsinvulling 2013 en/of 2014-2016.

TT-Festival

Er zijn ook ontwikkelingen gaande voor 2012 en later ten aanzien van het imago van het TT-Festival. Middels een projectorganisatie, waarin ook externe belanghebbenden (zoals de vereniging voor de projectorganisatie toekomstvisie TT-Festival), wordt een toekomstvisie TT-Festival voor de langere termijn opgesteld. Hierbij gaat het om zowel de inhoud als de organisatiestructuur. Doel is een breder draagvlak te creëren en meerdere partijen 'eigenaar' te laten zijn van het TT-Festival met een duidelijke verbinding met het TT-circuit en de TT-races. Belangrijk aspecten zijn draagvlak en financiering. De organisatiestructuur voor de komende jaren wordt in het eerste halfjaar van 2012 vastgelegd.

Rijksregeling Sport en Bewegen in de buurt

Vanaf 2013 zal ook Assen in kunnen gaan zetten op deze nieuwe regeling vanuit het Rijk. Omvang van de BuurtSportCoaches, zoals ze in de regeling benoemd worden, is bekend, maar nog niet definitief. Voor Assen gaat het om tussen de twee en vier extra combinatiefunctionarissen (medewerkers die sport en bewegen stimuleren op een combinatie van domeinen, zoals onderwijs, sportvereniging en wijk). Qua cofinanciering heeft de gemeente Assen alle ruimte om dit met de partners in te vullen.

Bestuurlijke relevante beleidsthema's 2012

Stand van zaken / voortgang van de tot het programma behorende bestuurlijk relevante beleidsthema's (integraal)

Kadernota integraal veiligheidsbeleid 2012-2016

De kadernota Integraal Veiligheidsbeleid 2012-2016 is in maart besproken in de gemeenteraad.

Uitvoering Veiligheidsprogramma 2012

Na vaststelling van de kadernota zal het Veiligheidsprogramma 2012 definitief worden opgesteld.

Evaluatie en uitbreiding stadstoezicht

Over de invulling van de € 100.000 voor uitbreiding van het budget stadstoezicht zal na vaststelling van het inrichtingsplan van de Eenheid Klant nader besloten worden.

Invoering cameratoezicht - Cameratoezicht tijdens de TT

Inmiddels hebben wij een offerte gekregen van het bedrijf dat vorig jaar voor het eerst het cameratoezicht tijdens de TT heeft verzorgd. Insteek is een zelfde inzet als de versie van 2011, waarbij de evaluatiepunten van dat jaar worden meegenomen

Regionalisering brandweerorganisatie

Districtsopbouw brandweer noord en midden Drenthe

Op 3 februari 2011 is door de burgemeesters van de gemeenten Aa en Hunze, Assen, Midden-Drenthe, Noorderveld en Tynaarlo de intentieverklaring ondertekend. Daarmee is aangegeven dat de deelnemende gemeenten gaan samenwerken op het gebied van de brandweer. Het is de bedoeling om te komen tot één gezamenlijke (vooral nog virtuele) backof-

fice, waarbij efficiency, continuïteit en kwaliteit belangrijke uitgangspunten zijn.

Om het district verder vorm te geven is een districtscommandant aangesteld en is er een aantal onderzoeken uitgevoerd. Uit deze onderzoeken blijkt dat er op het gebied van de financiering en formatie-sterkte verschillen aanwezig zijn tussen de betrokken gemeenten. Deze verschillen zijn op hoofdlijnen verklaarbaar, maar het vraagt tijd om te komen tot een eenduidig uitgangspunt voor de verdere districtsvorming. De komende twee jaar zal verder worden gewerkt aan de opbouw van het district. Inmiddels is een districtscommandant aangesteld. De betrokken gemeenten hebben afgesproken de kosten van de districtscommandant gezamenlijk te zullen dragen. Ieder voor een vijfde deel.

Relatie met regionalisering brandweer

Naast de districtsvorming dient de brandweer te worden geregionaliseerd. Bij de regionalisering dienen de twaalf Drentse gemeenten onder andere besluiten te nemen over de kwaliteit van de brandweezorg in Drenthe en over de financiering hiervan. Tevens is de opdracht om de brandweer te ontvlechten uit de gemeentelijke organisaties. Uitgangspunt is dat er in de districtsvorming geen besluiten worden genomen die in een latere fase eveneens aan de orde komen bij de regionalisering. Het traject richting regionalisering wordt Drenthe-breed opgepakt onder leiding van een (externe) projectleider.

Beleidsuitvoering 2012; ontwikkelingen/knelpunten/oplossingsrichtingen

Reguliere beleidsuitvoering, uitvoering collegeprogramma, gevolgen kabinetsbeleid en rijksbezuinigingen (geen bericht is goed bericht)

In het eerste kwartaal van 2012 heeft Assen te maken gehad met branden in met name de wijken Peelo en Marsdijk. Naast de overlast die dit veroorzaakt heeft, leidde dit vanzelfsprekend tot onrust onder de inwoners van onze gemeente. De gemeente heeft veel aandacht besteed aan de gevoelens van onrust bij de wijkbewoners.

In het driehoeksoverleg met politie en Openbaar Ministerie is de inzet van Burgernet aangedragen door de politie. Het college heeft het verzoek van de politie overwogen en besloten om Burgernet voor de gemeente in te voeren. Het college zoekt voor de kosten (€ 15.000) van de inzet voor dit jaar dekking binnen de post Openbare Veiligheid, Openbare Orde en gebiedsgericht werken.

Bijstelling van het programmabudget 2012 en de meerjarenprognose 2013-2015 (integraal)

Rapportage financiële effecten van besluitvorming en ontwikkelingen sinds de vaststelling van de Begroting 2011.

Het programmabudget Veiligheid is met € 100.000 verlaagd in verband met invulling van de bezuinigingsstaakstelling 'toezicht en handhaving'.

De betreffende taakstelling was in afwachting van de definitieve invulling tijdelijk als stelpost binnen het

programma Algemene dekking geparkeerd. Het betreft een technische verschuiving van budgetten tussen de betrokken begrotingsprogramma's.

Voortgang realisatie bezuinigingen producten. (geen bericht is goed bericht)

Rapportage over stand, voortgang en knelpunten die zich voordoen bij de bezuinigingen op de producten.

Op basis van het uitvoeringsprogramma 2011-2014 en de aanvullende bezuinigingen 2012-2015 draagt het totaal van de bezuinigingen op het programma Veiligheid € 232.000. Hiervan moet € 212.000 in 2012 zijn ingevuld.

Invulling geschiedt onder meer door beperking van de beleidsinzet, door vanaf 2014 geen drinkwater meer als blusmiddel te gebruiken en door wijziging

in de alarmering. Het resterende deel van de taakstelling ad € 20.000 betreft een ingeboekt inverdien-effect in verband met de regionalisering van de brandweer. Deze taakstelling staat vanaf 2013 voor realisatie in de planning.

De als onderdeel van de bezuinigingen op de bedrijfsvoering vastgestelde taakstelling 'toezicht en handhaving' van € 100.000 is structureel ingevuld.

Risico's in de beleidsuitvoering (geen bericht is goed bericht)

Rapportage wijzigingen in het risicoprofiel sinds de vaststelling van de Begroting 2012.

Geen bijzonderheden.

Nieuwe ontwikkelingen van belang voor de beleidsinvulling 2013

Inventarisatie In- en externe ontwikkelingen, die meegewogen moeten worden bij de beleidsinvulling 2013 en/of 2014-2016.

Geen bijzonderheden.

Bestuurlijke relevante beleidsthema's 2012 (integraal)

Stand van zaken / voortgang van de tot het programma behorende bestuurlijk relevante beleidsthema's.

Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid

Op 14 december 2011 heeft Assen de prijs gewonnen van het meest duurzame beleid van Nederland. Juryvoorzitter Herman Wijffels roemde de stevige ambities, integraliteit en manier waarop het beleid in concrete plannen is uitgewerkt. Dit is dus niet zozeer een prijs voor onze Duurzaamheidsvisie, maar veel meer voor ons Uitvoeringsprogramma.

Het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid is in 2009 opgesteld om 'meters te maken', maar vooral ook om te bezien welke werkwijze leidt tot het meeste effect, het hoogste rendement en/of de meeste inspiratie voor derden om zelf aan de slag te gaan met de duurzaamheidsambities. In 2010 heeft het Collegeprogramma deze aanpak bestendig, maar met de aanvulling dat er naar 'strategische partnerschappen' moet worden gezocht. Meer slimme samenwerking dus. Daarop is de aanpak binnen de diverse projecten gewijzigd van aanbodgericht naar ketengericht: de gemeente verstrekt geen subsidies meer, maar faciliteert bewoners en bedrijven. Opdat zij elkaar makkelijker kunnen vinden. In de praktijk resulteert deze koerswijziging in meer betrokkenheid van bewoners en bedrijven, daarmee een grotere multiplier op ons budget (meer effect voor hetzelfde geld) en tot een betere externe inbedding van ons duurzaamheidsbeleid. Dit wordt landelijk en Europees opgemerkt.

Begin 2012 is de gemeente gevraagd voor het Expertpanel 'Innovatieagenda energie in de gebouwde omgeving (IAGO)' en is Assen uitgenodigd deel te nemen aan de Topconsortia voor kennis en innovatie (TKI) Triple A Go, dat financiële en sociale innovaties voor een grootschalige aanpak van de woningvoorraad moet ontwikkelen. Op basis van ons profiel en de resultaten van het Uitvoeringsprogramma, ontving de gemeente Assen ook nog eens een Europese subsidie van € 170.000. Dit bedrag is bestemd voor het voortzetten van onze aanpak inzake de energieprestatieverbetering van de bestaande woningvoorraad, alsmede het 'halen en brengen' van kennis en ervaring in Europa. Voor Assen is daarbij het speerpunt: bewustwording van energiebesparend gedrag met gebruikmaking van sensortechnologie.

Uitvoering activiteiten Provinciaal Klimaatcontract

Met de provinciale cofinanciering in het kader van het Klimaatcontract (2010) is er meer budget voor het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid. Inhoudelijk heeft het Klimaatcontract - anders dan een andere thematische ordening - geen wijzigingen gebracht in onze aanpak. Wel is de looptijd gewijzigd. Alle gelden moeten eind 2013 zijn besteed. Het grootste deel van de provinciale cofinanciering is in januari

2012 ingezet als revolverend fonds ten behoeve van duurzaamheidsleningen voor particuliere woningbezitters; dit geld vloeit in de toekomst dus terug voor andere duurzaamheidsprojecten. De overige gelden zijn reeds besteed of bestemd en de meeste projecten zullen eind 2012 zijn afgerond. Vanwege de resultaten en voortgang in Assen heeft de provincie Drenthe in maart 2012 additionele middelen beschikbaar gesteld ter waarde van € 20.000.

Verduurzamen Assen en verminderen lokale CO₂-uitstoot

Gemeentelijke organisatie en openbare ruimte

De helft van de 'slimme meters', die in gemeentelijke gebouwen ons energieverbruik gaan monitoren, is inmiddels geïnstalleerd. In 2012 wordt de rest geplaatst, waarmee er input ontstaat voor het maken van een kostenneutraal investeringsplan om ons vastgoed naar energielabel B te brengen. De gemeente Assen heeft als één van de eerste klanten van het aardgasvulstation, met onze aardgasconsulent, meerdere organisaties in Assen weten te inspireren tot de aanschaf van aardgasauto's; inmiddels al meer dan 50 stuks. Medio 2012 worden zes elektrische oplaadpalen geplaatst op particulier en openbaar terrein in Assen. Op het bedrijvenpark Messchenveld wordt het eerste grootschalige sensorgestuurde energiebesparingsproject gestart met intelligente straatverlichting, die pas aangaat als het nodig is.

Energieprestatieverbetering in de particuliere bestaande woningvoorraad

In 2012 zetten we de ketengerichte aanpak voort. We faciliteren het lokale bedrijfsleven in het vormen van samenwerkingsverbanden en positioneren deze consortia bij energiebesparingsprojecten van inwoners. Om met een goed gevoel te kunnen doorverwijzen organiseert de gemeente per kwartaal een ondernemerskring over kwaliteit en innovatie in de energieketen. De buurtaanpak, zoals die in Ameltherhout is gestart, wordt opgeschaald naar tenminste vier andere straten en we gaan 4-5 verenigingen van eigenaren (VVE) op basis van woonlastenneutraliteit (dat wil zeggen de woonkosten blijven gelijk) overtuigen tot het nemen van collectieve investeringen. Individuele Assenaren krijgen ook in 2012 korting op energie(label)onderzoek en hulp bij het aanvragen van lokale offertes. In de manier waarop we onze inwoners overtuigen van de voordelen van energieprestatieverbetering gebruiken we een strategische marketingbenadering. We gaan op zoek naar effectieve 'natuurlijke momenten', waarop over investeren wordt nagedacht, en passen onze aanpak (per doelgroep) en communicatie-uitingen daar op aan. Ons energieloket

wordt omgebouwd van een informeren middel naar een inspirerend en activerend medium.

Gebiedsontwikkeling en (grootschalige) energieopwekking

Voor de ontwikkeling van het energieleverende werklandschap Assen-Zuid wordt momenteel gezocht naar een strategische ontwikkelpartner. Als deze gevonden is, kan de volgende stap binnen de realisatiestrategie gezet worden en gaan we de mogelijkheden van publieke cofinanciering afstemmen met de Drentse Energie Organisatie (DEO). Met de woningcorporaties zijn, als uitvloeisel van de prestatieafspraken, de eerste gesprekken gevoerd over de mogelijkheden van geothermie (diepe aardwarmte) en is gezamenlijk een voorbeeldproject bezocht.

Invoering containermanagement en tariefdifferentiatie

Op basis van het Uitvoeringsprogramma 2011-2014 is in 2011 gestart met de voorbereiding van de invoering van containermanagement en tariefdifferentiatie van de afvalstoffenheffing. Het voorstel over het voor de invoering benodigde uitvoeringskrediet is niet op de raadsagenda geplaatst. Eind 2011 is door het presidium aangegeven dat uw raad zou komen met een opdracht aan het college. In deze opdracht zou het college worden verzocht aan de hand van de verschillende afvalmodellen een interactief proces te ontwikkelen, waarin de inwoners van Assen betrokken worden bij de keuze voor de meest gewenste vorm van afvalinzameling. Begin 2012 is deze opdracht door uw raad geformaliseerd. De startnotitie is in april in uw raad besproken. Eind 2012 zal naar verwachting de besluitvorming zijn afgerond.

Beleidsuitvoering 2012; ontwikkelingen/knelpunten/oplossingsrichtingen

Reguliere beleidsuitvoering, uitvoering collegeprogramma, gevolgen kabinetsbeleid en rijksbezuinigingen (geen bericht is goed bericht)

Huishoudelijk afval en openbare hygiëne: prognose saldo € 280.000 N

Op basis van de eerste maanden van 2012 wordt geprognoseerd dat de hoeveelheid gebracht afval in 2012 op het totaal van 2011 uitkomt en derhalve onder de begrote hoeveelheid van 2012. De onderschrijding van de begrote hoeveelheid is geprognoseerd op ca. 800 ton.

Met ingang van 2011 is de vrijstelling van 900 kg per jaar afgeschaft. De geprognoseerde afname van gebracht afval in 2011 is verwerkt in de begroting 2012. Gebleken is dat de uiteindelijke hoeveelheid gebracht afval in 2011 veel lager ligt.

Deze afname wordt vooral veroorzaakt door een beter scheidingsgedrag, verschuiving van brengen naar inzamelen, verplaatsing van afval naar andere verwerkers en bedrijven die voorheen onder het huishoudelijk regiem afval stortten. Vooral het betere scheidingsgedrag en bedrijven die geen afval meer

brengen onder de huishoudelijke noemer is zeer positief. Dit positieve gedrag heeft voor 2012 wel een financiële keerzijde. In het storttarief dat de burger betaalt is een bedrag opgenomen dat de vaste kosten van het milieupark moet dekken.

Als gevolg van de lagere hoeveelheid gebracht afval ontstaat een nadeel op de vaste kosten van ca. € 280.000. In 2012 zal worden onderzocht welke structurele maatregelen er getroffen kunnen worden om dit tekort te compenseren. Hierbij kan worden gedacht aan onder andere wijziging toerekeningssystematiek, minder inzet personeel, wijziging opeeningstijden en inzet commanditair kapitaal.

Met de begrotingsbehandeling van 2013 zal in samenhang met de uitkomsten naar het onderzoek naar de wijze van inzameling een totaaloplossing worden aangeboden voor het tekort op het milieupark.

De prognose voor het beleidsproduct Bedrijfsafval is conform de begroting van 2012.

Bijstelling van het programmabudget 2012 en de meerjarenprognose 2013-2015

Rapportage financiële effecten van besluitvorming en ontwikkelingen sinds de vaststelling van de Begroting 2011 (integraal)

Het programmabudget is aangepast en afgestemd op de besluitvorming over de uitvoering van de bodemsanering aan de Talmastraat.

Met behulp van de inzet van de reserve duurzaamheid en van het budget voor onvoorziene uitgaven, is een eenmalig budget van € 50.000 aan het programma toegevoegd voor het uitwerken van een businesscase betreffende grondstromen dan wel de mogelijke

inrichting van een grondbank in Assen. Het hiervoor benodigde beslag op de post 'onvoorziën' bedraagt € 40.000.

De kosten- en opbrengstramingen voor de gemeentelijke huisvuilinzameling en de bijbehorende meerjarencijfers zijn geactualiseerd en aangepast in verband met het uitstel van de invoering van het containermanagement en de tariefdifferentiatie. Het gaat

daarbij om het terugnemen van de aanvankelijk voor dit doel opgenomen inverdietaakstellingen, het bijstellen van de raming van de opbrengst van de afvalstoffenheffing en het laten vervallen van de in de prognose opgenomen stelpost in verband met de geplande afloop van de tijdelijk optredende onderdekking. Besluitvorming over het aanpassen van het ta-

rief van de afvalstoffenheffing voor het lopende jaar heeft plaatsgevonden in de raad van december 2011.

De kosten voor de externe ondersteuning c.a. die benodigd zijn in het kader van de uitwerking van de 'startnotitie afvalmodellen' zijn geraamd op € 40.000 en worden gedekt binnen het budget voor huishoudelijk afval.

Voortgang realisatie bezuinigingen producten.

Rapportage over stand, voortgang en knelpunten die zich voordoen bij de bezuinigingen op de producten (geen bericht is goed bericht)

De bezuinigingstaakstelling Duurzaamheid en milieu is € 687.000 en is direct en volledig met ingang van 2011 geïmplementeerd. Het betrof het in de heffingsgrondslagen van de afvalstoffenheffing en rioolrecht verdisconteren van inkomstenderving die het gevolg is van de toepassing van het gemeentelijk kwijtscheldingsbeleid. Met de vaststelling van de ta-

rievan 2011 zijn de beoogde maatregelen operationeel geworden.

Huishoudelijk afval en openbare hygiëne

Eind 2012 zal naar verwachting de besluitvorming zijn afgerond en inzicht zijn verkregen in de uiteindelijke bezuiniging.

Risico's in de beleidsuitvoering (geen bericht is goed bericht)

Rapportage wijzigingen in het risicoprofiel sinds de vaststelling van de Begroting 2012

Geen bijzonderheden

Nieuwe ontwikkelingen van belang voor de beleidsinvulling 2013

Inventarisatie In- en externe ontwikkelingen, die meegewogen moeten worden bij de beleidsinvulling 2013 en/of 2014-2016

Toelichting

In 2012 gaan we opschrijven hoe we een vervolg geven op het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid, dat vooral gericht is geweest op CO₂-reductie (energiebesparing en -opwekking). Daarbij betrekken we dan ook de beleidsmatige sturing op overige milieubeleidsthema's. De ontwikkelingen binnen de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) en onze eigen gemeentelijke organisatie dwingen ons namelijk om de regie op de interne milieubeleidscyclus te overwegen. Daarbij moeten we ons de vraag stellen of instrumenten als het Milieujaarprogramma en -verslag in de huidige vorm gehandhaafd moeten blijven.

Voortzetting van duurzaamheidsbeleid is nog steeds urgent. Want ondanks alle goede resultaten uit het Uitvoeringsprogramma neemt de CO₂-uitstoot in Assen nog steeds toe. Bij de nieuwe programmatische invulling laten we ons leiden door de opgedane resultaten en ervaringen en brengen we meer focus aan. Hiervoor gebruiken we onze energiepotentiekaart, de Drentse Energie Organisatie (DEO) en zorgen we voor samenloop met de activiteiten binnen de regio van Energy Valley (Noordelijk energieplatform). We zullen regionaal dus meer gaan samenwerken, opdat de transitie naar een CO₂-neutrale stad sneller verloopt.

Bestuurlijke relevante beleidsthema's 2012 (integraal)

Stand van zaken / voortgang van de tot het programma behorende bestuurlijk relevante beleidsthema's

Uitvoering Woonplan en ontwikkeling woningbouw

Na een voor Assense begrippen uitzonderlijk lage woningproductie in 2011 neemt de woningproductie dit jaar weer toe, vooral dankzij oplevering van een aanzienlijk aantal huurwoningen. Momenteel zijn er in de gemeente bijna 500 woningen in aanbouw. Daarnaast zitten bijna 80 (koop)woningen in de pijplijn waarvoor een bouwvergunning is verleend, maar waarvan de bouw nog niet is gestart. Op grond van de actuele inzichten wordt dit jaar een productie van ruim 300 woningen verwacht, waarvan zo'n 250 huurwoningen. De woningproductie zal desalniettemin ook dit jaar, ondanks de verwachte toename ten opzichte van 2011, lager zijn dan de gewenste productie volgens het Woonplan (bruto 440 woningen per jaar). De afgelopen periode is in de regio gesproken over een herijking van de regionale woningbouwprogrammering binnen de Regio Groningen-Assen. De aanbodgerichte woningmarkt van de afgelopen decennia heeft plaatsgemaakt voor de huidige vraaggerichte markt. Deze ontwikkeling maakt dat geplande ontwikkelingen lastig van de grond komen, mede vanwege de economische recessie en een slecht functionerende woningmarkt. Hierbij spelen diverse oorzaken mee, zoals financieringsproblemen bij potentiële kopers, dalende prijzen van bestaande woningen en gebrek aan doorstroming (ook in de huurmarkt). De Stuurgroep Regio Groningen-Assen heeft op 24 februari 2012 besloten de regionale woningbouwopgave voor de komende jaren terug te brengen van 2.900 naar 1.000 tot 1.500 woningen per jaar. Voor Assen wordt uitgegaan van een 1.500-scenario. Dit betekent voor Assen een verlaging van de woningbouwopgave van 520 naar circa 300 woningen per jaar. Deze effecten voor Assen zullen worden vertaald in een herijking van het Woonplan.

Grondbeleid en ontwikkeling gemeentelijke grondexploitatie

Ten behoeve van de jaarrekening 2011 van het Grondbedrijf zijn de diverse grondexploitaties geactualiseerd. De effecten van deze actualisering zijn zichtbaar in de waardering van gronden en grondexploitaties en zijn daarmee verwerkt in het resultaat van de jaarrekening. De programmering van de grondexploitaties zijn afgestemd op het beleid en de afspraken met de regio en provincie tot dat moment (begin 2012). De herijking van de regionale woningbouwprogrammering, maar tevens de herijking van de bedrijventerreinenprogrammering, is daarbij nog niet betrokken. Deze herijking wordt meegenomen in de jaarlijks te actualiseren strategische afwegingsnotitie Grondbedrijf. De herijking heeft een nadelige invloed op de positie van het Grondbedrijf. Bij de strategische afwegingsnotitie van juli 2011 werd een dergelijk scenario reeds in beeld gebracht.

Samen met de provincie Drenthe is met het oog op de verlaagde woningbouwproductie gekeken naar oplossingsrichtingen en is gewerkt aan een notitie over de strategische samenwerking provincie Drenthe en gemeente Assen. De notitie bevat enige inhoudelijke uitgangspunten geschetst binnen een aantal relevante thema's voor samenwerking. De uitgangspunten zijn richtinggevend voor verdere uitwerking in breder verband. Voor de zomer zal een aantal onderdelen samen met de provincie verder worden uitgewerkt. Het betreft de regiovisiebijdrage FlorijnAs, mogelijke projecten Groen, Duurzaamheid en Economie, Stationsgebied, Inverdiens taakstelling RSP en herijking plannen voor het Norgerbrugtracé. Deze uitwerking is van invloed op de actualisering van de strategische afwegingsnotitie Grondbedrijf, die na de zomervakantie aan uw raad zal worden aangeboden.

Pilots woonservicezones Assen-Oost

In 2012 werken we aan het inrichten en uitbouwen van wijkservicepunten in Assen-Oost en Kloosterveen. Vanuit deze servicepunten wordt op wijkniveau een geïntegreerd aanbod ontwikkeld van welzijn en zorg. Deze ontwikkeling wordt aangestuurd vanuit de regiegroep Wonen, Zorg en Participatie. In deze groep hebben bestuurders zitting vanuit zorg, welzijn, werk en inkomen en de gemeente. Momenteel ontwikkelt de gemeente, in het kader van de Bestuursopdracht Zorg en Welzijn, samen met inwoners en instellingen de veranderagenda Zorg en Welzijn. Deze agenda is eind mei 2012 in concept beschikbaar. Op basis van deze agenda besluiten we of we verdergaan met woonservicezones en hoeveel budget hiervoor beschikbaar is.

Uitvoering Aanvalsplan Wonen

Het aanbod van (bestaande) koopwoningen is momenteel ongekend groot, terwijl de verkoop op een beduidend lager niveau ligt dan gebruikelijk. Er worden minder nieuwe koopwoningen gebouwd door de afwachtende houding van de woonconsument. Eind 2011 is in het kader van het aanvalsplan woningbouw aanvullende financiële ruimte voor ca. 35 startersleningen beschikbaar gesteld om de doorstroming op de Asser woningmarkt te stimuleren. Hiervoor zijn sindsdien 24 aanvragen ingediend, waarvan er tot nu toe 19 zijn toegekend.

Momenteel wordt onderzocht welke aanvullende maatregelen nog genomen kunnen worden om de woningmarkt te stimuleren. In ieder geval wordt een pilot uitgewerkt waarbij uitgifte van grond in erfpacht als optie wordt toegevoegd. Daarnaast wordt een lokaal platform wonen opgezet voor de verdere bundeling van kennis en denkkracht op dit terrein.

Beleidsuitvoering 2012; ontwikkelingen/knelpunten/oplossingsrichtingen

Rapportage reguliere beleidsuitvoering, uitvoering collegeprogramma, gevolgen kabinetsbeleid en rijksbezuinigingen

Woningbouw

De discussie over aanpassing van de gemeentelijke woningbouwopgaven in de regio Groningen-Assen vanwege gewijzigde marktomstandigheden werd op 24 februari 2012 afgerond. De Stuurgroep heeft besloten de regionale woningbouwopgave voor de komende jaren terug te brengen van 2.900 naar 1.000 tot 1.500 woningen per jaar. Voor Assen betekent dit een verlaging van de woningbouwopgave van 520 naar circa 300 woningen per jaar.

De woningbouwopgave uit het Woonplan Assen 2010-2030 is gebaseerd op de provinciale bevolkingsprognose XVII uit 2009. De provincie Drenthe brengt in de loop van dit jaar een nieuwe bevolkings- en huishoudensprognose uit, waarin vooral aangepaste verwachtingen ten aanzien van migratie gaan resulteren in een lagere bevolkings- en huishoudensgroei dan in de vorige prognose uit 2009.

Bijstelling van het programmabudget 2012 en de meerjarenprognose 2013-2015

Rapportage financiële effecten van besluitvorming en ontwikkelingen sinds de vaststelling van de Begroting 2011 (integraal)

In de loop van 2011 is aan het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVN) € 1,0 miljoen aan aanvullende financiering voor uitvoering van de 'startersregeling' beschikbaar gesteld. De als gevolg hiervan tijdelijk (gedurende drie jaar) optredende uitzetting van de gemeentelijke financieringslasten van circa € 50.000 is via de Voorjaarsnota in het programmabudget verwerkt.

Dat geldt eveneens voor de beheerskosten ad € 100.000 die gedurende de looptijd van de betrok-

ken leningen aan het SVN zijn verschuldigd. Hiervoor is reserve woningbouw en stedelijke vernieuwing ingezet.

De meerkosten van de 'pilot uniek bouwen' komen ten laste van het duurzaamheidsfonds.

De verlaging van het gemeentelijk woningbouwprogramma vanwege de herijking van de regionale woningbouwopgave, betekent voor de komende jaren inkomstenderving door minder gronduitgifte, lagere legesinkomsten, lagere WOZ-inkomsten.

Voortgang realisatie bezuinigingen producten

Rapportage over stand, voortgang en knelpunten die zich voordoen bij de bezuinigingen op de producten (geen bericht is goed bericht)

Voor het programma Bouwen en wonen zijn tot dusverre geen bezuinigingstaakstellingen vastgesteld.

Risico's in de beleidsuitvoering

Rapportage wijzigingen in het risicoprofiel sinds de vaststelling van de Begroting 2012 (geen bericht is goed bericht)

De verlaagde opgave voor wonen en werken heeft effect op de gemeentelijke grondexploitaties en de waardering van gronden. Voor een deel van die effecten is daar rekening mee gehouden bij de jaarrekening van het Grondbedrijf 2011. De herijking heeft effect op de ontwikkeling, planning en voortgang van de lopende (vastgestelde grondexploitaties) en nog niet in exploitatie genomen projecten/gebieden (Havenkwartier/Kloosterveen 3). De herijking heeft daarmee tevens financiële gevolgen. Bij de gesprekken over de strategische samenwerking met de provincie en de herijking van de opgave is dit punt ingebracht. Overeengekomen is dat vrijval van middelen bij het Norgerbrugtracé ingezet zal worden voor de binnenstedelijke opgave van Assen. Bij de uitwerking van de samenwerking met de provincie moet blijken of deze compensatie toereikend

is om de doelstellingen te realiseren. Eén en ander wordt uitgewerkt in de actualisering van de strategische afwegingsnotitie Grondbedrijf bij de begroting 2013.

De verlaging van de overdrachtsbelasting medio 2011 heeft niet geleid tot de verwachte impuls voor de koopmarkt. Door het extreem lage consumentenvertrouwen en de aangescherpte gedragslijn voor hypotheekverstrekkers valt een herstel van koopmarkt niet op korte termijn te verwachten. Recentelijk is bovendien onduidelijkheid ontstaan over de financieringsmogelijkheden doordat hypotheekverstrekkers, op aandringen van de Autoriteit Financiële Markten (AFM), in bepaalde gevallen strengere voorwaarden hanteren dan de Nationale Hypotheekgarantie (NHG).

Nieuwe ontwikkelingen van belang voor de beleidsinvulling 2013

Inventarisatie In- en externe ontwikkelingen, die meegewogen moeten worden bij de beleidsinvulling 2013 en/of 2014-2016

De hiervoor beschreven bijstelling van de regionale woningbouwopgave en de aanstaande publicatie van de nieuwe provinciale bevolkings- en huishoudensprognose maken een herijking van de gemeentelijke woningbouwopgave uit het Woonplan en de ambities uit de Structuurvisie/MUP op korte termijn noodzakelijk.

Programma 13 Algemene dekking

Bestuurlijke relevante beleidsthema's 2012

Stand van zaken / voortgang van de tot het programma behorende bestuurlijk relevante beleidsthema's (integraal)

Gemeentebrede bezuinigingen

Totaaloverzicht

De bezuinigingsopgave die op grond van besluitvorming in het kader van het Uitvoeringsprogramma 2011-2014 en de besluitvorming over de Aanvullen-

de bezuinigingen moet worden ingevuld bedraagt in totaal € 22,0 miljoen. Deze is als volgt vanuit de producten en de bedrijfsvoering opgebouwd.

taakstelling bedragen*€ 1.000/jaar	2011	2012	2013	2014	2015 ev.
Producten					
▪ Uitvoeringsprogramma	5.675	8.013	10.112	10.711	10.711
▪ Aanvullende bezuinigingen	-	1.500	2.500	2.520	2.520
Bedrijfsvoering					
▪ Uitvoeringsprogramma	3.366	5.053	5.543	5.793	5.793
▪ Aanvullende bezuinigingen	-	300	1.200	2.200	3.200
Totaal	9.041	14.866	19.355	21.224	22.224

Voortgang en frictie in 2012

Hiervoor is bij de rapportage over de beleidsprogramma's kort ingegaan op de stand van de op het programma drukkende bezuinigingen en op mogelijke knelpunten daarin. Overall-conclusie is dat de voortgang en de realisatie op schema liggen. De uitkomst en analyse van het resultaat van de jaarrekening 2011 geven aan dat de eerste tranche van de bezuinigingen van € 9,0 miljoen vrijwel in zijn geheel is gerealiseerd. Op grond van de afgesproken planning loopt de taakstelling in 2012 op tot ruim € 14,8 miljoen. Er wordt hard aan gewerkt om ook deze bezuinigingen tijdig rond en ingevoerd te krijgen.

De interne voorbereiding en voortgang worden door de taskforce bezuinigingen gevolgd en bewaakt. Als op grond van bevindingen blijkt dat beoogde bezuinigingen vanuit maatschappelijk oogpunt niet verantwoord en/of haalbaar zijn, worden betreffende maatregelen zo nodig heroverwogen, bijgesteld of in het uiterste geval afgevoerd. Voor niet of slechts deels haalbare maatregelen worden alternatieve bezuinigingen vastgesteld. Die lijn hebben we inmiddels gevolgd voor de op de bibliotheek en het ICO rustende taakstellingen.

Belangrijke (nieuwe) bezuinigingen die vanaf 2012 in de planning staan zijn de bezuinigingen op de programma's Zorg en welzijn en Werk en inkomen van respectievelijk € 0,7 en € 1,0 miljoen. Invulling en implementatie ervan vereisen grote zorgvuldigheid. De kans bestaat dat we in 2012 vooruitlopend op de definitieve invulling, als die zorgvuldigheid dat vereist, op onderdelen met overbruggingsmaatregelen zullen moeten werken. De tweede tranche van de taakstelling op het programma Zorg en wel-

zijn van € 0,7 miljoen is inmiddels in 2012 incidenteel ingevuld. De betreffende bezuinigingen lopen in 2013 verder op tot respectievelijk € 1,4 miljoen en € 2,0 miljoen.

Om de implementatie van de bezuinigingen soepel te laten verlopen is een frictiebudget beschikbaar gesteld van € 3,5 miljoen. Dat budget wordt op basis van de daarvoor intern vastgestelde criteria ingezet voor invulling van flankerend beleid. Van het budget was ten tijde van de Voorjaarsnota in totaal nog € 3,0 miljoen beschikbaar. Het budget is niet bestemd voor dekking van bij verbonden partijen optredende frictiekosten.

Bezuinigingsopgaaf 2013

Op grond van de besluitvorming staat vanaf 2013 een totaalpakket van € 19,3 miljoen aan bezuinigingen in de planning. Ten opzichte van 2012 betekent dat een toename van € 4,4 miljoen structureel. Alle maatregelen worden integraal in de product- en bedrijfsvoeringsbudgetten 2013 verwerkt. Dat geldt zowel voor de bezuinigingen op de producten als voor de bedrijfsvoering.

Aan de hand van het beeld van de Voorjaarsnota, de uitkomsten van het kabinetsberaad over de extra bezuinigingen, en de eerste inzichten in de nieuwe begroting en meerjarencijfers, waar onder meer de eerste effecten van de Wwnv en de decentralisatie van de AWBZ en de Jeugdzorg zichtbaar worden, beoordelen we of er vanaf 2013 verdergaande bezuinigingen noodzakelijk zijn en wegen we af wat de omvang daarvan moet zijn.

Gezien de economische situatie en de stand van de financiën van het Rijk schatten wij de kans op extra be-

zuinigingen op dit moment hoog in. Veel hangt af van de maatregelen en middelen waarmee het kabinet de recessie en het overheidstekort gaat aanpakken.

Rijksbeleid en rijksbezuinigingen

De Nederlandse economie zit in een dal. De verwachting is dat de situatie in de loop van 2012 en 2013 verbetert en er sprake zal zijn van lichte groei. Dat heeft direct gevolgen voor de financiën van het Rijk. Het overheidstekort loopt, als er niet bezuinigd wordt, op tot 4,5 %. Het kabinet acht die ontwikkeling niet wenselijk en zal los daarvan moeten voldoen aan de in het kader van de schulden crisis aangescherpte Europese begrotingsregels. Die staan een tekort toe van maximaal 3%. Om aan die norm te kunnen voldoen zal het kabinet fors moeten bezuinigen. Gesproken wordt over extra bezuinigingen van € 8 tot € 16 miljard.

Gelet op de nauwe financiële verwevenheid tussen het Rijk en de lagere overheden is de kans groot dat gemeenten en dus ook Assen hier op korte termijn, bijvoorbeeld via kortingen op en het afschaffen van doeluitkeringen en subsidies en via de koppeling van het gemeentefonds aan de rijksuitgaven, hinder van zullen gaan ondervinden. Over mogelijke omvang en de inhoud bestond ten tijde van de totstandkoming van de Voorjaarsnota nog geen duidelijkheid.

De impact van rijksbezuinigingen op het gemeentefonds is sterk afhankelijk van de wijze waarop het kabinet de bezuinigingen invult. Belastingverhogingen en extra bezuinigingen op de sociale zekerheid raken het gemeentefonds niet; bezuinigingen op de uitgaven van de vakdepartementen werken echter wel door naar het gemeentefonds. Veel zal dus afhangen van de politiek bestuurlijke keuzes die het kabinet en het parlement de komende maanden gaan maken.

Het Asser-aandeel in het gemeentefonds bedraagt ongeveer 0,4 %. Rijksbezuinigingen die het gemeentefonds via de koppeling treffen werken grosso modo ook in die verhouding door in de hoogte van de jaarlijkse uitkering die Assen uit het fonds ontvangt. De verwachting is dat er op zijn vroegst in de komende meicirculaire meer duidelijkheid zal ontstaan over de impact van de bezuinigingen op het gemeentefonds.

De Financiële Verhouding

evaluatie en herverdeling

Er is een ingrijpende herverdeling van het gemeentefonds in voorbereiding. Belangrijkste redenen daarvoor zijn het opheffen van scheefgroei die in de afgelopen jaren is ontstaan in de bestaande verdeling en de zorg voor een adequate verdeling van de nieuwe geldstromen die straks als gevolg van de decentralisatie van de Awbz en de Jeugdzorg via het gemeentefonds gaan lopen. Gelijktijdig zoekt het kabinet naar wegen voor meer grip en eigen sturingsmogelijkheden op de verdeling van het fonds. Het aanvankelijk beoogde moment van invoering voor de herziene verdeling was 2013.

Inmiddels is de eerste fase van het onderzoekstraject afgerond. De resultaten zijn samen met de daaraan door het kabinet voorgestelde beleidsrichtingen voor advies aan de raad voor de financiële verhoudingen en de VNG voorgelegd. Beide organisaties hebben zowel afwijzend gereageerd op de inhoud en strekking van de kabinetsplannen als op de beoogde invoeringsdatum van de nieuwe verdeling. Het kabinet is op basis van de adviezen van uw raad en de VNG tot het inzicht gekomen dat in dit stadium in ieder geval prioriteit moet worden gegeven aan de adequate inbedding in het gemeentefonds van de geldstromen die per 2013 overkomen als gevolg van de decentralisatie van de Awbz, de Jeugdzorg en de uitvoering van de Wwnv. Mede in verband daarmee heeft het kabinet besloten om de beoogde invoeringsdatum van de herverdeling van overige onderdelen op te schuiven van 2013 naar 2014.

gevolgen invoering BAG

De woningvoorraad is een van de parameters waarmee de middelen van het gemeentefonds worden verdeeld. Als gevolg van een andere definiëring treedt er vanaf 2013 een voor Assen belangrijke wijziging op in de vaststelling van de voorraadcijfers. Dat is het gevolg van de invoering van de wet Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG). Als gevolg van de wijzigingen tellen de woningcategorieën recreatiewoningen en bijzondere woongebouwen niet meer voor de bepaling van de voorraad. Voor Assen vervallen hierdoor vanaf 2013 circa 4.100 eenheden buiten de verdeling. Omdat we in verhouding tot andere gemeenten over relatief veel bijzondere wooneenheden beschikken (diverse zorginstellingen, kazerne et cetera) dreigt deze definitiewijziging voor Assen te ontaarden in een fors blijvend financieel nadeel van om en nabij € 0,7 miljoen op jaarbasis. Op dit moment lijkt het te gaan om een tijdig onderkend neveneffect van de invoering van de Wet Basisregistraties Gemeenten. De fondsbeheerders doen op dit moment onderzoek naar de omvang van de effecten. Vraag is of dit tijdig, dat wil zeggen voor 2103 tot oplossingen leidt. Ondertussen is een groep gemeenten waar deze problematiek ook speelt een actie gestart om een en ander in het rechte spoor te trekken. Assen neemt daar op bestuurlijk niveau actief aan deel.

decentralisatie AWBZ c.a.

Tot dusverre is de planning dat de decentralisatie van de Awbz-begeleiding ingaande 2013 zijn beslag krijgt. Het is echter onzeker of die datum ook daadwerkelijk haalbaar is. De parlementaire behandeling is nog niet afgerond. Gelijktijdig met de decentralisatie worden middelen naar het gemeentefonds overgeheveld. De exacte omvang ervan staat echter nog niet vast. Verwachting is dat die tussen € 2,7 en € 3,1 miljard zal liggen. Voor Assen zou dit in zeer globale cijfers kunnen inhouden dat er via de route van het gemeentefonds (gefaseerd) tussen € 11,0 en 14,0 miljoen aan middelen voor de uitvoering van de nieuwe Awbz-taken beschikbaar zouden kunnen komen. Wij gaan er van uit dat de komende meicir-

culaire meer informatie over het vervolgtraject en de omvang en verdeling van de Awbz-middelen bevat. De start van de decentralisatie van de Jeugdzorg staat op dit moment voor 2014 in de planning. Er is op dit moment geen zicht op middelen die hiervoor naar de gemeenten overkomen.

Financiering en treasury

Ondanks de Eurocrisis en de onrust op de financiële markten is er op dit moment geen aanleiding om de eigen financiële kaders en de in de begroting gekozen uitgangspunten te herzien. De actuele ontwikkelingen passen daar op dit moment nog steeds binnen. Wij volgen de ontwikkelingen en de daarvan afhankelijke situatie op de geld- en kapitaalmarkt continue. Op grond daarvan is het op dit moment nog steeds aantrekkelijk om zolang nodig en mogelijk te profiteren van de lage rente op geldmarkt. De dage-

lijkse financieringsbehoefte ligt tussen de € 60 miljoen en € 70 miljoen. Er breekt, hetzij door verdergaande (investerings-)uitgaven dan wel doordat de markt daarvoor aantrekkelijk een moment taan waarop tot consolidatie c.q. het afsluiten van nieuwe vastgeldeningen zullen moeten overgaan. Als die situatie zich voordoet melden we dat in de begroting 2013 en/of de komende Najaarsnota. De externe belegging van de Essent-gelden is onder de afgesproken condities gecontinueerd. Deze bedroeg in maart jl. in totaal circa € 49,0 miljoen. Tot de middelen die extern zijn belegd behoren inmiddels ook de gelden die eind 2011 en begin 2012 zijn ontvangen uit de verkoop van de kerncentrale in Borssele (€ 4,9 miljoen) en de ontvangen aflossingen op de uitstaande leningen die zijn verstrekt voor de financiering van het garantiefonds CBL (€ 2,7 miljoen) en van het nieuwe netwerkbedrijf Enexis (€ 2,6 miljoen).

Beleidsuitvoering 2012; ontwikkelingen/knelpunten/oplossingsrichtingen

Reguliere beleidsuitvoering, uitvoering collegeprogramma, gevolgen kabinetsbeleid en rijksbezuinigingen (geen bericht is goed bericht)

Onvoorzien

Het budget voor onvoorziene uitgaven bedroeg in basis € 563.000. Het budget is sindsdien ingezet als aanvullende dekking voor de extra middeleninzet die nodig is voor het meerjarig uitvoeringsprogramma bodemsanering, het betrof een bedrag van € 125.000. Het restantbudget bedraagt nu nog € 438.000. Verder hebben we € 40.000 gereserveerd voor het uitvoeren van een onderzoek naar grondstromen.

OZB c.a.

De WOZ-beschikkingen en de gecombineerde belastingaanslagen voor OZB, de afvalstoffenheffing en

het rioolrecht zijn eind februari verzonden. De aanslagen zijn gebaseerd op de tarieven die eind 2011 door uw raad zijn vastgesteld. Het tarief voor de afvalstoffenheffing is in december 2011 aangepast in verband met het uitstel van de invoering van containermanagement en volume/frequentiedifferentiatie. De in 2012 ten gunste van het programma Algemene dekking komende opbrengst van de OZB is geraamd op € 13,9 miljoen. Omvang van de inkomstendering als gevolg van mogelijke bezwaren tegen de waardevaststelling waren ten tijde van het opstellen van de Voorjaarsnota nog niet bekend. Het proces voor de aanslagoplegging toeristenbelasting start in juli van dit jaar.

Bijstelling van het programmabudget 2012 en de meerjarenprognose 2013-2015

Rapportage financiële effecten van besluitvorming en ontwikkelingen sinds de vaststelling van de Begroting 2011 (integraal)

BNG-dividend

Ondanks een stabiel jaar verlaagt de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) de winstuitkering aan haar aandeelhouders met de helft. In plaats van de gebruikelijke 50 procent, krijgen gemeenten over 2011 slechts 25 procent van de nettowinst uitgekeerd. De reden is dat de bank door Europese regelgeving wordt gedwongen een hoger eigen vermogen aan te houden als percentage van het balanstotaal. De bank heeft geconcludeerd dat de noodzakelijke groei van het eigen vermogen opgebracht zal moeten worden door een groter deel van de winst in te houden. Voor Assen betekent dit een nadeel van € 85.000. We hebben de raming in de eigen begroting hierop aangepast.

Gemeentefonds

De raming van en prognoses voor de algemene uitkering zijn aangepast aan de hand van sinds de vaststelling van de begroting in november 2011 nieuw beschikbaar gekomen informatie over de stand en

hoogte van de voor de verdeling van het fonds relevante landelijk en lokale verdeelparameters. Het gaat daarbij onder andere om de ontwikkeling van inwoner- en woningaantallen, uitkerings- en bijstandscienten, het lokale en regionale klantenpotentieel, het omgevingsadressenbestand en de aantallen leerlingen en minderheden. Tevens zijn de maatregelen uit de decembercirculaire 2011 verwerkt.

De uitgevoerde actualisatie van de raming van de algemene uitkering resulteert voor het lopende jaar per saldo in een positieve bijstelling van ruim € 0,5 miljoen. De nieuwe raming van de algemene uitkering komt daarmee uit op € 74,2 miljoen. De positieve bijstelling heeft de volgende oorzaken:

Reden bijstelling	Mutatie in €
▪ afname groei aantal inwoners c.a.	- 183.000
▪ afname groei woningvoorraad	- 143.000
▪ toename uitkerings-en bijstandsccliënten	+ 459.000
▪ actualisering aftrek WOZ-waarden	+ 143.000
▪ bijstelling uitkeringsbasis (december circulaire)	+ 90.000
▪ compensatie transitie jeugdzorg (december circulaire)	+ 40.000
▪ overige autonome bijstellingen	+ 20.000
Totaal van de bijstellingen	526.000

De derde tranche van de RSP-gelden die we in 2012 van het Rijk ontvangen zal naar verwachting circa € 14 miljoen gaan bedragen. De middelen worden via de Algemene uitkering aan Assen uitgekeerd. De raming van de Algemene uitkering is hierop aangepast. De middelen zijn bestemd voor de financiering en kostendekking van de FlorijnAs-projecten.

(Vervroegde) afflossing bruglening Enexis

Assen neemt voor € 10,4 miljoen deel in de zogenoemde brugleningen die in het kader van de afsplitsing en verzelfstandiging door de voormalige aandeelhouders van Essent aan het netwerkbedrijf Enexis zijn verstrekt. Enexis heeft begin dit jaar de eerste tranche van die leningen vervroegd afgelost. Het Asser aandeel daarin bedroeg € 2,6 miljoen. We hebben de ontvangen gelden toegevoegd aan de overige tijdelijke extern belegde Essentgelden. De vastgestelde rentevergoeding voor de aan Enexis verstrekte bruglening bedroeg 3,3%; belegging extern levert in de huidige markt 2,4% aan rente op.

Startersleningen

Eind 2011 heeft uw raad een aanvullende ruimte van € 1,0 miljoen beschikbaar gesteld bestemd voor het verstrekken van startersleningen. De daarmee samenhangende budgettaire effecten moeten vanaf 2012 in de begroting worden verwerkt. Het gaat daarbij om dekking van eigen rentelasten van circa € 50.000 per jaar omdat de startersleningen die versterkt worden gedurende de eerste drie jaar rentevrij zijn en om de dekking van de interne beheerskosten uit de reserve woningbouw en stedelijke vernieuwing.

Verhoging ABP-premie

Het bestuur van het ABP heeft in het kader van het verbeteren van de zogenoemde dekkingsgraad de premie vanaf 1 april 2012 tijdelijk met 2% verhoogd. Rekening houdend met premieverhaal en franchise betekent dit dat de gemeentelijke loonsom per saldo met circa 1% ofwel met ongeveer € 0,4 miljoen zal toenemen. In de eigen vooruitberekeningen voor 2012 zijn we als aanname uitgegaan van een loonsomstijging ten gevolge van pensioenontwikkelingen van 0,5% ofwel circa € 0,2 miljoen. De premiestijging geldt voor het Rijk en heeft dus ook gevolgen voor de rijksuitgaven en de koppeling met

het gemeentefonds. Dat betekent dat in beginsel via het accres ruimte voor lastendekking bij gemeenten beschikbaar zou moeten komen. Wij nemen aan dat dit voor circa de helft ook daadwerkelijk het geval zal zijn. De komende meicirculaire zal hier meer uitsluitel over moeten geven.

Nog functioneel te ramen budgetten en bezuinigingen

Op het moment van het opstellen van de begroting was in een aantal gevallen nog niet voldoende bekend hoe en waar een aantal bezuinigingen concreet zouden worden ingevuld en welke product- en programmabudgetten in verband daarmee zouden moeten worden gecorrigeerd. Dat gold tevens voor de bestemming van middelen die via het gemeentefonds voor uitvoering van een aantal zogenoemde taakmutaties zijn bij geraamd. Hiervoor zijn binnen het programma Algemene dekking tijdelijke ramingen opgenomen. Nu bekend is hoe invulling/besteding gaat plaatsvinden kunnen de betreffende programmabudgetten definitief worden aangepast. Het gaat hierbij onder andere om de taakmutatie in verband met de uitvoering van het 'Nationaal Uitvoeringsprogramma' van € 111.000, de voorbereiding transitie Awbz van € 171.000, de bezuiniging op de budgetten voor Toezicht en Handhaving van € 100.000, die op het programma Zorg en Welzijn van € 625.000 en de beperking van de middeleninzet voor boventaligheid van € 200.000.

Op niveau brengen productbudgetten

In de aanloop naar de Voorjaarsnota is geconstateerd dat een aantal productramingen niet volledig op het voor 2012 juiste niveau in de begroting zijn opgenomen. Hieraan wordt via de Voorjaarsnota alsnog invulling gegeven. Tevens wordt de dekking, bestaande uit vrijval van nog niet in 2012 benodigde investeringslasten langs deze weg in de begroting opgenomen. Het totaal van de budgetaanpassingen en verschuivingen dat daar binnen het totaal van de begroting het gevolg van is bedraagt € 580.000. De aanpassingen hebben geen effect op de einduitkomst van de begroting 2012. In de begroting 2013 worden de betreffende ramingen weer direct op het juiste niveau opgenomen. Daaraan gekoppeld vindt inventarisatie en aframing van mogelijke vrijval plaats.

Voortgang realisatie bezuinigingen producten

Rapportage over stand, voortgang en knelpunten die zich voordoen bij de bezuinigingen op de producten (geen bericht is goed bericht)

Voortgang in relatie tot begroting 2012

De voor het lopende jaar voor het programma Algemene dekking uitstaande taakstelling bedraagt in totaal € 1,8 miljoen. Deze is inmiddels volledig structureel veilig gesteld.

De afgesproken extra verhoging van de OZB-tarieven is direct met ingang van 2011 geëffectueerd; daarmee is als bezuiniging een meeropbrengst van € 1,2 miljoen structureel zeker gesteld.

De met de Essent-gelden vrij te spelen budgettaire ruimte wordt gerealiseerd door het voor dit doel afgezonderde deel van de reserve (reserve aftopping ad € 10,0 miljoen) via jaarlijkse terugkerende vaste

bedragen van € 0,6 miljoen ten gunste van de exploitatie van het programma Algemene dekking te brengen.

Als onderdeel van de dekkingsmaatregelen voor de extra middeleninzet van € 1,0 miljoen voor de exploitatie van De Nieuwe Kolk, waartoe in de begroting 2012 is besloten, wordt de uitputting van de zogenoemde 'reserve aftopping maatschappelijk renderende investeringen' versneld van 30 naar 20 jaar. Dit levert een jaarlijkse extra budgettaire ruimte op van € 150.000. De jaarlijkse inzet van deze reserve komt daarmee uit op circa € 750.000.

Risico's in de beleidsuitvoering

Rapportage wijzigingen in het risicoprofiel sinds de vaststelling van de Begroting 2012 (geen bericht is goed bericht)

Kabinetsbeleid

Rijksbeleid is door de jaren heen continue bron van onzekerheid en financieel risico. De rijksbegroting en Miljoenennota 2012 zullen moeten uitwijzen of het nu zittende kabinet meer en/of nieuwe financiële verrassingen voor de gemeenten in petto heeft dan waarmee thans wordt gerekend. Belangrijke risicofactor in dat verband is de huidige Euro-schuldencrisis en de effecten die daarvan uitgaan op onze economie en in het verlengde daarvan op de financiën van het Rijk.

Eigen bezuinigingen

In het lopende jaar moet de tweede fase (€ 15,0 miljoen) van een omvangrijk pakket bezuinigingsmaatregelen worden gerealiseerd. Zoals hiervoor is aangegeven lag de implementatie ervan op het moment van het opstellen van de Voorjaarsnota op schema. Mogelijke tegenvallers in de taakstelling moeten elders worden gecompenseerd. Als de mogelijkheden daarvoor ontbreken en vastgestelde bezuinigingen hetzij incidenteel dan wel structureel niet realiseerbaar zouden blijken te zijn heeft dat direct zijn weerslag op de einduitkomst van de lopende exploitatie en op die van de begrotingen voor de komende jaren.

Gevolgen stagnerende groei

De Nederlandse economie stagneert en de woningmarkt zit op slot. Dat uit zich op lokaal niveau onder meer afnemende groei en verminderde verkoop van bedrijfsterreinen en bouwkavels. Gevolg daarvan zijn afnemende inkomsten uit gemeentefonds en uit de gemeentelijke heffingen waaronder de OZB en de bouwleges. Die trend en de daling van de gemeentelijke inkomsten is in de exploitatie over het afgelo-

pen jaar al waarneembaar. Via de Voorjaarsnota is de raming van de algemene uitwerking onder meer aangepast op basis van de afgenomen groei van het inwoneraantal en de woningvoorraad zoals die zich in 2011 heeft gemanifesteerd. De vraag is echter of dat gezien de huidige stand van zaken wel in voldoende mate het geval is geweest. Het is nu (maart jl.) nog te vroeg om hier definitieve conclusies aan te verbinden. In de aanloop naar de begroting 2013 beoordelen we de situatie opnieuw. We sluiten niet uit dat we vanaf 2013 tot verdere bijstelling van de betrokken ramingen zullen moeten overgaan.

Cao-onderhandelingen

Onlangs hebben het College van Arbeidszaken en de vakbonden een principeakkoord gesloten over een nieuwe cao voor het gemeentelijk personeel. Naast een aantal andere maatregelen voorziet dat akkoord vanaf 2012 in een structurele loonsverhoging van 2%. Voor Assen betekent dat een uitzetting van de loonsom met circa € 0,8 miljoen. In de eigen aannames, die we hebben gehanteerd op het moment dat de we de begroting voor dit jaar opmaakten zijn we uitgegaan van een generieke salarismaatregel van 1%. Het principeakkoord houdt voor onze gemeente zo gezien dus budgettaire een risico/nadeel in van circa € 0,4 miljoen structureel. Omdat compensatie via het gemeentefonds niet aannemelijk is, zal dekking voor deze extra last zeer waarschijnlijk vanuit de eigen middelen moeten komen. Dat geldt, ervan uitgaande dat de achterban met het akkoord instemt, eveneens voor de budgettaire gevolgen van het beschikbaar stellen van een individueel loopbaanbudget van € 500 per medewerker. Voor onze gemeente resulteert die afspraak in de periode 2013-2015 in een extra last van in totaal circa € 1,0 miljoen.

Nieuwe ontwikkelingen van belang voor de beleidsinvulling 2013

Inventarisatie In- en externe ontwikkelingen, die meegewogen moeten worden bij de beleidsinvulling 2013 en/of 2014-2016

Gemeentefonds; korting in verband met vermindering politieke ambtsdragers

Met ingang van 2015 wordt € 110 miljoen gekort op het gemeentefonds in verband met kostenbesparing die optreedt als gevolg van de voorgenomen reductie van het aantal raadsleden, wethouders en beperking en in relatie daarmee van de ambtelijke ondersteuning. Het gaat om een van de maatregelen uit het totaalpakket rijksbezuinigingen van € 18 miljard. De korting op het gemeentefonds betekent voor Assen een verlaging van de algemene uitkering van circa € 0,4 tot € 0,5 miljoen. Als de maatregelen van het kabinet doorgaan zal het aantal raadsleden in Assen afnemen van 33 naar 25.

Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Hof)

Het kabinet is bezig met de voorbereiding van het wetsontwerp Houdbare Overheidsfinanciën (wet Hof). Daarin wordt de systematiek van de Europese tekortnormen voor de lidstaten doorvertaald naar het lokale niveau van de gemeenten. Het nieuwe instrumentarium is bedoeld om het macrofond voor het

EMU-tekort van de gemeenten te beheersen en voorziet in geval van overschrijding van het plafond in de mogelijkheid van het opleggen van een sanctie door de minister van Financiën. De sanctie kan bestaan uit het inhouden en reserveren van een deel van de Algemene uitkering uit het gemeentefonds. Die inhouding kan na drie jaar weer vrijvallen maar ook in de staatskas terecht komen. Strikte toepassing van de beoogde regelgeving kan consequenties hebben voor gemeentelijke investeringsambities. Over inhoud en strekking van de nieuwe wet vindt nog bestuurlijk overleg plaats.

Invoering BAG

Dit punt is hiervoor al toegelicht; als de situatie niet wijzigt en door het CBS en BiZa bij de verdeling van het gemeentefonds blijven vasthouden aan de definitie van de woningvoorraad zoals die thans in het kader van het BAG wordt gehanteerd, resulteert dat voor Assen in een jaarlijkse inkomstenderving van circa € 0,6 tot € 0,7 miljoen.

Inleiding

Aan de orde zijn investeringsprojecten die deze bestuursperiode vanuit bestuurlijke optiek relevant en actueel zijn.

In dit hoofdstuk van de Voorjaarsnota rapporteren wij over de voortgang die met de voorbereiding en uitvoering van deze projecten wordt geboekt, over

knelpunten die nog opgelost moeten worden en over resultaten die inmiddels behaald zijn. Wij hebben een onderverdeling gemaakt in de FlorijnAs (Algemeen, RSP en gebiedsontwikkeling), gebiedsontwikkeling niet behorende tot de FlorijnAs, maatschappelijke voorzieningen (met name gebouwen) en bedrijfsvoering.

FlorijnAs

Vorbereidingskrediet

Voor het jaar 2012 zijn voor de afzonderlijke projecten vervolgekredieten aangevraagd. Voor de voorbereidingskosten van 2012 is een krediet gevraagd en goedgekeurd van € 5,46 miljoen. In het najaar van 2011 is een prognose opgesteld om te bepalen wat het restant bedrag is over het jaar 2011. Met dit restant is rekening gehouden bij de bepaling van de hoogte van het benodigde krediet.

Het werkelijke restant over 2011 kwam € 100.000 hoger uit dan het geraamde restant waarmee bij de aanvraag rekening is gehouden. Dit kwam voornamelijk door dat de externe communicatiekosten lager zijn uitgevallen.

Het voorbereidingskrediet 2012 wordt onder meer gedekt vanuit de ureninzet van de reguliere beleidsproducten. Bij de bepaling van deze dekking is gerekend met een te hoge inzet van de desbetreffende beleidsmedewerkers. Dit betekent dat het krediet en de bijbehorende dekking verlaagd kan worden met een bedrag van € 98.000.

MIRT-onderzoek

Een MIRT-onderzoek biedt de ruimte om de expertise en het netwerk van het Rijk te benutten en is in het algemeen een opstap tot een MIRT-verkenning. Deze mogelijkheid is echter door de huidige economische situatie en de bezuinigingen bij het Rijk komen te vervallen. Het lopende MIRT-onderzoek Assen is met een jaar verlengd tot november 2012. In dat onderzoek wordt met de verschillende rijks en regionale partners gewerkt aan:

Een realistische en haalbare exploitatieopzet voor de verdichtingsopgave rond Havenkwartier.

Scenario's voor de inpassing of verplaatsing van de RZWI in het Havenkwartier.

Scenario's voor de natuurontwikkeling in Assen aan de Aa.

Een realisatiestrategie om het werklandschap Assen-Zuid energieneutraal te ontwikkelen.

De oplossingsmogelijkheden lijken beperkt te zijn. Maar binnen die beperkingen is er toch een aantal ontwikkelingen die bijdragen aan mogelijke oplossingen. Voorbeelden daarvan zijn het Nijlandsloopje (RSP-middelen gebruiken als hefboom voor gebiedsontwikkeling) en de gefaseerde aanpak in het Havenkwartier en werklandschap Assen-Zuid. De uitkomsten van het MIRT-onderzoek Assen komen in het najaar van 2012 beschikbaar.

Structuurvisie plus

Het instrumentarium van de Crisis en Herstel Wet mag bij algemene maatregel van bestuur (juli 2010) ook voor de FlorijnAs worden gebruikt. Het programma is aangemerkt als lokaal project met nationale betekenis. Om de CHW te kunnen toepassen is voor het FlorijnAs gebied een structuurvisie en een Milieu Effect Rapport (MER) opgesteld. De Structuurvisie FlorijnAs is in oktober 2011 ondertekend door de bij de FlorijnAs betrokken overheden en op 27 oktober 2011 vastgesteld door uw raad. Hiermee zijn bindende afspraken gemaakt met de betrokken overheden rond de ambities en realisatie van de beoogde FlorijnAs ontwikkelingen. Met de vaststelling van de Structuurvisie FlorijnAs kunnen de versnellingsmogelijkheden die de Crisis en Herstel Wet biedt, worden toegepast in de verdere uitwerking en realisatie van de plannen van de verschillende FlorijnAs-deelprojecten. Dit vindt vanaf 2011 plaats. In 2011 is in het kader van de CHW tevens een projectcommissie ingesteld. Deze commissie bestaat uit de betrokken publieke partners zoals het Rijk, de provincie, het waterschap en de omliggende gemeenten. De commissie beoordeelt of de verdere uitwerking van de FlorijnAs-plannen conform de structuurvisie is. Het Rijk is sterk geïnteresseerd in de bevindingen omdat die input kunnen leveren voor de nieuwe Omgevingswet die in ontwikkeling is.

FlorijnAs - RSP-projecten

Assen-Zuid infrastructuur

De verdubbeling van de N33 kan, onder voorbehoud van de planologische procedures (onder andere OTB-MER) in 2014 gereed zijn. Het TB (Tracé Besluit) voor de verdubbeling van de N33 en de verknoping A28/N33 wordt in het voorjaar 2012 door het Rijk genomen. Het ontwerp voor de nieuwe aansluiting op de A28 (Assen Zuid-Zuid) is in het voorjaar van 2012 gereed. Hierin is een separate voetgangers/fietsbrug met ecologische verbinding opgenomen. De procedure voor de nieuwe aansluiting op de A28 (Assen Zuid-Zuid) wordt in 2012 gestart en doorlopen. Naar aanleiding hiervan worden met defensie afspraken (grondverwerving en bestemmingsplan) gemaakt over het hernieuwde gebruik van een deel van de Baggelhuizer Plas als oefenterrein. Communicatie met omwonenden is onderdeel van dit proces. Voor station Assen-Zuid is de vervoerswaarde berekend. NS berekent deze hernieuwd voor een evenementenstation met doorgroeipotentie voor een stoptreinstation. Wij verwijzen in dit verband naar de brief die u hierover van ons heeft ontvangen. Hierover wordt in de loop van 2012 meer duidelijkheid verwacht. ProRail voert hiervoor het technische haalbaarheidsonderzoek uit.

Stationsgebied

In 2012 zal er voor het Stationsgebied een stedenbouwkundige uitwerking plaatsvinden op basis van de in 2011 gekozen tunnelvariant. Hiervoor wordt een ingenieursbureau gevraagd in eerste instantie een concept stedenbouwkundig plan op te leveren (juli 2012) en in tweede instantie een definitief stedenbouwkundig plan (december 2012). Het concept stedenbouwkundig plan vormt de basis voor diverse door NS en ProRail op te stellen business cases welke op hun beurt de basis vormen voor bestuurlijke spoorse besluitvorming. Tevens

worden er samenwerkingsovereenkomsten met ProRail en NS voorbereid. Dit dient rond de zomer van 2012 te resulteren in een bestuurlijk gedragen intentieovereenkomst en rond de zomer van 2013 in een samenwerkingsovereenkomst.

Stadsboulevard

De delen Stadsboulevard-Noord en Stadsboulevard-Zuid en -Midden zullen op basis van de in januari 2012 vastgestelde Integrale Visie Stadsboulevard en faseeringsstrategie verder worden ontwikkeld naar een voorlopig ontwerp en een definitief ontwerp. Hierbij heeft uw raad in januari 2012 de volgende aandachtspunten meegegeven:

- verdere bestudering en uitwerking knooppunt Pelikaanstraat/Port Natalweg
- mogelijkheden onderzoeken verminderen vrachtverkeer op de Stadsboulevard
- mogelijkheden (financiële middelen) zoeken voor realisatie herstel Nijlandsloop

Ook worden in 2012 de planologische procedures verder gevoerd.

Blaauwe As tweede fase

Doel van het project is het kanaal weer bevaarbaar te maken en daarmee private investeringen in het omliggende gebied te initiëren. Voor deelgebied 1 van de Vaart tot aan de Nobellaan is de uitvoering gestart in maart 2012. Voor de openbare ruimte van deelgebied 1 is begin 2012 de aanbestedingsprocedure gestart, waarna in de tweede helft van 2012 een begin kan worden gemaakt met de uitvoering van deelgebied 2. In het voorjaar van 2012 wordt tevens een start gemaakt met de participatie voor de randvoorwaarden van de fiets- en autobridgen.

FlorijnAs-Gebiedsontwikkelingsprojecten

Werklandschap Assen-Zuid

Er is door twee reclamanten beroep ingediend op het door uw raad vastgestelde bestemmingsplan. De zitting bij de Raad van State vindt naar verwachting in de zomer van 2012 plaats. In 2012 wordt een uitwerkingsplan voor de eerste fase gemaakt en worden de voorbereidingen voor het bouwrijp maken voor die fase getroffen. Afhankelijk van concrete vragen uit de markt is realisatie voorzien in 2013. Het jaar 2012 staat verder in het teken van acquisitie op het gebied van transport en logistiek, sensor en kennis, zorg en gemengde bedrijvigheid. Hiervoor wordt een meerjaren uitvoeringsprogramma opgesteld. Ondersteunend aan de acquisitie-strategie worden promotionele activiteiten gestart. Er worden onderhandelingen gevoerd met duurzame ontwikkelingspartners ten behoeve van de invulling van de duurzaamheidsambitie. Dit moet in 2012 tot een concreet ontwikkelingsdocument leiden.

Havenkwartier

Het Havenkwartier omvat de transformatie van een binnenstedelijk bedrijventerrein tot een woon-werk gebied. In het derde kwartaal van 2012 wordt de haalbaarheidsstudie afgerond. De haalbaarheidsstudie bestaat naast de stedenbouwkundige visie en een grondexploitatie uit een ontwikkelstrategie. Ook wordt een eerste aanzet tot samenwerking met Treanth opgenomen. Het tekort zoals vermeld in de strategische afwegingsnotitie Grondbedrijf is het kader waarbinnen de plannen worden uitgevoerd. Een deel van de tekorten zal moeten worden gedeeld met de partners. In 2012 wordt een start gemaakt met het bestemmingsplan Havenkwartier.

Revitalisering Stadsbedrijvenpark

Het besluit is genomen middels het vaststellen van het projectplan in december 2011 om een deel van het stadsbedrijvenpark te revitaliseren (60 ha). Afhankelijk van de bestuurlijk te bepalen urgentie en de beschikbaarheid van middelen zal in overleg met de onderne-

mers een revitaliseringplan worden opgesteld. Op 15 december 2011 heeft u ingestemd met het projectplan Revitalisering. Vervolgens is een subsidieverzoek ingediend bij de provincie Drenthe. Wij verwachten binnenkort een positieve beschikking van de provincie Drenthe op onze subsidieaanvragen. Na het verkrijgen van de subsidies wordt een startbijeenkomst met ondernemers georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomst worden drie werkgroepen samengesteld die de in het projectplan benoemde thema's gaan uitwerken tot een uitvoeringsplan. De inhoud van het uitvoeringsplan komt tot stand in samenspraak met de ondernemers en parkmanagement. Tevens wordt een communicatieplan opgesteld. Afzonderlijk van dit traject, maar in nauw overleg, werkt een projectgroep aan het actualiseren van het bestemmingsplan voor het Stadsbedrijvenpark. Waar mogelijk wordt de communicatie naar ondernemers over de verschillende ontwikkelingen op het Stadsbedrijvenpark gecombineerd.

Landschapontwikkeling Assen aan de Aa

Doelstelling van dit project is het nationaal landschap Drentse Aa nabij de stad verder te ontwikkelen en beter met de stad te verknopen. In 2011 is een visie voor dit gebied vastgesteld evenals een projecten- en ideeënboek waarin concrete projecten benoemd worden. De

visie is met diverse partners waaronder Rijk en provincie, het waterschap en de natuur- en milieufederatie opgesteld. Uw raad ontvangt een voorstel over de prioritering van de middelen uit de Reserve Groenontwikkeling.

Eén van de eerste en meest concrete ideeën uit de visie is het ontwikkelen van een Toegangspoort. De afgelopen periode is onderzoek uitgevoerd naar een geschikte locatie voor de Toegangspoort. Na een uitgebreide afweging op verschillende criteria is geconcludeerd dat de locatie aan de oostkant van het Deurzerdiep, nabij Café de Aanleg, de voorkeur heeft. Voor de concrete uitwerking en financiering ontvangt uw raad een voorstel. De Toegangspoort wordt zo snel mogelijk, maar uiterlijk voor 1 januari 2014, gerealiseerd.

Een ander concreet project is de aanleg van een fietspad over de oude spoorbaan van Assen naar Stadskanaal. Onder voorbehoud van een mogelijke beroepsprocedure wordt het fietspad in de zomer van 2012 gerealiseerd.

In de eerste helft van 2012 wordt u een voorstel gedaan voor een groene ontwikkeling van het deelproject Amelte. Daarnaast worden de mogelijkheden en kansen voor het project Nijlandloop onderzocht.

Infrastructurele projecten en gebiedsontwikkeling (niet FlorijnAs)

Erfgoed Kwartier/verbeteren Singelstructuur

De bouw van het Drents Museum is afgerond en opengesteld voor het publiek. Het voorjaar van 2012 zal worden gebruikt om met de provincie tot een afronding te komen van de wederzijdse contractuele verplichtingen.

De verbouw van het Drents Archief is in uitvoering en de heropening zal voor de zomervakantie van 2012 plaatsvinden.

Fase 1 van de herinrichting van de Singels (Oostersingel) is gereed.

De tweede fase (Zuidersingel, Drostenaan, Kerkplein) is aanbesteed en in uitvoering. Deze werkzaamheden zullen in het derde kwartaal van 2012 worden afgerond. Fase drie is de aanleg van de singelstructuur langs de Oostersingel en wordt uitgevoerd in het tweede en derde kwartaal van 2012. De werkzaamheden gebeuren in afstemming met het Drents Archief en het Drents Landschap. Het beschikbare krediet voor de realisatie van de Singels is, voor zover nu ingeschat kan worden, voldoende om alle fasen uit te voeren.

De herinrichting van de Brink zal binnen de kaders van de Visie Aantrekkelijke Binnenstad opgepakt worden. Dit onder voorbehoud van vaststelling van de visie door uw raad in februari/maart 2012.

Citadel

De bouw van de Citadel verloopt in grote lijnen volgens planning.

De verhuur van de nog niet op voorhand ingevulde winkelruimtes is ook gestart. Het winkelcentrum van de Citadel heet Cité. Het is de verwachting dat de eerste winkel en de parkeergarage in het derde kwartaal van 2012 worden opgeleverd. De mediamarkt wordt eind 2012 opgeleverd en kan in april 2013 open. De oplevering van de woningen is gepland in 2013.

De juridische en economische overdracht van de gronden heeft plaatsgevonden. Voor een gedeelte van de koopsom (€ 3,5 miljoen van € 12 miljoen) is uitstel van betaling verleend. Hierover wordt een rentevergoeding betaald. Tevens is hiervoor door Bemog een zekerheidsstelling gegeven in de vorm van een tweede hypotheek en een concerngarantie. Deze uitgestelde betaling vormt een risico ingeval van faillissement van de ontwikkelaar.

Kloosterveste

In tegenstelling tot eerdere rapportages, toen er op het budget van € 22,5 miljoen een overschrijding van € 485.000 werd verwacht, verwachten wij nu een onderschrijding van € 166.000. Dit verschil wordt veroorzaakt door het feit dat er in de vorige rapportage geen rekening is gehouden met de terug te ontvangen btw.

De extra kosten van indexatie, camerabewaking, tijdelijke voorzieningen en afwerkingskosten kunnen als gevolg hiervan opgevangen worden. Nu de gemeentelijke voorzieningen in Kloosterveste zijn opgeleverd wordt bekeken hoe de daadwerkelijke ex-

pluittatielasten zich verhouden tot hetgeen begroot en beschikbaar is. Deze inventarisatie zal medio 2012 zijn afgerond. Hierin worden ook de kapitaallasten meegenomen.

Buitenring

Het niet bouwen van woningen in de buitenring leidt voor AM tot problemen in hun business-model en de financiering van dit project. AM heeft de gemeente formeel verzocht om de gronden in de buitenring van hen over te nemen en zien in het contract een verplichting hiertoe voor de gemeente. Hierop hebben we afwijzend gereageerd en aangegeven van mening te zijn deze verplichting niet te hebben en alleen op onze eigen voorwaarden te willen praten over de invulling en eventuele herontwikkeling van de buitenring al dan niet gepaard gaande met (deel)levering van de grond. AM heeft hierop geconcludeerd dat er sprake is van een geschil met betrekking tot de projectovereenkomst en heeft het initiatief tot mediation genomen. Eventuele resultaten van de mediation, die een financieel gevolg hebben, zijn niet meegenomen in de strategische afwegingsnotitie Grondbedrijf.

Acmesa-terrein

De besprekingen tussen Bemog en de gemeente over de realisatie van fase 1 gaan op dit moment door. De afgelopen maanden is echter wel vertraging ontstaan in de voortgang. Dit heeft te maken met contractuele verplichtingen tussen Arcadis en Bemog. Hierdoor is tussen deze partijen discussie ontstaan die leiden tot vertraging in de planvorming.

Het krediet heeft een overschrijding van bijna € 70.000. Het lag in de bedoeling om deze extra kosten na het afsluiten van een anterieure overeenkomst door de ontwikkelaar betaald zouden worden. Het sluiten van de overeenkomst is echter vertraagd. Hoewel er van uitgegaan wordt dat de ontwikkeling nog wel doorgaat en de anterieure overeenkomst gesloten zal worden is er ook een kans dat dit niet gebeurt.

Kloosterveen II

Mede door de huidige marktsituatie is het moeilijk afspraken te maken met ontwikkelaars over met name het tempo van uitgifte en afname van gronden. Dit maakt het sluiten van een bouwclaimovereenkomst met de Kloosterveen CV en Rotij lastig. Wij verwachten dat ondanks de lastige situatie er toch

een bouwclaimovereenkomst met de Kloosterveen CV en Rotij gesloten kan worden. Mocht dit niet lukken dan zal er overgegaan worden tot vaststelling van een nieuw bestemmingsplan met een gemeentelijk exploitatieplan.

Kloosterveen III (waaronder realisatie Norgerbrug-tracé)

De provincie Drenthe gaat samen met de gemeenten Assen en Midden-Drenthe op korte termijn nader onderzoek doen naar een andere oplossing voor het verkeersprobleem in en rond Norgerbrug. Tevens wordt onderzocht in hoeverre de ontwikkelingen in Assen andere varianten voor de ontsluiting van de woonwijk Kloosterveen, met eventuele toekomstige uitbreidingen in Kloosterveen III, mogelijk maken. Eventuele verdere planontwikkeling hangt samen met de uitkomsten van het genoemde onderzoek en de consequenties van de herziene woningbouwprogrammering.

Diepstroeten

Van Boeijen heeft aangegeven zich niet te willen opstellen als ontwikkelaar van het gebied en heeft daarom samenwerking gezocht met Van Wijnen projectontwikkeling ten behoeve van de ontwikkeling van park Diepstroeten. Met Van Wijnen wordt in samenwerking met de gemeente gewerkt aan een stedenbouwkundig plan en wordt toegewerkt naar nieuwe organisatorische en financiële afspraken. De verwachting is dat in de loop van 2012 zal worden gestart met het opstellen van een bestemmingsplan wat de uiteindelijke bouw moet mogelijk maken.

Mercuriuscentrum

De herontwikkeling van het Mercuriuscentrum ligt op koers voor wat betreft geld en inhoud. Ondanks de lopende beroepsprocedures is de bouw aan de Ceresstraat en het Ceresplein in volle gang. Daarnaast is inmiddels de uitvoering gestart van de herontwikkeling van de passage naar een Modestraat. In het derde kwartaal van 2012 worden de werkzaamheden in de winkelstraat afgerond. Aan het Mercuriusplein vinden voorbereidende werkzaamheden plaats die hier de nieuwbouw mogelijk moeten gaan maken. In februari is een informatieavond georganiseerd waarin bewoners, winkeliers en betrokkenen kennis hebben kunnen nemen van de inrichtingsplannen voor de openbare ruimte in de Ceresstraat, het Ceresplein en het Mercuriusplein. De avond is goed bezocht en de geluiden waren positief over de gekozen inrichting.

Maatschappelijke voorzieningen (met name gebouwen)

Gezondheidscentrum Kloosterveen

Inmiddels is bekend geworden dat de huidige zorgverleners in Kloosterveen zich niet in Kloosterveeste gaan vestigen, maar in een kantoor aan de Transportweg. Het blijft voor andere zorgverleners wel mogelijk zich in Kloosterveeste te vestigen. Voor de (casco)ruimte die bedoeld was voor het gezond-

heidscentrum is nog geen andere invulling gevonden.

Huisvesting voortgezet onderwijs

Het definitief ontwerp voor de christelijke scholengemeenschap Vincent van Gogh is gereed. De gunning van de bouw vindt plaats in het 1e kwartaal van

2012. De bouw start in mei 2012. Voor de christelijke scholengemeenschap Vincent van Gogh is een ontwerpbestemmingsplan opgesteld. Het definitief ontwerp voor het Dr. Nassau College Quintus komt in de eerste helft van 2012 gereed. De aanbesteding volgt daarop.

Tijd: Volgens de huidige planning zal de eerste fase van de nieuwbouw van het Dr. Nassau College Quintus in juli 2014 worden opgeleverd en in en juli 2015 de tweede fase. Volgens de huidige planning zal de nieuwbouw van de christelijke scholengemeenschap Vincent van Gogh in juni 2013 worden opgeleverd. De wijzigingen van de plannen voor het Dr. Nassau College Penta geven een ander tijdpad. Voorlopig wordt uitgegaan van oplevering medio 2014.

Geld: Het totale gereserveerde krediet is met € 1 miljoen opgehoogd naar € 51 miljoen. Naar verwachting kan de nieuwbouw van beide scholen binnen dit budget worden gerealiseerd.

Inhoud: Naar verwachting zal het project voor zowel het Dr. Nassau College Quintus als voor de christelijke scholengemeenschap Vincent van Gogh worden uitgevoerd zoals gepland. Voor het Dr. Nassau College Penta wordt in plaats van grootschalige renovatie geopteerd voor gedeeltelijk vervangende nieuwbouw en een beperkte renovatie.

Voor beide projecten moet een bestemmingsplan-procedure worden doorlopen. Eventuele bezwaren kunnen tot vertraging leiden. Tegen het plan voor de christelijke scholengemeenschap Vincent van Gogh zijn zienswijzen ingediend.

Gefaseerd bouwen minimaliseert de behoefte aan tijdelijke huisvesting van het Dr. Nassau College Quintus. Het aantal benodigde meters is onderwerp van overleg. De christelijke scholengemeenschap Vincent van Gogh Lariks gaat voor een aantal klassen gebruik maken van de voormalige British School en het schoolgebouw aan de Lottingstraat.

Er vindt met het Dr. Nassau College Penta overleg plaats over gedeeltelijk vervangende nieuwbouw en renovatie in samenhang met de beschikbare middelen van de school en de gemeente.

Multifunctionele accommodatie Pittelo

De terreinwerkzaamheden zijn in de afrondende fase. Begin maart 2012 vond de bouwkundige oplevering plaats en na de meivakantie betrekken de gebruikers het gebouw. Daarna zullen de restpunten uit het bouw- en gebruikersproces worden afgerond.

Multifunctionele accommodatie Assen-Oost

April 2012 zal de politie vertrekken op de locatie Tuinstraat. 1 Juni 2012 wordt de gemeente eigenaar. Dat is het vroegste moment voor de start van de sloop van het gebouw. Uw raad is in januari 2012 akkoord gegaan met een investeringskrediet van € 9,4 miljoen. Op 6 februari jongstleden is een soort van kick off gehouden met de participanten.

Een plan van aanpak wordt nu opgesteld en afgerond in het eerste kwartaal van 2012. De bestaande woning op het terrein is gekocht van de eigenaar.

Multifunctionele accommodatie Kloosterveen inclusief Tamboerijn derde cluster

Met de schoolbesturen is overleg gevoerd over plek en omvang van het 3e cluster Kloosterveen. Het college heeft conform het voorstel van de gebruikers gekozen. De RO-procedure is in gang gezet. Medio 2012 is dat afgerond, onvoorziene zaken daargelaten. Daarna kan de bouw in gang worden gezet. Gelet op de grootte van het cluster zal de oplevering in 2014 plaats kunnen vinden. Nadat de herijking van de woningbouwopgave gereed is, wordt opnieuw gekeken naar de leerlingenprognose. Dan wordt duidelijk of het derde cluster in de oorspronkelijk geplande omvang wordt gerealiseerd.

Versterking Speciaal Onderwijs

In augustus 2010 is de Van der Reeschool (VSO-ZMOK) in Assen gestart, hiervoor ontvangt de gemeente Assen een bijdrage uit het gemeentefonds. De school is tijdelijk in het schoolgebouw aan de Vivaldilaan gehuisvest. Het schoolbestuur is binnen vijf jaar een nieuw permanent schoolgebouw toegezegd. Dit is opgenomen in het convenant. Na oplevering van dat gebouw zal de school het gebouw en de noodlokalen aan de Vivaldilaan verlaten.

Uitbreiding Driesprong

In 2012 wordt gestart met de permanente uitbreiding van de Driesprong. De uitbreiding zal eind 2012 in gebruik worden genomen. Tijdens de werkzaamheden zal een deel van de leerlingen worden gehuisvest in tijdelijke lokalen aan de Hannie Schaftweg 1, die in verband met de volgtijdelijke uitbreiding van de CBS de Borg er al staan.

Tegen de uitbreiding zijn bezwaren/zienswijzen door omwonenden ingediend. De start van de bouw kan daardoor mogelijk worden vertraagd.

Uitbreiding de Borg

In 2011 is gestart met de bouw. De school is in de voorjaarsvakantie van 2012 opgeleverd.

Uitbreiding Marskramer

Begin 2012 zal worden gestart met de permanente uitbreiding van de Marskramer. De uitbreiding zal begin 2013 in gebruik worden genomen.

Bouw/Exploitatie De Nieuwe Kolk

De bouw van De Nieuwe Kolk loopt voortvarend. Het project zit in de laatste fase richting oplevering. In de komende maanden nemen de gebruikers gefaseerd hun intrek in het nieuwe gebouw. We zetten in op een goede samenwerking tussen de instellingen, waarbij aan de ene kant gestreefd wordt naar een divers en interessant cultureel aanbod en aan de andere kant naar een marktgerichte bedrijfsvoering. De samenwerking tussen de partijen krijgt vorm in een gezamenlijk ondernemingsplan. Naar aanleiding van de second opinion op de bouw en exploitatie van De

Nieuwe Kolk, wordt er door een werkgroep gewerkt aan voorstellen hiervoor. Medio april wordt het kunstwerk van Daan Roosegaarde bij het entree van De Nieuwe Kolk mogelijk onthuld en in september 2012 volgt de officiële opening. In de Voorjaarsnota is aangegeven dat er spanning komt op de exploitaties van De Nieuwe Kolk en de gebruikers. In maart hebben wij besloten tot het uit laten voeren van een onafhankelijke second opinion voor het project De Nieuwe Kolk om inzicht te verkrijgen in de (mate van zekerheid) over de beheersing van het bouwproces en de relatie met de exploitatie van De Nieuwe Kolk. In het najaar zijn de resultaten van het onderzoek gedeeld met uw raad en de gebruikers. Een van de adviezen uit de second opinion was het opstellen van een herziene exploitatie op basis van de uitgangspunten van 2008. In september is een ambtelijke werkgroep opgestart om de exploitatietekorten in kaart te brengen op basis van de toen ingediende begrotingen van de gebruikers en oplossingsrichtingen aan te dragen. Dit is een ingewikkeld proces. In het najaar heeft uw raad bij de begroting van 2012 voor de exploitatie van De Nieuwe Kolk nog eens structureel € 1 miljoen beschikbaar gesteld. We hebben aan uw raad toegezegd dat bij de Voorjaarsnota zij worden geïnformeerd over precieze omvang van de meerkosten, de (eventuele) consequenties daarvan en indien nodig de oplossingsrichtingen.

Verplaatsing hockeyvelden HVA

Het is de verwachting dat begin mei 2012 de grondwerkzaamheden een aanvang kunnen nemen. Voor het hockeycomplex is het onderdeel voorbereiding en ontwerp aanbesteed. Eind oktober 2012 is duidelijk welke partij het werk gaat uitvoeren. Ondertussen worden de voorbereidingsgesprekken met HVA en kinderopvangorganisaties voortgezet en ligt het gehele project dus op schema.

Sporthal Stadsbroek

Op 3 oktober 2011 heeft de bouwbordeonthulling voor de Stadsbroekhal (het eerste onderdeel van het beweeg- en beleefpark Stadsbroek) plaatsgevonden. De ruwbouw wordt op dit moment gerealiseerd. De bouw verloopt voorspoedig en de oplevering wordt verwacht rond 1 juni 2012.

Zwembad

We hebben gesprekken gevoerd met de Bonte Wever omtrent toekomstige samenwerking en programma van eisen. Insteek was om aanleg, beheer en exploitatie bij De Bonte Wever neer te leggen tegen een jaarlijkse instandhoudingsvergoeding van € 275.000. Gebleken is dat deze jaarlijkse instandhoudingsvergoeding wordt aangemerkt als staatssteun. De procedure die doorlopen moet worden om e.e.a. als geaccepteerde staatssteun aan te merken is complex en langdurig. Hiertoe wordt ook onderzocht om het openlucht zwembad op gemeentegrond te realiseren en beheer en exploitatie bij De Bonte Wever neer te leggen. Onder welke (financiële) voorwaarden dit eventueel dient te geschieden moet zowel in-

tern als met De Bonte Wever nog afstemming plaatsvinden.

Huisvesting Brandweer, HVD en GGD

De aanbesteding van het project nieuwbouw Brandweer, HVD, GGD heeft plaatsgevonden. De voorbereidingen voor de feitelijke start zijn in volle gang om in mei 2012 te kunnen beginnen met de start van de bouw.

Voor wat betreft de nevenpost is de initiatieffase nagenoeg afgerond en wordt de ontwerpfasen gestart.

Momenteel wordt gewerkt aan de bouw van een nieuwe brandweerkazerne en een nieuwe nevenpost. Deze projecten lopen momenteel binnen de beoogde tijd en financiën.

Realisatie wielerved

Inmiddels wordt de Stadsbroekhal gecombineerd met de wielerved gezien als één projectonderdeel van het Beweeg- en beleefpark Stadsbroek. Onderzocht is of de wielerved aan de achterzijde van de Stadsbroekhal kan worden gekoppeld. Hierdoor is gebruik te maken van gezamenlijke voorzieningen (kleedkamers, kantine en dergelijke) van de sporthal. Inmiddels zijn de eerste ontwerpen voor de wielerved gemaakt. Deze tekeningen ambiëren een groter programma van eisen en wensenpakket dan in de haalbaarheidstudie is voorzien. Een convenant is getekend. Momenteel wordt er gewerkt aan een aangepast convenant met uitbreiding van de wielervedverenigingen en aangepast programma van eisen. Tevens is de architect opdracht verstrekt voor de VO fase en DO fase. Met een gespecialiseerd bedrijf dat Kombanen realiseert worden nadere verkenningen onderzocht.

Nieuwbouw MEC/Wijkpost

De planvoorbereiding is in volle gang en wordt medio april afgerond om een Wabo-vergunning aan te kunnen vragen. Aansluitend zal het werk worden aanbesteed in het derde en vierde kwartaal van 2012. De architect zal het definitief ontwerp verder uitwerken en gereed maken voor deze aanbesteding. In februari 2012 heeft de gemeente het ontwerp bestemmingsplan ter inzage gelegd. Hierin is voorzien in het mogelijk maken van een speelbos/klimparcours die aansluit bij de doelstellingen van de gemeente. Naar verwachting zal deze voor de zomer definitief worden vastgesteld. De planning is om het klimparcours nog dit jaar te openen. In het vierde kwartaal 2012 kan de bouw dan starten.

Huisvesting gemeentelijke organisatie/Nieuwe werkomgeving

Uw raad heeft in januari 2012 een besluit genomen over het investeringsbudget. De definitieve fase kan nu vertaald worden in een ontwerp-, voorbereidings- en realisatiefase. De realisatie is gepland in 2014.

Resultaat is het centraal huisvesten van de gemeentelijke organisatie (met uitzondering van de Brandweer en afdeling Uitvoering) op basis van Het Nieuwe Werken. Hiermee wordt de bedrijfsvoering efficiënter georganiseerd.

8. Rapportage bedrijfsvoering

Bestuurlijke relevante bedrijfsvoeringsthema's 2012 (integraal)

Stand van zaken / voortgang van de tot de bedrijfsvoering behorende bestuurlijk relevante beleidsthema's

Uitvoering kadernota risicomanagement en weerstandsvermogen

De kadernota risicomanagement en weerstandsvermogen is in november 2011 vastgesteld door de raad. Hierbij heeft de paragraaf weerstandsvermogen in de jaarstukken een nieuwe indeling gekregen. Het geactualiseerde beleidskader is gewijzigd door de vaststelling van de kadernota in november 2011. Tevens is er meer transparantie gebracht in de paragraaf weerstandsvermogen door de kansen, het risico en het bedrag aan te geven. In het begin van 2012 is er gestart met de organisatie van risico-sessies. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen projecten – Grondbedrijf en beleidsvelden. Op het gebied van risicomanagement bij projecten is een tweetal projecten als voorbeeldproject benoemd. Het betreft het project de Nieuwe Werkomgeving en de projecten van de FlorijnAs. Ten aanzien van de beleidsvelden is het streven om nog voor de zomer een risico-sessie op collegeniveau te houden. Aan de hand van de door ons college gesignaleerde risico's zullen de risicovolle beleidsvelden benoemd worden. Hiermee wordt vanuit bestuurlijk niveau een focus aangebracht voor de risico-sessie die op ambtelijk niveau daarna wordt gehouden. Deze werkwijze borgt de benadering van risico's op strategisch niveau en op tactisch of operationeel niveau.

De risico-sessie op collegeniveau zal dit jaar gehouden worden in plaats van in 2013, zoals aangegeven in de kadernota. Gelet op de stagnerende economische ontwikkelingen en de ontwikkelingen op rijksniveau achten wij het van belang om de ontwikkeling van het risicoprofiel scherp in de gaten te houden, daarom is ervoor gekozen om de risico-sessie op collegeniveau te vervroegen.

Verder wordt in 2012 de methodiek (te hanteren formats) geharmoniseerd en wordt de rapportage over risico's geborgd in de planning en controlcyclus. In de managementrapportages van de organisatie-eenheden is al rekening gehouden met deze rapportagecriteria. Zo wordt er richting college gerapporteerd over risico's vanaf € 50.000, en naar uw raad over risico's vanaf € 200.000.

Onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid

Schuldhelpverlening en duurzaamheid zijn de onderwerpen die voor 2012 zijn aangemerkt voor de collegeonderzoeken. Voor het eerste onderwerp worden de voorbereidingen getroffen voor een onderzoeksplan en voor duurzaamheid moet vanuit het auditteam nog voor de bemensing worden gezorgd. Aangezien ook de leden van het auditteam veel energie steken in de organisatieontwikkeling is het

tot nu toe lastig gebleken ook voor dit tweede onderwerp een auditteam samen te stellen.

Met de voorzitter van de rekenkamercommissie heeft begin dit jaar een afstemming plaatsgevonden over de verschillende collegeonderzoeken die in de afgelopen jaren hebben plaatsgevonden en welke voor dit jaar zijn gepland. Zo kan worden voorkomen dat de rekenkamercommissie onderwerpen voordraagt welke al eerder door ons zijn onderzocht. Vanuit de rekenkamercommissie zal voor dit jaar en de jaren erna een lijst van onderwerpen worden samengesteld die zich kunnen lenen voor een onderzoek vanuit de rekenkamercommissie. Zodra deze lijst bekend is kunnen wij daar rekening mee houden in de te kiezen onderwerpen voor de komende jaren. Vandaar dat we nog even wachten met het samenstellen van een nieuwe meerjarenlijst van onderwerpen voor de periode vanaf 2013.

Programma Organisatieontwikkeling

In het programma Organisatieontwikkeling is een twintigtal ontwikkelopdrachten gebundeld. De interne programmamanager organisatieontwikkeling bewaakt de samenhang en adviseert de directie over richting, tempo, et cetera. Periodiek overlegt de directie met ons college over de voortgang. Bewust is gekozen voor een organisch ontwikkelproces. Het programma richt zich daarbij niet alleen op het tot stand brengen van een andere structuur, maar focust nadrukkelijk ook op houding en gedrag. Leidend thema is inmiddels KOERS: Kwaliteit Ontwikkelen door Effectief en Resultaatgericht Samen te werken. KOERS loopt langs drie sporen: operationeel management, procesoptimalisatie, houding en gedrag.

De nieuwe structuur (bestaande uit zeven eenheden) is inmiddels bekend, de nieuwe directie en eenheidsmanagers zijn geplaatst. Vooralnog is de inschatting dat de medewerkers van de nieuwe eenheden Beleid, Bestuurs en Management Advisering en Werkflex voor de zomer worden geplaatst. De andere eenheden volgen in de loop van dit jaar.

De ontwikkelingen binnen de bestuursopdrachten Zorg en Welzijn en Werk en Inkomen kunnen van invloed zijn op de organisatieontwikkeling. Daarom vindt nauwe afstemming plaats.

Samenvattend kunnen we stellen dat de uitvoering van de bestuursopdracht Organisatieontwikkeling op schema ligt.

De nieuwe werkomgeving en het nieuwe werken

Uw raad heeft in januari 2012 het krediet voor de nieuwe werkomgeving beschikbaar gesteld om te komen tot een centrale huisvesting (met uitzondering van de brandweer en de afdeling uitvoering). In

combinatie met de aanpassing van de huisvesting wordt Het Nieuwe Werken ingevoerd. Het uitgangspunt hierbij is een papierarme organisatie, een versterking van het integrale werken, het geen een positieve impuls geeft aan de kwaliteit van de dienstverlening.

De verbouwing die in 2013-2014 zal plaatsvinden, levert een duurzamer gebouw op waarbij de klimaatbeheersing verbeterd wordt ten opzichte van de huidige situatie. Hiermee blijft de gemeente Assen een aantrekkelijke werkgever. Dit is van toenemend belang op de veranderende arbeidsmarkt. Eind 2012 zal de gemeentelijke organisatie verhuizen naar de

tijdelijke huisvesting. Het uitgangspunt hierbij is om zoveel mogelijk de gemeentelijke gebouwen te benutten. De locatie van Biblionet en locatie Buitenzorg zijn hiervoor in beeld. Niet de gehele organisatie is tijdelijk te huisvesten in gemeentelijke gebouwen; voor een klein deel van de organisatie, het college en de griffier wordt huisvesting gezocht in of nabij de binnenstad. De organisatie wordt gehuisvest op basis van de nieuwe eenheden. Voor onze dienstverlening aan burgers en bedrijven blijft de publieksbalie in het stadhuis tijdens de verbouwing open. Ook zal zo lang mogelijk gebruik worden gemaakt van de raadzaal en de vergaderzalen op de eerste verdieping.

Bedrijfsvoering 2012; ontwikkelingen/knelpunten/oplossingsrichtingen

Rapportage over ontwikkelingen en knelpunten in de lopende bedrijfsvoering 2012 (geen bericht is goed bericht)

De Regionale Uitvoerings Dienst (RUD) heeft consequenties voor de gemeentelijke bedrijfsvoering. De omvang hiervan en de wijze waarop dit zijn beslag zal krijgen is nog niet bekend.

Vanaf 1 januari 2012 bestaat het brandweerdistrict Noord- en Midden-Drenthe. De samenwerking op districtsniveau zal uitgroeien naar één brandweerregio in 2014.

Bedrijfsvoering 2012; middeleninzet (integraal)

Rapportage financiële effecten van besluitvorming en ontwikkelingen sinds de vaststelling van de Begroting 2011.

Bedrijfsvoering februari 2012 (alle bedragen * € 1.000) totaal gemeente							
kosten en dekking	primaire begroting	begrotingswijzigingen	begroting na wijziging	realisatie t/m feb.	prognose	verschil	V / N
kosten							
personeelskosten							
- ambtelijk personeel	39.491	0	39.491	5.652	38.932	559	V
- personeel van derden	3.020	0	3.020	325	3.462	-442	N
subtotaal personeelskosten	42.511	0	42.511	5.977	42.394	118	V
beheerskosten	7.866	0	7.866	1.376	7.852	15	V
variabele doorbelasting							
- kapitaallasten	5.330	0	5.330	3	5.330	0	
- interne doorbelaste uren en aandelen	2.475	0	2.475	99	2.337	138	V
subtotaal variabele doorbelasting	7.805	0	7.805	101	7.667	138	V
vaste doorbelasting	37.859	0	37.859	0	37.859	0	
taakstelling	-1.110	0	-1.110	0	-1.110	0	
totaal kosten	94.932	0	94.932	7.455	94.662	270	V
totaal inkomsten	1.653	0	1.653	169	1.653	0	
totaal saldo	93.279	0	93.279	7.286	93.009	270	V

Toelichting

De voorzichtige prognose is dat er over 2012 een voordeel van € 270.000 aan de kostenkant gerealiseerd kan worden. Dit voordeel wordt gerealiseerd door een positievere inschatting op de loonkosten en een voordelige prognose op de interne doorbelasting. De verklaring hiervoor zijn de bezuinigingsmaatregelen.

Onze inschatting is dat de dekking volgens de begrotingsopzet zal verlopen. Er is op basis van de realisatie

tot en met februari 2012 een aantal ontwikkelingen te signaleren die de dekking in de bedrijfsvoering beïnvloeden. Bij de Najaarsnota ontstaat een concreter beeld van de begrotingsuitvoering over het gehele jaar 2012.

Door een stagnerende economie worden de ruimtelijke plannen en projecten in een langzamer tempo ontwikkeld, en blijven verkopen van bouw kavels

achter. Er wordt als gevolg van deze stagnatie minder personeel ingehuurd dan was begroot. Dit leidt tot een nadeel bij de toerekening aan projecten/investeringen.

Er is sprake van meer vacatures die niet worden ingevuld. Dit niet invullen van vacatures leidt binnen de bedrijfsvoering tot een onderdekking: er worden minder uren doorbelast aan de begrotingsprogramma's. Gemeentebreed heeft dit geen budgettaire consequen-

ties omdat er bij de begrotingsprogramma's een voordeel ontstaat van hetzelfde bedrag.

Bij de toerekening aan het Grondbedrijf wordt per saldo een voordeel verwacht. Dit heeft met name te maken met de inzet die gepleegd wordt op het Gasfabriekterrein, Havenkwartier, Kloosterveen en Werklandschap Assen-Zuid.

Loosomontwikkeling 2012 * € 1.000

	geraamde loosom		situatie februari 2012			prognose loosom 2012
	totaal 2012	t/m februari	ambtelijk	inhuur	totaal	
totaal	41.832	5.660	5.590	325	5.915	41.654

De raming geeft aan dat er € 5,6 miljoen aan loosom begroot was tot en met peildatum februari. Voor de loosomprognose voor het gehele jaar 2012

wordt een positief resultaat verwacht. Door de bezuinigingen op formatie ontstaat er een voordeel op de loosom.

Formatieontwikkeling 2012 in fte's

dienst	geraamde formatie 2012	situatie februari 2012						prognose formatie 2012
		ambtelijk		inhuur		totaal		
		werkelijk	gemiddeld	werkelijk	gemiddeld	werkelijk	gemiddeld	
totaal	673	581	583	46	52	627	635	635

De bezuinigingen leiden ertoe dat de formatie krimpt. Door deze maatregelen wordt er in toenemende mate gekeken naar de wijze waarop het werk georganiseerd wordt: is het efficiënt. Naast dit efficiënter organiseren van het werk speelt natuurlijk verloop in de formatie een rol. Ook wordt de noodzaak tot invulling van vacatureruimte nauwlettend bekeken.

Organisatiebreed is er sprake van een krimpende formatie. Op sommige organisatieonderdelen is er tijdelijk sprake van een uitbreiding. De projecten van de FlorijnAs vragen de komende jaren bijvoorbeeld extra inzet van personeel in de flexibele schil.

Reden inhuur derden 2012

Reden	vervanging	ambitie	kennishiaat	Totaal
Prognose inhuur in fte's		29	-	29
Inhuur in euro's ultimo februari		326	-	326

Uit de tabel komt naar voren dat er tot en met peildatum februari alleen inhuur heeft plaatsgevonden als gevolg van ziekte of vacatures.

Voortgang realisatie bezuinigingen bedrijfsvoering. (geen bericht is goed bericht)

Rapportage op hoofdlijn over stand, voortgang en knelpunten die zich voordoen bij de bezuinigingen op de bedrijfsvoering

Financieel overzicht bezuinigingen bedrijfsvoering	bezuiniging (bedragen * € 1.000)				
	Taakstelling 2012	Prognose 2012	Taakstelling 2013	Taakstelling 2014	Taakstelling 2015
Organisatie en processen	1.923	1.923	1.963	1.963	1.963
Inkoop en aanbesteding	957	897	957	957	957
Personeel en inhuur	1.318	1.318	1.318	1.318	1.318
Interne producten en dienstverlening	705	705	705	705	705
Samenwerking met derden	-	-	Pm	pm	Pm
Huisvesting en vastgoed	550	550	1.000	1.250	1.250
Aanvullende bezuinigingen bedrijfsvoering 2012-2015	300	300	1.000	2.000	3.000
Totaal bezuinigingen bedrijfsvoering	5.753	5.693	6.943	8.193	9.193

Voortgang bezuinigingen in de bedrijfsvoering

Bij de vaststelling van de begroting 2012 is ingestemd met aanvullende bezuinigingen op de bedrijfsvoering die in 2015 oploopt naar € 3 miljoen. Deze aanvullende bezuiniging wordt op dit moment uitgewerkt. De realisatie van de taakstelling voor 2012 ligt op koers. De bezuinigingen voor 2012 betreffen (bedragen > € 0,2 miljoen) onder andere de organisatie van de ondersteunende functies en efficiencymaatregelen op het gebied van services. Daarnaast wordt ingezet op beperking van het aantal leidinggevenden. Een andere bezuiniging betreft de korting op het loonsombudget. Verder wordt de afschrijvingsmethodiek herzien en er wordt een bezuiniging doorgevoerd op het beheer van het gemeentelijk vastgoed. Voor een uitgebreid en gedetailleerd overzicht van de taakstelling wordt verwezen naar het uitvoeringsprogramma 2011-2014.

Op het gebied van inkoop en aanbesteding is er nog onduidelijkheid voor de arbodiensten. De te realiseren bezuiniging is afhankelijk van een mogelijke aanbesteding volgens een maatwerkconstructie. Onderdelen van het bedrijfszorgpakket van het IZA kunnen worden meegenomen. Na de aanbesteding wordt duidelijk in hoeverre de bezuiniging gerealiseerd kan worden of dat er nog (gedeeltelijk) een alternatieve invulling moet komen.

Risico's in de bedrijfsvoering

Rapportage wijzigingen in het risicoprofiel sinds de vaststelling van de Begroting 2012 (geen bericht is goed bericht).

Geen bijzonderheden.

Ontwikkelingen van belang voor de bedrijfsvoering in 2013

Inventarisatie In- en externe ontwikkelingen, die meegewogen moeten worden bij de beleidsinvulling 2013 en/of 2014-2016.

De bezuinigingsopgave noopt tot een herschikking en het efficiënter organiseren van de bedrijfsvoering. De verwachting is dat de economie zich niet spoedig zal herstellen. Wanneer er verdergaande bezuinigingen vanuit het rijk opgelegd worden en de economische ontwikkelingen blijven stagneren, dan heeft dit ook consequenties van de bedrijfsvoering van de gemeente.

Eind 2012 begin 2013 zal in verband met de verbouwing van het stadhuis tijdelijke huisvesting betrokken worden. Gedurende het jaar 2012 vinden de voorbereidingen op de tijdelijke huisvesting plaats.

Bijlage I Toelichting herziene exploitatie De Nieuwe Kolk

In de Voorjaarsnota van 2011 hebben wij aangegeven dat de exploitatie van De Nieuwe Kolk onder spanning zou komen te staan en dat er meerkosten te verwachten waren. De zorgen over de exploitatie waren onder andere aanleiding om een onafhankelijk second opinion onderzoek te laten doen naar het project De Nieuwe Kolk. In oktober 2011 bent u geïnformeerd over de uitkomsten van dit onderzoek. Een van de aanbevelingen van de onderzoekers van de second opinion was om een herziene exploitatie van De Nieuwe Kolk op te stellen. Er is toen ook een ambtelijke werkgroep opgestart om een herzien financieel meerjarenperspectief op te stellen van De Nieuwe Kolk. Vooruitlopend op de

uitkomsten van de herziene exploitatie hebben wij reeds in de begroting van 2012 voorgesteld om aanvullend € 1 miljoen structureel beschikbaar te stellen ten behoeve van de exploitatie van De Nieuwe Kolk op basis van de gewijzigde inzichten en omstandigheden die gesignaleerd zijn bij de second opinion. U heeft hiermee ingestemd. Wij hebben u toegezegd dat u bij de Voorjaarsnota zou worden geïnformeerd over de omvang van de meerkosten, de (eventuele) consequenties daarvan en indien nodig de oplossingsrichting. De uitwerking hiervan treft u in aan in deze bijlage en in het financieel meerjarenperspectief zoals hieronder in tabel 1 op hoofdlijnen is weergegeven.

Tabel 1: Financieel meerjarenperspectief op hoofdlijnen

begrotingsbeslag De Nieuwe Kolk						(bedragen * € 1.000)	
	jaar 2008- jaarschijf 2013	nu jaarschijf 2013	2017	2022	2025	2013- 2025	2008-nu
subsidierelatie							
subs. De Nieuwe Kolk (theater en bioscoop)	3.588	3.601	3.698	3.713	3.676	75	12
begroting 2012	-	607	522	696	813	207	607
onrendabele huur horeca	-	25	25	25	25	-	25
totaal Theater/bios/horeca	3.588	4.232	4.245	4.434	4.514	282	644
subsidie Bibliotheek	2.676	2.764	2.667	3.209	3.369	605	88
begroting 2012	-	79	79	77	139	60	79
totaal Bibliotheek	2.676	2.843	2.746	3.287	3.508	665	167
subsidie CBK	359	416	438	468	487	71	57
begroting 2012	-	111	176	220	249	137	111
integratieheffing CBK	-	33	33	33	33	-	33
totaal CBK	359	560	646	721	768	208	201
energieneutraliteit/haven/biblionet/afrond	230	232	232	232	232	-	2
overige expl. consequenties: risicobuffer	-	50	50	50	50	-	50
gebouwexploitatie							
consequenties bouw (voorjaar 2012)	-	200	200	200	200	-	200
conceptnotitie kostendekkende huur	-	-	-	-	-	-	-
bouwrente	-	82	82	82	82	-	82
totaal gebouwexploitatie	-	282	282	282	282	-	282
totaal	6.854	8.199	8.201	9.005	9.354	1.155	1.345

Conform het advies van de second opinion hebben wij een financieel meerjarenperspectief opgesteld met een minimaal vooruitzicht van tien jaar. De herziene exploitatieopzet is gebaseerd op de oorspronkelijke uitgangspunten van het raadsbesluit Cultureel Kwartier Assen van april 2008.

Het financieel meerjarenperspectief zoals in tabel 1 weergegeven bestaat uit de verschillende exploitaties van de gebruikers, het cultuurportaal / de beheersstichting en de stichtingskosten van het gebouw en bevat de consequenties voor onze gemeentebegroting.

De consequenties van de exploitaties van de verbonden partijen die gehuisvest worden in De Nieuwe Kolk uiten zich in de subsidierelatie die de gemeente heeft met de instellingen. De exploitatie is in samenwerking met de culturele partners van De Nieuwe Kolk opgesteld en wordt door hen gedragen.

Meerkosten van de exploitatie De Nieuwe Kolk ten opzichte van 2008

De exploitatie van De Nieuwe Kolk laat ten opzichte van 2008 een uitzetting zien voor de jaarschijf 2013 van per saldo € 1,35 miljoen. Voor de uitzetting is niet één oorzaak aan te wijzen, er zijn een groot aantal verschillende redenen. Hieronder treft u een opsomming aan.

Theater en Bioscoop De Nieuwe Kolk

Ten opzichte van 2008 is de exploitatie van Theater en Bioscoop De Nieuwe Kolk als gevolg van veranderd economisch tijdsverschlechterd. De bezoekersaantallen en aantal voorstellingen voor het theater zijn naar beneden bijgesteld. Ook zijn er ten opzichte van 2008 meerkosten voor de organisatie. Daarnaast hebben Theater en bioscoop nieuwe inzichten ten aanzien van de exploitatie van het cultureel café die gevolgen hebben voor de te verwachten omzet en de huurinkomsten.

Centrum voor Beeldende Kunst Drenthe

Vanaf 2012 verslechtert de exploitatie van het Centrum voor Beeldende Kunst Drenthe onder andere als gevolg van de voorgenomen bezuinigingen van de provincie Drenthe en de verminderde bijdragen van andere Drentse gemeenten. Vanaf 2013 zal het Centrum voor Beeldende Kunst Drenthe (naar alle waarschijnlijkheid) geen structurele subsidie meer ontvangen van de provincie.

Daarnaast bestaat er specifiek voor het Centrum voor Beeldende Kunst Drenthe niet de mogelijkheid te opteren voor btw-belaste verhuur, omdat het Centrum voor Beeldende Kunst Drenthe niet voldoet aan een bepaald criterium die betrekking heeft op de mate waarin voor de belastingdienst sprake is van btw-belaste prestaties. Dit betekent dat over de investeringscomponent van het Centrum voor Beeldende Kunst Drenthe de btw moet worden terugbetaald. Dit heeft consequenties voor de exploitatie van De Nieuwe Kolk (meerkosten).

Cultuurportaal

In 2008 was de exploitatie van het cultuurportaal niet voldoende bekend en waren een aantal kosten

niet voorzien. De meerkosten betreffen voornamelijk de inrichting van het gebouw op het gebied van ICT en de daarbij behorende investeringen. De uitzetting van kosten bij het cultuurportaal werkt door in alle meerjarenramingen van de culturele partners in De Nieuwe Kolk en veroorzaakt hogere lasten.

Overig

Tot slot zijn er nog een aantal oorzaken met betrekking tot de bouw en het ontbreken van financiële dekking voor kosten van de bouw die leiden tot een hogere exploitatielast ten opzichte van de exploitatie zoals opgesteld voor het raadsbesluit CKA 2008. Deze zijn:

- Meerkosten van de bouw van De Nieuwe Kolk ad € 1,7 miljoen.
- Ontbreken van financiële dekking voor een deel van de bouwrente waarmee aan het begin van het project nog geen rekening is gehouden. Gedurende het project is rekening gehouden met € 3,5 miljoen bouwrente. In de laatste fase van het project is naar voren gekomen dat er per peildatum december 2011 ongeveer € 4,5 miljoen aan bouwrente geboekt is. De verwachting is dat de bouwrente ongeveer uit zal komen op € 5 miljoen bij de financiële afronding van het project.
- Ontbreken van financiële dekking voor de subsidie van SNN die niet is toegekend ad € 1 miljoen.
- Ontbreken van financiële dekking van afronding van het krediet dat beschikbaar is gesteld door uw raad voor de bouw van De Nieuwe Kolk ad € 0,66 miljoen.

In de eerste vier tot vijf jaren fluctueren de exploitaties van de verschillende instellingen behoorlijk. Op basis van de huidige prognoses verslechteren in de periode van 2013 tot 2025 de exploitaties van de verbonden partijen gehuisvest in De Nieuwe Kolk met ongeveer € 1,15 miljoen.

Oplossingsrichting

Het bovengenoemde tekort van € 1,35 miljoen op de exploitatie van De Nieuwe Kolk kan worden opgevangen met de extra miljoen die tijdens de vaststelling van de begroting 2012 door uw raad structureel beschikbaar is gesteld en door (versneld) gebruik te maken van de voor De Nieuwe Kolk beschikbare reserves en incidentele middelen. Wij stellen daarom voor om:

- De reserve Weiersstraat in te zetten ten behoeve van de totale exploitatie van De Nieuwe Kolk, in plaats van alleen voor het onderdeel theater en bioscoop zoals in 2008 beoogd was.

- De reserve Weiersstraat en overige reserves versneld in te zetten.
- De reserve Weiersstraat in te zetten als amortisatie (of egaliseringsreserve) om de fluctuaties van de exploitaties van de verbonden partijen gehuisvest in De Nieuwe Kolk op te vangen.

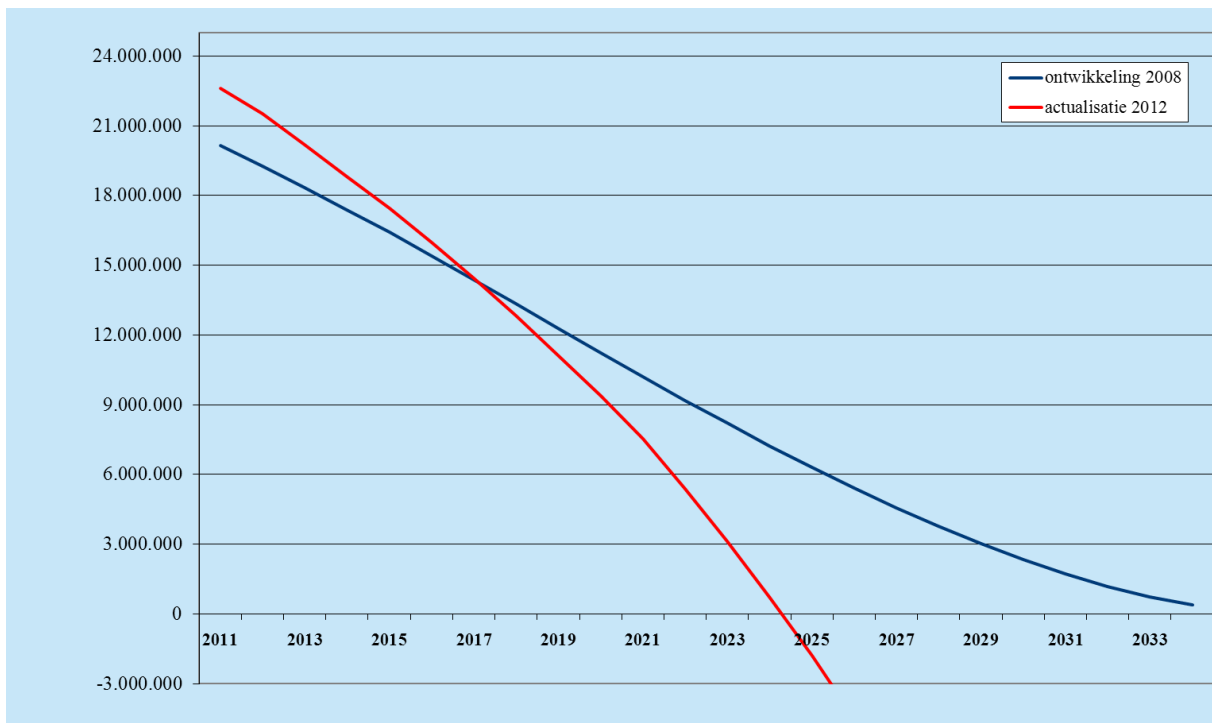
Kortom, de structurele lasten van de exploitatie van De Nieuwe Kolk worden gedekt door gebruik te maken van incidentele middelen. De voorgestelde oplossingsrichting is in lijn met het advies van de second opinion.

Met deze oplossingsrichting is onze inschatting dat op basis van voorliggende herziene exploitatie De Nieuwe Kolk de reserve Weiersstraat rond 2025 uitgeput zal zijn en dat er dan een structureel tekort ontstaat in de dekking voor de exploitatie van naar schatting € 2,5 miljoen.

Dit tekort loopt nog verder op wanneer de dekking van de Essent-middelen, die ten grondslag liggen aan de € 1 miljoen die bij de begroting van 2012 beschikbaar is gesteld, wegvallen in 2032. Grafiek 1 laat het verloop van de reserve Weiersstraat zien.

Grafiek 1

verloop van reserve Weiersstraat 2011-2033, bij versnelde inzet van de reserve en andere incidentele middelen

(verticale as bedragen in €, horizontale as jaartal)

Gezien de geschetste ontwikkeling van de reserve stellen wij voor om na vier jaren, wanneer de exploitaties van culturele partners meer gestabiliseerd zijn, de exploitatie De Nieuwe Kolk te evalueren en indien nodig geleidelijk begrotingsruimte vrij te maken. Dit houdt in dat er in de begroting en meerjarenplanning structureel middelen beschikbaar gesteld moeten worden om de exploitatietekorten op te lossen. Hiermee wordt het verlies aan dekkingsmiddelen dat rond het jaar 2025 zal ontstaan zonder al te grote schokgolven en pijnlijke financiële, beleidsmatige en/of fiscale ingrepen, opgevangen. De

komende tijd zullen wij onderzoeken hoe de invulling van een dergelijke aanvullende financiële maatregel er precies zal moeten uitzien.

Gezien de uitzetting en de onzekere exploitatie voor de lange termijn, stellen wij ten slotte voor om te onderzoeken welke mogelijkheden en financiële voordelen verregaande samenwerking en synergie van de culturele partners in De Nieuwe Kolk en/of soortelijke organisaties in de regio kunnen bieden. Met de implementatie van deze voordelen kunnen de mogelijke risico's in de exploitatie worden gedompt.

Financiële toelichting

Het uitgangspunt hierbij is: door gebruik te maken van de reserves kan de structureel negatieve exploitatie gedurende een langere tijd opgevangen worden door inzet van incidentele middelen (reserves en subsidies van derden).

Tabel 2 geeft de dekking weer van de exploitatie van De Nieuwe Kolk:

Tabel 2: Dekking van de exploitatie van de Nieuwe Kolk tot 2025.

dekking van de exploitatie van De Nieuwe Kolk (bedragen * € 1.000)					
begrotingsbeslag De Nieuwe Kolk	jaar 2008-jaarschijf 2013	nu jaarschijf 2013	2017	2022	2025
structurele dekking of inzet reserves					
Subsidies	4.994	4.811	4.888	5.467	5.779
Overige algemene middelen	230	231	232	232	232
Structureel	5.224	5.043	5.119	5.698	6.011
Weierstraatreserve	1.630	2.156	2.082	2.307	0
Dekking uitzetting 1 miljoen tlv Weiersstraatreserve	0	225	225	225	0
Essentreserve	0	775	775	775	775
Incidenteel	1.630	3.156	3.082	3.307	775
Totaal	6.854	8.199	8.201	9.005	6.786
Saldo	0	0	0	0	2.569

Het programmabudget Kunst en Cultuur moet voor 2012 en daarna elk jaar structureel met minimaal € 345.000 worden verhoogd, te dekken uit (een versnelde inzet van) de Weiersstraat-reserve.

Gezien de verwachte fluctuaties in de exploitaties van de culturele partners zal hier de komende jaren

steeds opnieuw goed naar gekeken moeten worden en wellicht bijgesteld worden.

Uitgaande van de huidige prognoses, kan vanaf het jaar 2025 het structurele tekort op de exploitatie van naar schatting € 2,5 miljoen niet meer gedekt worden uit de reserves.

Overige aandachtspunten

Exploitatie De Nieuwe Kolk

De komende jaren zullen qua exploitatie van de Nieuwe Kolk onzeker blijven. Bij de opstelling van de onttrekkingen van de reserve is rekening gehouden met een kleine risicobuffer van jaarlijks € 50.000 structureel om kleine risico's of onregelmatigheden in de verschillende exploitaties op te vangen.

Exploitatiebegroting Cultuurportaal 2012

De exploitatie voor het cultuurportaal is nog onzeker. Het jaar 2012 zal gebruikt worden door de culturele partners om de verdeelsleutels voor de kosten vast te stellen. Gaandeweg zal meer inzicht in de kosten ontstaan en zullen onderbouwingen bij de ramingen moeten worden aangescherpt. Om te starten en een basis te leggen, hebben wij besloten de begroting ten bedrage van € 1,057 miljoen middels een collegebesluit te formaliseren, temeer daar de vertaling van de begroting van het cultuurportaal

zijn uitwerking vindt in de subsidies aan de verbonden partijen in De Nieuwe Kolk.

Theater en Bioscoop De Nieuwe Kolk

In de meerjarenraming is eenmalig in 2012 een bedrag van € 250.000 opgenomen als een soort risicobuffer. De prognoses qua bezoekersaantallen en inkomsten van het theater, bioscoop, horeca en zakelijke dienstverlening zijn volgens Theater en Bioscoop ambitieus, maar niet onhaalbaar, geraamd. Met de weerstandsreserve kan het theater zelf enkele tegenvallers opvangen.

Bibliotheek Assen

Met de Bibliotheek Assen is afgesproken dat de frictiekosten, nu ingeschat op € 721.000, als gevolg van de bezuinigingen worden gedekt uit de volumereserve van de bibliotheek. Deze is dan eerder uitgeput dan voorzien bij het raadsbesluit van 2008. Om het verslechterde negatieve exploitatieresultaat van de Bibliotheek Assen op te vangen na uitput-

ting van de volumereserve wordt de Weiersstraat-reserve als dekking ingezet. Dit is in lijn met het collegebesluit Voortgang realisatie bezuinigingen 2011-2014 (BB/77) d.d. 31 januari 2012 waarin de beleidslijn is vastgesteld dat frictiekosten als gevolg van de bezuinigingen bij verbonden partijen door de verbonden partijen zelf worden opgevangen.

Voor het filiaal in Marsdijk van de bibliotheek wordt zo snel mogelijk een nieuwe huurder gezocht om de frictiekosten beperkt te houden. Eventuele

derving van huurinkomsten komen voor rekening van de gemeente.

In 2012 is er eenmalig een versnelde onttrekking van € 500.000,- uit de NAM-middelen ten behoeve van de aanschaf van ICT-hardware en –software om invulling te geven aan de spraakmakende bibliotheek in De Nieuwe Kolk. De Bibliotheek heeft hiervoor al een plan ontwikkeld en dit is voorgelegd aan de NAM.

Risico's ten aanzien van de herziene exploitatie De Nieuwe Kolk

De gehele exploitatie van De Nieuwe Kolk blijft de komende jaren onzeker. De exploitatie is opgesteld naar de beste inzichten door zowel de gemeente als de culturele partners van De Nieuwe Kolk. Dit zijn echter wel de beste inzichten die wij nu hebben. Het blijft afwachten hoe uiteindelijk de exploitatie na vestiging van de culturele partners in De Nieuwe Kolk zal uitpakken. De belangrijkste risico's benoemen wij hieronder:

De exploitaties van culturele partners moeten nog starten en zijn derhalve onzeker. Dit geldt ook voor de exploitatiebegroting van Cultuurportaal/beheerstichting. In de eerste vier tot vijf jaren fluctueren de exploitaties van de verschillende instellingen behoorlijk. Pas na enkele jaren draaien in De Nieuwe Kolk zullen we meer inzicht hebben in wat de structurele kosten zijn. Derhalve stellen wij ook voor om na vier tot vijf jaren de exploitatie te evalueren en indien nodig structureel geleidelijk begrotingsruimte vrij te maken ten behoeve van de exploitatie.

Indien er structureel geen aanvullende middelen beschikbaar worden gesteld is de inschatting, op basis van de voorliggende herziene exploitatie De Nieuwe Kolk, dat er rond 2025 een structureel tekort in dekking van de exploitatie van naar schatting ruim € 2,5 miljoen op jaarbasis ontstaat. Hiervoor zal dan aanvullende structurele dekking gezocht moeten worden. Dit tekort loopt nog verder op als ook de dekking van de Essent-middelen wegvallen vanaf 2032. Op het moment dat de exploitatietekorten op realisatiebasis groter uitpakken dan geraamd, is de reserve eerder uitgeput.

Op het moment dat de bouwkosten hoger uitvallen dan de huidige prognose na de afronding van het project heeft dit negatieve consequenties voor de exploitatie van De Nieuwe Kolk.

De exploitatieopzet is opgezet volgens de uitgangspunten 2008. Dit geldt specifiek voor de berekening van de huur en de in 2008 gehanteerde afschrijvingstermijnen. Dit brengt risico's met zich mee ten aanzien van vervangingsinvesteringen. Wanneer de werkelijke levensduur korter is dan de ingeschatte levensduur kan dit leiden tot extra kosten. Dit risico treft in het bijzonder theatertechniek en de inbouwpakketten. Dit kan in het meest negatieve scenario

leiden tot investeringen van miljoenen. Overigens is dit risico ook vermeld in de risicoparagraaf van het raadsbesluit 2008 Cultureel Kwartier Assen.

De onderhoudsramingen voor het gebouw De Nieuwe Kolk zijn inmiddels berekend maar de consequenties (voor of nadelen) en doorrekening van het onderhoud zijn niet meegenomen bij de opstelling van de voorliggende exploitatie. Er is nog uitgegaan van de aannames uit 2008. Uit de huidige onderhoudsramingen blijkt dat de aannames uit 2008 enigszins te hoog zijn geraamd. Echter voor de onderhoudsramingen zijn er een aantal risico's op het gebied van esthetisch onderhoud en onderhoud wat voor rekening komt van de huurders in De Nieuwe Kolk. Het is nog niet duidelijk of de culturele partners voldoende rekening hebben gehouden met onderhoudskosten van het gebouw in hun eigen exploitaties. Derhalve is het voorstel om de ramingen van 2008 in stand te houden om daarmee eventuele risico's ten aanzien van esthetisch onderhoud en onderhoud van de culturele partners (gedeeltelijk) op te kunnen vangen.

De fiscale consequenties op het gebied van btw en integratieheffing zijn nog niet volledig bekend en doorgerekend. De inschatting op dit moment op het gebied van btw is dat hier in totaal € 575.000 mee gemoeid is. Voor de exploitatie betekent dit een uitzetting van ongeveer € 32.500 structureel. Dit bedrag is meegenomen in de voorliggende herziene exploitatie.

De meerkosten ad € 1,3 miljoen als gevolg van planwijzigingen ten behoeve van de culturele partners in De Nieuwe Kolk zijn voor een deel niet meegenomen in de herziene exploitatie. Een deel van deze meerkosten hebben de culturele partners opgenomen in hun eigen meerjarenramingen. Er bestaat echter ook discussie over een aantal planwijzigingen en daarmee de kosten. Dit is nog een uitzoekpunt. Indien nodig kan de risicobuffer ad € 50.000 per jaar mogelijk als dekking worden ingezet.

Voor 2012 ligt er een min of meer overeengekomen begroting en dekkingsplan van het cultuurportaal. Het afgelopen jaar zijn de culturele partners het niet eens geworden over de verdeelsleutels. Derhalve wordt er in 2012 gewerkt met een percentuele ver-

deling van de kosten. Dit jaar zullen de culturele partners gebruiken om tot overeenstemming over de verdeelsleutels te komen. Dit kan vanaf 2013 verschuivingen van de kosten met zich meebrengen en daarmee eventuele uitzettingen in de begroting van één of meer culturele partners. Indien dit een verbonden partij is van de gemeente kan dit effect hebben op de hoogte van de toe te kennen subsidie.

De beheersstichting van het cultuurportaal is nog niet opgericht en ook het facilitair beheer voor het gehele gebouw is mede daardoor nog niet op orde. Met de ingebruikname van het gebouw zijn er allerlei facilitaire zaken die geregeld moeten worden. Onder tijdsdruk en bij gebrek aan coördinatie wordt er sneller uitgeweken naar de optie van de externe inhuur of ontstaat er het risico dat er niet voldoende scherp wordt ingekocht bij derden. Het is de vraag of er voldoende synergievoordelen behaald kunnen worden de eerste jaren. Hier zal via de subsidierelatie van de gemeente met de verbonden partijen in De Nieuwe Kolk scherp op gestuurd moeten worden.

Evaluatie en monitoring

De eerste vier jaren worden de exploitaties van de verbonden partijen gehuisvest in De Nieuwe Kolk jaarlijks vastgesteld. Wij zullen de komende jaren dan ook nauwlettend de exploitaties in de gaten houden via kwartaalrapportages en bijsturen waar nodig. Wij stellen voor om na vier jaren de exploitatie te evalueren en mogelijk geleidelijk begrotingsruimte vrij te maken om de exploitatie van De Nieuwe Kolk op de lange termijn financieel dekkend te maken. Bij deze evaluatie zal ook bezien moeten worden of er dan sprake is van een meer stabiele situatie waarbij fixatie van de subsidies aan de verbonden partijen een te onderzoeken optie is.

Biblionet Drenthe heeft als koper en niet door de gemeente gesubsidieerde instelling een aparte status in De Nieuwe Kolk. De organisatie zit momenteel in zwaar weer door bezuinigingen van de provincie Drenthe en Drentse gemeenten. Daarnaast werken Biblionet Drenthe en Biblionet Groningen steeds meer samen; beide organisaties hebben het voornemen samen een holding te gaan vormen om toekomstbestendiger te worden. De bezuinigingen en/of de samenwerking kunnen consequenties hebben voor de huisvesting van Biblionet Drenthe. Momenteel is dit nog niet duidelijk.

Bezuinigingen door het Rijk op het culturele veld kunnen zorgen voor verder verslechterende exploitaties van de instellingen in De Nieuwe Kolk zoals het Theater en Bioscoop De Nieuwe Kolk en het CBK Drenthe. Denk hierbij aan bijvoorbeeld het wegvallen van de Beeldende Kunst en Vormgeving-middelen.